

**ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR VIII/74/07
RADY MIEJSKIEJ w ZAWIERCIU
Z DNIA 25 KWIETNIA 2007r.**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA ZAWIERCIA – UWARUNKOWANIA ROZWOJU
MIASTA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

-TEKST JEDNOLITY-

ZMIANĘ „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA MIASTA ZAWIERCIA” SPORZĄDZIŁ:

PREZYDENT MIASTA ZAWIERCIA

GLÓWNY PROJEKTANT:

MGR INŻ. ARCH. BOGUSŁAW BOGACZ

PROJEKTANCI:

MGR INŻ. ARCH. JOLANTA WĘGLIŃSKA

MGR INŻ. WŁODZIMIERZ WĘGLIŃSKI

MGR INŻ. ARCH. PATRYCJA PSZCZÓŁKA

INŻ. JACEK PSZCZÓŁKA

„STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA MIASTA ZAWIERCIA” zatwierdzone uchwałą z dnia 21 marca 2000r. nr XVIII/172/2000

SPORZĄDZIŁ:

ZARZĄD MIASTA ZAWIERCIA

GENERALNY PROJEKTANT:

MGR INŻ. ARCH. ZOFIA PIĘKOŚ

MGR INŻ. ARCH. ANDRZEJ MASTEJ

MGR JAN TOBIASZ

MGR LEŚŁAWA WÓJCIK

MGR INŻ. IRENA SAWICKA

MGR INŻ. IRENA ŚMIGANOWSKA

TECHNIK ANDRZEJ KNAPIK

ZE STRONY URZĘDU MIASTA ZAWIERCIE WSPÓŁPRACOWALI:

MGR INŻ. ARCH. MARTA CISZEWSKA

MGR JANINA JAŃCZYK

MGR WŁADYSŁAW SIEŃKO

KONSULTACJE:

MGR ANDRZEJ STRÓŻECKI

Zawartość opracowania:

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA ZAWIERCIA**

Zawartość opracowania:	3
1. WPROWADZENIE	7
2. PRZEBIEG PRAC NAD „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ZAWIERCIA”	10
3. UWARUNKOWANIA I GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJU MIASTA ZAWIERCIA ...	13
3.1 Uwarunkowania i problemy kształtowania krajobrazu kulturowego miasta Zawiercia	13
3.1.1 Problemy wynikające z uwarunkowań, związanych z kształtowaniem krajobrazu kulturowego miasta	17
3.2 Uwarunkowania przyrodnicze	19
3.2.1 Uwarunkowania i problemy wynikające z walorów środowiska przyrodniczego oraz ochrony prawnej	19
3.2.2 Uwarunkowania związane z występowaniem i eksploatacją złóż surowców mineralnych	20
3.2.3 Problemy i uwarunkowania wynikające z istniejących przeobrażeń i procesów degradacji środowiska	21
3.3 Uwarunkowania demograficzne i społeczne	25
3.4 Uwarunkowania gospodarcze	26
3.4.1 Przemysł	26
3.4.2 Rolnictwo	26
3.4.3 Turystyka i wypoczynek	27
3.5 Uwarunkowania przestrzenne	28
3.5.1 Przestrzenna struktura miasta	28
3.5.2 Uwarunkowania przestrzenne związane z występowaniem szkód górniczych oraz stref sanitarnych od obiektów uciążliwych dla otoczenia.	30
3.6 Uwarunkowania w zakresie kształtowania układu komunikacyjnego	30
3.6.1 Problemy komunikacyjne - propozycje rozwiązań	32
3.7 Uwarunkowania związane z wyposażeniem w infrastrukturę techniczną	32
3.7.1 Zaopatrzenie w wodę	32
3.7.2 Odprowadzenie ścieków	33
3.7.3 Zaopatrzenie w energię elektryczną	33
3.7.4 Zaopatrzenie w ciepło	33
3.7.5 Zaopatrzenie w gaz	34
3.7.6 Telekomunikacja	34
3.7.7 Gospodarka odpadami	34

3.8	Uwarunkowania rozwoju miasta Zawiercia wynikające z polityki przestrzennej Państwa na obszarze województwa śląskiego.	35
4.	CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA ZAWIERCIA I STRATEGIA ICH REALIZACJI	41
4.1	Cel główny rozwoju miasta.	41
4.2	Cele strategiczne:	41
4.3	Uwarunkowania osiągnięcia pożądanego rozwoju miasta Zawiercia.....	48
4.3.1	Czynniki stymulujące osiągnięcie celów.....	48
4.3.2	Czynniki utrudniające osiągnięcie celów.	50
4.4	Zadania realizacyjne.	51
5.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	54
5.1	Krajobraz kulturowy miasta Zawiercia	54
5.1.1	Kierunki kształtowania obszarów miasta o znaczących wartościach kulturowych	54
5.1.2	Intensyfikacja rejonów miasta, funkcjonalnie związanych z obszarami kulturowymi	56
5.1.3	Rozwój obszarów i rejonów miasta - w tym zespołów ruralistycznych, posiadających zasoby kulturowe.	57
5.2	Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.....	58
5.2.1	Ekologiczny system obszarów chronionych	58
5.2.2	Lasy ochronne.	61
5.2.3	Udokumentowane zasoby wód podziemnych.....	61
5.2.4	Zasoby surowcowe	61
5.2.5	Biologiczne i społeczne standardy terenów zainwestowanych.....	61
5.2.6	Rolnicza przestrzeń miasta	64
5.2.7	Bezpieczeństwo powodziowe.	66
5.3	Funkcje miasta oraz kierunki rozwoju przestrzennego.	68
5.3.1	Funkcje miasta.	68
5.3.2	Kierunki rozwoju aktywności gospodarczej	69
5.3.3	Kierunki przekształceń oraz rozwoju zabudowy mieszkaniowo - usługowej	75
5.3.4	Tereny rozwoju usług.	82
5.3.5	Kierunki rozwoju rekreacyjno - turystycznego.	83
5.4	Kierunki rozwoju komunikacji.....	87
5.4.1	Zasady funkcjonowania komunikacji.	87
5.4.2	Sieć drogowo – uliczna.....	87
5.4.3	Sieć kolejowa.	91
5.4.4	Pasażerska komunikacja publiczna.....	92
5.4.5	Drogi rowerowe.....	93

5.4.6	Ciągi piesze.....	95
5.4.7	Strefy ruchu uspokojonego.....	95
5.4.8	Problem parkowania.....	96
5.5	Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.....	97
5.5.1	Zaopatrzenie w wodę.....	97
5.5.2	Odprowadzenie ścieków.....	98
5.5.3	Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	99
5.5.4	Zaopatrzenie w ciepło.....	101
5.5.5	Zaopatrzenie w gaz.....	101
5.5.6	Telekomunikacja.....	102
5.5.7	Gospodarka odpadami.....	102
6.	POLITYKA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO.....	104
6.1	Zadania polityki przestrzennej.....	104
6.2	Strategiczne kierunki działań.....	106
6.3	Działania dotyczące ochrony prawnej wartości kulturowych w obszarze miasta.....	108
6.4	Działania dotyczące środowiska przyrodniczego.....	122
6.5	Instrumenty realizacji polityki przestrzennej.....	123
6.5.1	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze względu na przepisy odrębne:.....	123
6.5.2	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	123
6.5.3	Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne i gruntów leśnych na cele nieleśne.....	126
6.6	Program inwestycji publicznych.....	127
6.7	Program gospodarki gruntami.....	127
6.8	Instrumenty realizacji polityki ekologicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	128
6.9	Instrumenty organizacyjne.....	129
6.10	Instrumenty i działania prawne.....	130
6.11	Instrumenty ekonomiczne.....	132
6.12	Instrumenty informacyjne i społeczne.....	133
6.13	Instrumenty sterowania rozwojem miasta w gospodarce rynkowej.....	134
7.	INWESTYCJE PUBLICZNE O ZNACZENIU PONADLOKALNYM - STOPIEŃ ICH SPRECYZOWANIA I ORIENTACYJNY ZAKRES.....	135
7.1	Inwestycje publiczne i proponowane do ujęcia w programach rządowych z zakresu komunikacji.....	135
7.2	Inwestycje publiczne i proponowane do ujęcia w programach rządowych z zakresu infrastruktury technicznej.....	136

7.3	Inwestycje publiczne i proponowane do ujęcia w programach rządowych z zakresu infrastruktury społecznej.	136
7.4	Pozostałe inwestycje:	137
7.4.1	Inwestycje z zakresu poprawy warunków ekologicznych.	137
7.4.2	Inwestycje z zakresu kształtowania atrakcyjnego krajobrazu miasta.	137
8.	UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	138
9.	ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE	144

1. WPROWADZENIE

W związku z ewolucją potrzeb, rozwiązań i ogólnej sytuacji miasta Zawiercie na tle zmieniających się uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i gospodarczych, ale również zmiany obowiązujących przepisów prawa w zakresie planowania przestrzennego, „Studium...” wymaga częściowych zmian, korekt i uzupełnień szczególnie w zakresie przeznaczenia terenów. To zadanie ma spełnić „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” poprzez uzupełnienie „Studium...” o pojedyncze ustalenia.

Ustalenia niniejszego tekstu obowiązują w zakresie:

1) uzupełniające ustalenia „Zmiany Studium...” wyróżnione w tekście czcionką pochyloną obowiązują wyłącznie dla obszaru objętego zmianą studium tj. dzielnic: Borowe Pole, Blanowice, Kromołów, Warty, Śródmieście z otoczeniem, Marciszów - Kosowska Niwa, zgodnie z rysunkami „Zmiany Studium”.

2) ustalenia zasadniczego tekstu „Studium” zapisane czcionką nie pochyloną, dla obszaru objętego zmianą studium tj. dzielnic: Borowe Pole, Blanowice, Kromołów, Warty, Śródmieście z otoczeniem, Marciszów - Kosowska Niwa, obowiązują w zakresie określonym w tekście pierwotnym „Studium...”, chyba że wskazano inaczej lub ustalenie wykreślono ze względu na niezgodność z nowymi kierunkami rozwoju.

3) ustalenia zasadniczego tekstu „Studium” zapisane czcionką nie pochyloną, dla obszaru poza obszarem objętym „Zmianą Studium...” tj. dzielnic: Skarżycze, Żerkowice, Karlin, Bzów oraz Morsko, obowiązują w pełnym zakresie zgodnie z uchwałą nr XVIII/172/2000 Rady Miejskiej Zawiercia z dnia 21 marca 2000r.

Potrzeba dostosowania planowania przestrzennego do wymagań gospodarki rynkowej, stworzenia wizji rozwoju miasta uwzględniającej współczesne uwarunkowania oraz wywodzące się z ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym zobowiązania samorządów do opracowania polityki przestrzennej miasta spowodowały, że Zarząd Miasta uznał za wystarczające przesłanki do rozpoczęcia prac nad „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia”.

Zgodnie z oczekiwaniami, „Studium...” ma być dokumentem planistycznym kształtującym politykę w zakresie gospodarki przestrzennej deklarowanej, a następnie realizowanej przez Samorząd Miasta.

„Studium...”, z mocy obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla całego miasta zawierającym diagnozę aktualnej sytuacji i uwarunkowania rozwoju miasta, kierunki rozwoju przestrzennego, wraz z zasadami polityki przestrzennej.

Tak więc sporządzone „Studium...”, w którym wizja rozwoju i wizja obrazu znajdzie swój powszechnie zrozumiały zapis, należy traktować jako dążenie do zawsze deklarowanej poprawy jakości życia społeczeństwa.

Cel i zadania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest nowym rodzajem opracowania planistycznego, wprowadzonym przez ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym. Stosownie do art. 67 ust. 3 tej ustawy, Rada Gminy jest zobowiązana do uchwalenia Studium w okresie najbliższych 5 lat od momentu wejścia ustawy w życie (tj. do końca 1999 r.).

Zadaniem „Studium...” jest określenie strategii rozwoju miasta - lokalnych uwarunkowań, celów rozwoju i kierunków polityki przestrzennej państwa w zakresie dotyczącym danego miasta.

Zgodnie z art. 6 ust. 7 w/w ustawy, „Studium...”, nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wyniki „Studium...”, uchwalone przez Radę Gminy mają więc charakter tzw. aktu kierownictwa wewnętrznego. Jego ustalenia obowiązują Radę Gminy i jej organy wykonawcze, obowiązują też przy sporządzaniu planu miejscowego.

Określenie strategii rozwoju miasta należy tym samym traktować jako niezbędne podbudowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz deklarację władz odnośnie kierunków prowadzonej polityki przestrzennej.

Uchwalone przez Radę Miasta cele i kierunki polityki przestrzennej mogą mieć również szersze znaczenie i zastosowanie, niż tylko stworzenie podstaw sporządzenia planów miejscowych.

Mogą być pomocne np. przy opracowaniu programów gospodarczych, budżetu miasta i podejmowaniu innych działań stanowiących zadania miasta (np. działań programowych dotyczących rozwoju, ustaleniu programu gospodarczego, racjonalizacji budżetu gminy, ustanawianiu przepisów porządkowych itp.).

„Studium...” może też wskazać na celowość ustanowienia przez miasto również innych przepisów prawa lokalnego wspomagających zarządzenie, które mogą mieć istotny wpływ na warunki kształtowania ładu przestrzennego (m. in. w planach miejscowych).

Głównym celem sporządzenia zmiany studium jest uaktualnienie potrzeb Miasta w zakresie przeznaczenia terenów i wprowadzenia uszczegółowień niezbędnych dla sporządzenia planów miejscowych zawierających nowe zadania w stosunku do obowiązującej edycji „Studium...”. Zgodnie z obowiązującym, na etapie sporządzania projektu „Zmiany Studium...”, prawem tj. ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r., nr 80, poz. 717 z późn. zm.) ustawodawca podniósł rangę studium w zakresie zgodności ustaleń studium z ustaleniami, sporządzanych na jego podstawie, planów zagospodarowania przestrzennego co powoduje potrzebę aktualizacji i uszczegółowienia części ustaleń.

Problematyka Zmiany Studium

Wymagania w zakresie „zmiany studium” określono w ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z §8 ust.1 rozporządzenia: przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się również do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie objętym zmianą.

Wynikiem końcowym prac związanych ze sporządzeniem „Zmiany Studium...” jest jednolity tekst studium z wyróżnieniem zmian, ujednoczone rysunki „Zmiany Studium...” oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag, które stanowią załączniki do uchwały Rady Miasta o uchwaleniu „Zmiany Studium...”.

Problematyka Studium

Stosownie do wymagań określonych w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym, w ramach „Studium...” przeprowadzono analizę stanu istniejącego oraz uwzględniono uwarunkowaniu rozwoju miasta wynikające przede wszystkim z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- prawa własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców i innych.

Wymienione wyżej analizy i oceny pozwoliły na postawienie diagnozy stanu zagospodarowania i funkcjonowania miasta i stanowiły podstawę do określenia celów rozwoju miasta, ustalenia hierarchii tych celów oraz sformułowania propozycji dotyczących generalnych zasad i kierunków zagospodarowania obszaru miasta (ustalenie kierunków polityki przestrzennej).

Zawarta w ustaleniach „Studium...” polityka przestrzenna wskazuje kierunki działań skutkujących w przestrzeni miasta, a określanymi decyzjami Rady Miejskiej i Zarządu Miasta, zgodnych z zasadami:

- zrównoważonego rozwoju miasta,
- nadrzędności interesu publicznego mieszkańców miasta nad indywidualnymi interesami osób fizycznych i prawnych,
- efektywności realizacji zadań publicznych,
- kształtowania ładu przestrzennego.

Zakres ustaleń „Studium...” odpowiada wymaganiom określonym w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Wynikiem końcowym prac związanych ze sporządzeniem „Studium...” jest tekst i rysunki, na które składają się:

1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000,
2. Polityka proekologiczna - skala 1:20 000,
3. Zasady obsługi komunikacji - skala 1:20 000,
4. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej - zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków, telekomunikacja, gospodarka odpadami - skala 1:20 000
5. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej - zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w gaz, zaopatrzenie w ciepło - skala 1:20 000,
6. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000,

oraz

7. Dokument, zawierający syntezę ustaleń który będzie podlegał uchwaleniu przez Radę Miasta Zawiercia, mający charakter aktu kierownictwa wewnętrznego p.n. „Uchwała w sprawie celów rozwoju i kierunków polityki przestrzennej w Zawierciu określonych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta” - (projekt).

Integralną częścią omawianych ustaleń „Studium...” są rysunki przedstawiające ich przestrzenne odniesienie.

„Studium...” sporządzono dla długookresowego horyzontu czasowego.

2. PRZEBIEG PRAC NAD „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ZAWIERCIA”

Podstawą formalną prac nad „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia” stanowią:

- Uchwała Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 13 czerwca 1995 r. Nr XI/121/95,
- Umowa Nr MP 1/99 z dnia 15.03.1999 r. zawarta pomiędzy Zarządem Miasta Zawiercia, a Biurem Planowania, Projektowania Architektonicznego i Nadzoru Budowlanego Miasto - Plan w Siewierzu.

Zgodnie z załączonym do umowy „Ramowym Programem Opracowania”, prace nad „Studium...” obejmowały następujące fazy:

- 1) prace przygotowawcze,
- 2) diagnoza stanu istniejącego, obejmująca ograniczenia i możliwości rozwoju miasta Zawiercia, w układzie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych,
- 3) synteza uwarunkowań - określenie celu i ogólnej strategii rozwoju polityki przestrzennej miasta i instrumentów realizacji tej polityki,
- 4) sporządzenie wstępnej koncepcji kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia,
- 5) sporządzenie dokumentu końcowego „Studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia”.

Części 1 i 2 prac nad „Studium...” zostały opublikowane w odrębnych zeszytach przedstawiających wyniki prac, część 3 i 4 prac - wyniki prac przedstawiono do akceptacji Rady i Zarządu Miasta.

Czynności wstępne (zakończone w 1996 r.) poświęcone były głównie wdrożeniu procesu uspołeczniania „Studium...” i obejmowały:

- obwieszczenie w prasie o przystąpieniu do opracowania „Studium...”,
- zawiadomienie organów i instytucji mających opiniować „Studium...”,
- zawiadomienie instytucji gospodarczych, technicznych, społecznych itp.,
- zgromadzenie, przeanalizowanie obowiązujących opracowań planistycznych, studialnych, problemowych, projektowych, publikacyjnych i innych, ich ocenę merytoryczną i pod względem kompletności, kompleksowości i przydatności do opracowania „Studium ...” (66 pozycji).

Identyfikacja problemów rozwoju miasta Zawiercia - w układzie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych tzw. „Diagnoza stanu”, ukończona w październiku 1999 r. - obejmowała 13 zeszytów:

1. Wpływ polityki przestrzennej sąsiadujących miast i gmin na miasto Zawiercie,
2. Wpływ rządowych programów i zamierzeń inwestycyjnych na kierunki zagospodarowania miasta Zawiercia,
3. Powiązania funkcjonalno - przestrzenne miasta Zawiercia w układach ponadlokalnych,
4. Ludność,
5. Mieszkalnictwo,
6. Infrastruktura społeczna,
7. Gospodarka,

8. Środowisko przyrodnicze,
9. Krajobraz kulturowy miasta,
10. Gospodarka gruntami, ze szczególnym uwzględnieniem gruntów komunalnych,
11. Komunikacja,
12. Infrastruktura techniczna,
13. Rozpoznanie organizacji systemu zarządzania gospodarką przestrzenną.

W/w opracowania analityczno-diagnostyczne były ilustrowane adekwatnymi rysunkami w skali 1:50 000.

Synteza uwarunkowań - wyniki prowadzonych prac były - w trakcie tych prac prezentowane i dyskutowane z przedstawicielami Rady, Urzędu Miasta oraz przedstawione na posiedzeniu w dniu 25 listopada 1999 r. z udziałem przedstawicieli Komisji Rady Miejskiej i Zarządu Miasta oraz zaproszonych osób.

Zarys strategii rozwoju miasta został przedstawiony na posiedzeniu dnia 3 listopada 1999 r. z udziałem przedstawicieli Komisji Rady Miejskiej, Zarządu Miasta i zaproszonych osób.

Cele i kierunki realizacji polityki przestrzennej miasta Zawiercia - wersja robocza - zostały przedstawione na posiedzeniu Komisji Rady Miejskiej oraz Zarządu Miasta w dniu 9 grudnia 1999 r.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego - wstępna koncepcja - były prezentowane w dniu 17 grudnia 1999 r i przedstawione na planach w skali 1:20 000, z udziałem: połączonych Komisji Rady Miejskiej i Zarządu Miasta.

Komisje Rady oraz Zarząd Miasta, po wniesieniu uwag do przedłożonego wstępnie opracowania p.n. „Uwarunkowania rozwoju miasta i kierunki zagospodarowania przestrzennego”, zaakceptowały dotychczasowe działania w zakresie opracowywanego „Studium...” zaleciły opracowanie syntezy ustaleń „Studium...” i przekazanie do konsultacji. Opis „Studium...” oraz ustalenia p.n. Uchwała w sprawie celów rozwoju i kierunków polityki przestrzennej w Zawierciu określonych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta” - projekt - zostały przekazane do konsultacji w grudniu 1999 r.

Projekt ustaleń zawierał p.n. „Uchwała w sprawie celów rozwoju i kierunków polityki przestrzennej w Zawierciu określonych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercie” zawierał:

- Podstawy polityki przestrzennej miasta,
 - Cele rozwoju miasta oraz przedsięwzięcia strategiczne zagospodarowania przestrzennego,
 - Kierunki polityki przestrzennej,
 - Gospodarka terenami,
 - Plany miejscowe
 - Przepisy przejściowe i końcowe oraz rysunki:
1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000,
 2. Polityka proekologiczna - skala 1:20 000,
 3. Zasady obsługi komunikacji - skala 1:20 000

4. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej - zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków, telekomunikacja, gospodarka odpadami - skala 1:20 000

5. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej - zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w gaz, zaopatrzenie w ciepło - skala 1:20 000,

6. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000.

W ustaleniach „Studium...” wykorzystano ponadto:

- wskazówki i opinie uzyskane od Panów Prezydentów Miasta Zawiercia:
 - Pana Prezydenta Konrada Imielskiego
 - Pana Prezydenta mgr inż. Romana Kłosowskiego
- wskazówki i opinie uzyskane na spotkaniach autorów z członkami Rady Miejskiej w Zawierciu,
- wskazówki i opinie uzyskane od kierownika Wydziału Architektury Pani mgr inż. arch. Marty Ciszewskiej,
- informacje i opinie uzyskane od instytucji zawiadomionych o przystąpieniu do opracowania „Studium...” (załączniki w Dokumentach Formalno - Prawnych),
- zarys strategii rozwoju miasta Zawiercia (opracowanie: mgr Jan Tobiasz -październik 1999 r.),
- informacje uzyskane na temat koncepcji przebiegu dróg rowerowych, pieszych szlaków tury stycznych od Pana mgr Andrzeja Stróżeckiego,
- informacje uzyskane od kierownika Wydziału Gospodarki Gruntami - Pani mgr Janiny Jańczyk, w zakresie gruntów komunalnych,
- informacje uzyskane od kierownika Urzędu Miejskiego Pana mgr Władysława Sieńko w zakresie gospodarki.

3. UWARUNKOWANIA I GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJU MIASTA ZAWIERCIA

3.1 Uwarunkowania i problemy kształtowania krajobrazu kulturowego miasta Zawiercia

W oparciu o dokonane analizy dotychczasowego rozwoju miasta Zawiercia - sformułowano uwarunkowania rozwoju miasta z pozycji kształtowania jego krajobrazu oraz wykazano związane z tym problemy.

Uwarunkowania krajobrazowe rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i zespołów ruralistycznych Zawiercia

Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i zespołów miejskich wynikające z cech krajobrazu dotyczą jego zasobów kulturowych, jak i przyrodniczych. Szereg uwarunkowań dotyczących zasobów kulturowych pokrywa się - lub jest bliska ustaleniom konserwatorskim ochrony tychże zasobów.

Określenie ich wynika również z potrzeby podniesienia atrakcyjności krajobrazowej miasta lub jego fragmentów, jak również atrakcyjności pozostałych wiejskich zespołów przestrzennych. Istotnym w tym względzie jest wizualny „wizerunek” miasta i jednostek wiejskich, jak również wykreowanie nowych wartości użytkowych.

Ograniczenia i uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia, są między innymi kształtowane przez czynniki:

- występowanie wartościowych zasobów kulturowych krajobrazu w granicach administracyjnych miasta, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”,
- ochronę konserwatorską układów i zespołów zabytkowych oraz poszczególnych obiektów - na mocy *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz.1568)*
- wykaz obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (materiały PSOZ - Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach)
- występowanie obszarów o wartościowych zasobach dziedzictwa kulturowego, mających znaczenie dla walorów krajobrazu miasta - nie objętych dotychczas ochroną prawną,
- walory kompozycyjne „śródmieścia” Zawiercia (najstarsze części po obu stronach torów PKP oraz pozostałe elementy kompozycji krajobrazu miasta w tym: Kromołowa, Bzowa i Skarżyc,
- złożoną i niejednorodną strukturę krajobrazu miasta, zróżnicowaną zarówno strukturalnie, przestrzennie, a także i jakościowo.

Uwarunkowania związane z zasobami kulturowymi i przyrodniczymi krajobrazu winny stanowić jeden z istotnych, podstawowych materiałów pomocnych przy ustalaniu polityki przestrzennej miasta i zespołów ruralistycznych - oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów administracyjnych całego miasta Zawiercia.

Zakres uwarunkowań kraj obrazowych dotyczący zasobów kulturowych - został zaproponowany w poniższym zapisie „tabelarycznym”.

Uwarunkowania krajobrazowe rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia, wynikające z jego zasobów kulturowych

Lp.	Obszar - jednostka	Rodzaj uwarunkowania	Przedmiot uwarunkowania
1.	<p>Obszary o krajobrazie miejskim - charakterystycznym dla XIX w i przełomu XIX i XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zawiercie (najstarsze części miasta po obu stronach torów PKP) - Rejon pl. Dąbrowskiego (tzw. Stare Miasto) - Rejon na półn. - wsch. od dworca PKP z osiedlem TAZ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie i utrzymanie wartościowej historycznie struktury przestrzennej, 2. Ochrona układów zabytkowych oraz obiektów zabytkowych i tradycyjnych, 3. Wskazana ochrona sieci drożnej a szczególnie dróg historycznych, 4. Zachowanie wartościowych elementów kompozycji krajobrazu miasta oraz istniejących walorów kompozycyjnych przestrzeni publicznych, 5. Podniesienie atrakcyjności krajobrazu poprzez uzupełnienie i porządkowanie zabudowy i użytkowanie terenów - w tym zieleni, 6. Kreacja nowych wartości użytkowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tereny kościoła parafialnego (XIX - XX w.) z jego otoczeniem i zielenią, 2. Zespoły zabudowy zabytkowej o szczególnych wartościach historycznych (po obu stronach linii kolejowej) 3. Byłe osiedle TAZ z towarzyszącą zabudową publiczną i założeniem parkingowym (plac Szymańskich) 4. Uporządkowanie i przeprojektowanie wnętrz publicznych o charakterze zabytkowym (plac w zachodniej części „starego miasta”, plac Jana Pawła II, rejon Kościoła parafialnego, otoczenie TAZ itp.) 5. Tereny zieleni urządzonej o walorach zabytkowych i kompozycyjnych -(park miejski, park obok TAZ, bulwary nad Wartą - a także zespół cmentarzy przy ul. Cmentarnej z XIX - XX w, cmentarze katolickie i cmentarze wyznaniowe)
2.	<p>Obszary z zespołami zabudowy o charakterze „małomiasteczkowym” oraz wartościach zabytkowych wraz z zespołami o założeniach historycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kromołów a także: - Morsko - zamek. - Skarżyce. - Bzów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie historycznej struktury przestrzennej i elementów układów urbanistycznych, 2. Ochrona założeń historycznych układów zabytkowych (względnie ich elementów) oraz obiektów zabytkowych i tradycyjnych, 3. Zachowanie wartościowych elementów kompozycji krajobrazu miasta oraz krajobrazu naturalnego, 4. Ochrona i uczytelnienie sieci drożnej - głównie historycznej. 5. Podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych i wzbogacenie ich walorów, a także walorów wnętrz ulicznych, 6. Ochrona istniejących założeń zieleni urządzonej i półurządzonej oraz występującego starodrzewu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie wartościowych elementów kompozycji układu średniowiecznego Kromołowa (głównie rejon Rynku, placu z kaplicą Jana Nepomucena i średniowiecznego układu lokacyjnego ulic), 2. Zachowanie wartościowych fragmentów kompozycji historycznych i zabytkowych terenów: <ul style="list-style-type: none"> - Morsko - układ wzgórza Zamkowego z najbliższym otoczeniem, a szczególnie ruiny Zamku, - Skarżyce - układ głównego skupiska zabudowy (tzw. „rynek”) oraz zespół zabytkowy Kościoła, - Bzów - obszar dworu z najbliższym otoczeniem z zespołem zabudowy w obszarze zabytkowym wsi 3. Uczytelnienie i rozwijanie wnętrz publicznych, podnoszenie ich walorów (Kromołów Rynek, Rejon Kościoła, plac, a także wnętrza uliczne i placówki Skarżyc i Bzowa), <p>Tereny zieleni w otoczeniu zespołów zabytkowych (starodrzewy) oraz tereny zieleni półzwartej i ogrodowej w obszarach zabudowy.</p>
3.	<p>Zespoły zabudowy blokowej (wielokondygnacyjnej) o różniącej się od otoczenia skali i strukturze zabudowy.</p> <p>Obszary z krajobrazem charakterystycznym dla terenów urbanizujących się w</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostkach strukturalnych miasta Zawiercia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekształcenia układu przestrzennego oraz zabudowy w kierunku pozytywnych walorów krajobrazu miasta, także w aspekcie terenów sąsiednich, 2. Zachowanie wartościowych elementów krajobrazu miasta, 3. Odtworzenie występujących zasobów kulturowych, 4. Kształtowanie wnętrz urbanistycznych oraz przestrzeni 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osiedla w części centralnej miasta po zachodniej stronie torów PKP, 2. Zespoły obiektów użyteczności publicznej oraz zespół sportowy, 3. Tereny zieleni urządzonej głównie osiedlowej - odtwarzane także w otoczeniu obiektów kulturowych (np. osiedle TAZ, obiekty sakralne itp.), 4. Rozwijanie wnętrz osiedlowych z zielenią oraz zielenią skwerową

		publicznych, 5. Ochrona istniejącej zieleni i jej wzbogacenie	
4.	<p>Obszary o dominacji zabudowy podmiejskiej, wolnostojącej (niskointensywnej) - tereny urbanizujące się;</p> <p>- jednostkach strukturalnych miasta Zawiercia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Borowe Pole - Nowe Zawiercie - Kolonia Ręby - Zuzanka <p>a także</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marciszów, - Kromołów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekształcenie i modernizacja układów przestrzennych wraz z zabudową, 2. Zachowanie wartościowych elementów krajobrazu miasta o charakterze zabudowy podmiejskiej, 3. Kreacja wnętrz urbanistycznych, podnoszenie ich atrakcyjności - w tym również wnętrz zielonych, 4. Kształtowanie terenów zielonych i podnoszenie walorów krajobrazu podmiejskiego, 5. Ochrona i zachowanie elementów krajobrazu naturalnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie oraz uczytelnianie układów i sieci drożnej oraz ich ochrona, 2. Zespoły obiektów użyteczności publicznych - do krystalizacji specyfiki miejskiej, 3. Tereny założeń ogrodowych towarzyszących zabudowie (w tym wille i inne obiekty) - oraz rozwijanie wnętrz zielonych i skwerów ogólnodostępnych, 4. Zieleń naturalna - sąsiednich cieków i dolin z łąkami i łąkami.
5.	<p>Obszary obejmujące układy ruralistyczne o cechach zabytkowych oraz historyczne centra tych układów - względnie rejony ich lokalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skarżyce, - Bzów, - Żerkowice, - Blanowice, - Karlin, - Pomrożyce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona układów ruralistycznych oraz zespołów i obiektów zabytkowych, 2. Utrzymanie historycznych struktur przestrzennych centrum jednostek wiejskich wraz z ich zabudową, 3. Podniesienie atrakcyjności zespołów ruralistycznych, poprzez uzupełnienie i porządkowanie zabudowy - oraz kreowanie interesujących wnętrz ulicznych, 4. Ochrona sieci drożnej - głównie historycznej, 5. Ochrona obszarów krajobrazu otwartego oraz elementów krajobrazu naturalnego (lasy, ostańce, rzeki, cieki) - zachowanie i utrzymanie zasobów przyrodniczych krajobrazu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tereny Skarżyc, Żerkowic i Bzowa, z ich historycznymi centrami wsi (obiekty zabytkowe) oraz układami drożnymi, 2. Interesujący i „czysty” układ przestrzenny ulicówek Karlina i Pomrożyc, 3. Historyczne centra Blanowic, Karlina z ich zabudową, 4. Tereny zieleni „urządzonej” o walorach zabytkowych (resztówki założeń podworskich i folwarcznych Bzowa i Żerkowic) - oraz występujące liczne zespoły starodrzewia, 5. Naturalne koryta i brzegi rzek i cieków - forma ich zagospodarowania przyrodniczego i użytkowego (szczególnie rzeki Warty).
6.	<p>Obszary z luźną, także rozproszoną zabudową - z następującymi obiektami o wartościach historycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zespoły ruralistyczne i przysiółki w granicach miasta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie zasadniczych fragmentów „układów urbanistycznych” a szczególnie sieci drożnej, 2. Zachowanie obiektów i zespołów o wartościach historycznych oraz ochrona zieleni i zespołów starodrzewia 3. Kreowanie nowych wartości użytkowych i fizjonomicznych, 4. Maksymalne zachowanie elementów krajobrazu naturalnego 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obszary i tereny wymagające wzbogacenia walorami przestrzennymi krajobrazu - Kośnice, Kosowska Niwa oraz Kol. Śmigłówki, 2. Porządkowanie zabudowy szczególnie na obrzeżach przysiółków i otoczenia sąsiednich terenów: - Piecki, Suliny, Kol. Zadąbrowy, Kalinówka, Kol. Nad Dołami, 3. Nie wskazane powiększanie zespołów zabudowy i dalsze jej rozproszenie, 4. Preferowanie zabudowy nawiązującej do tradycji budowlanej regionu.
7.	<p>Obszary obejmujące zespoły zabudowy przemysłowej (XIX w i XIX - XX w) wraz z obiektami o wartościach historycznych, - „wpisanej” w krajobraz</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie wartościowych elementów kompozycji krajobrazu z ochroną obiektów i zespołów zabytkowych oraz tradycyjnych, 2. Podniesienie atrakcyjności 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tereny przemysłowe zniszczone o pewnym stopniu degradacji, wymagające działań - poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - określenie własnościowych i docelowych wizji rewitalizacji i re-

	<p>zabudowy miejskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historyczne zespoły przemysłowe po zachodniej stronie torów; w centrum przy ul. Sikorskiego i Leśnej oraz najstarszej części Huty „Zawiercie” 	<p>krajobrazu i ekspozycja charakterystycznych, wartościowych historycznie obiektów,</p> <p>3. Kształtowanie walorów krajobrazu, rewaloryzacja, rekultywacja, zagospodarowanie, kreacja nowych wartości w tym także użytkowych,</p> <p>4. Podjęcie szczegółowych badań nad wartościami urbanistyki zespołów przemysłowych i powiązanych z nimi historycznych obiektów przemysłowych,</p>	<p>kultywacji oraz zagospodarowania aktywizującego zaniedbane tereny przemysłowe i związane z nimi fragmenty struktury przestrzennej miasta</p> <p>wg specjalistycznych ustaleń</p>
8.	<p>Obszary zabudowy przemysłowej (poza historycznym obszarem miasta) tereny kolejowe oraz historyczne obiekty militarne</p> <ul style="list-style-type: none"> - w granicach miasta 	<p>1. Obszary zabudowy przemysłowej ze wskazaniem, w miarę potrzeb przekształcenia lub rehabilitacji przedmiotowych terenów,</p> <p>2. Zachowanie obiektów i zespołów o wartościach historycznych wraz z ochroną zieleni i zespołów starodrzewia,</p> <p>3. Podniesienie atrakcyjności krajobrazu, drogą porządkowania i ewentualnej ekspozycji charakterystycznych obiektów,</p> <p>4. Porządkowanie i ewentualne przekształcenia (zmiany fizjonomiczne) terenów otoczenia zakładów przemysłowych oraz terenów torowisk kolejowych i obiektów stacyjnych.</p>	<p>1. Obszary wymagające wzbogacania walorów przestrzennych,</p> <p>2. zespoły przemysłowe wraz z otoczeniem, na obrzeżach struktury miasta Zawiercia, rozbudowane i powstałe w drugiej połowie XX w. (także obszary Huty „Zawiercie”)</p> <p>3. Tereny wymagające uporządkowania i rekultywacji zieleni (obiekty stacji kolejowej) - oraz szczególnej ekspozycji obiektu dworca kolejowego</p> <p>4. Wskazane do uczytelnienia i wzbogacenia walorów przestrzennych - obiekty unikatowe z czasów II wojny światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - celem ekspozycji krajobrazowej: - wybrane fragmenty rowów przeciwczołgowych, - bunkry wojskowe: w Żerkowicach (Góra Pańska) i Zawierciu.
9.	<p>Obszary i elementy towarzyszące systemom obszaru kulturowego o randze regionalnej i krajowej - o szczególnym unikalnym charakterze wizualnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obszar ZJPK w granicach administracyjnych miasta 	<p>1. Szczegółowe zasady ochrony i dopuszczalnych działań dostosowanych do specyfiki przedmiotowego obszaru -zostały określone Uchwałą Nr III/I 1/80 WRN w Katowicach z dn. 20.02.1980 r. powołującą ZJPK i znowelizowane Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 18/06 z dn. 18 kwietnia 2006 r.</p>	<p>1. Obszary krajobrazu naturalnego z unikalnymi skałkami - ostańcami, jaskiniami, wraz z najbliższym otoczeniem oraz z obszarami towarzyszącymi lasów i zespołów zieleni</p> <ul style="list-style-type: none"> - szczególnie w paśmie: od Lisiej Góry poprzez Skały Kopaniny, i Rzędową - rejonu Karlina, Żerkowic, Skarżyc, aż do rejonu Zamku w Morsko ze Skałami Podlesickimi. <p>2. Ruralistyczne, historyczne układy przestrzenne o zabudowie wiejskiej (XIX - XX w.), także o cechach tradycyjnej „architektury” regionu.</p>
10.	<p>Zespoły i założenia zieleni o walorach krajobrazowych i użytkowych - stanowiące znaczące wyróżniki w przestrzeni miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miasto Zawiercie - Kromolów i zespoły ruralistyczne - obszar krajobrazu całego miasta 	<p>1. Ochrona istniejących założeń zieleni urządzonej i półurządzonej</p> <p>2. Utrzymanie i wzbogacania walorów przyrodniczych zieleni naturalnej i komponowanej,</p> <p>3. Zachowanie i pełna ochrona elementów krajobrazu przyrodniczego (lasy, doliny, tereny źródłiskowe rzek, rzeki, wzgórze, z ostańcami itp.)</p> <p>4. Odtwarzanie walorów zasobów kulturowych,</p> <p>5. Kreacja nowych wartości kompozycyjnych parków oraz</p>	<p>1. Tereny zieleni o walorach zabytkowych i kompozycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zieleni urządzona przy obiektach sakralnych i cmentarzach, - założenia zielone parków, skwerów i placów (głównie m. Zawiercie - park miejski, park w rejonie TAZ, skwer przy ul. Sikorskiego itp.), - ewentualne częściowo odtworzenie elementów „założeń zielonych”: dworskiego w Bzowej oraz folwarcznego w Żerkowicach, - rozwijanie i ukształtowanie kompozycyjne „zielonej osi” wzdłuż rzeki Warty w centrum miasta Zawiercia,

		skwerów w mieście.	<p>- ochrona cmentarzy katolickich w Zawierciu, Kromoławie, Skarżycach oraz rewaloryzacja cmentarzy wyznaniowych w Zawierciu, a szczególnie zabytkowego cmentarza żydowskiego w Kromoławie,</p> <p>2. Ochrona licznych zespołów starodrzewia oraz zieleni towarzyszącej drogom (starodrzewy) - rejony Karlina, Żerkowic, Skarżyc, Po-mrożyc, Bzowa itp.</p> <p>3. Utrzymanie i ochrona miejsc (punktów) widokowych oraz naturalnych ciągów widokowych.</p>
--	--	--------------------	--

Ustalenia w strefach ochrony konserwatorskiej w zagospodarowaniu terenów przemysłowych należy uzgodnić na etapie sporządzania m.p.z.p z odpowiednim konserwatorem zabytków uwzględniając aktualne potrzeby prowadzonych w strefach działalności.

3.1.1 Problemy wynikające z uwarunkowań, związanych z kształtowaniem krajobrazu kulturowego miasta

W wyniku sformułowania uwarunkowań, pojawiają się pożądane zmiany w strukturze miasta Zawiercia, zmierzające do harmonijnego kształtowania jego przyszłego wizerunku. Wiąże się to z potrzebą rozwiązania szeregu podstawowych problemów, wynikających z cech terenu oraz zagospodarowania obszaru miasta - dotyczących jego różnych zagadnień rozwojowych.

Formułowane do rozwiązania problemy przestrzenne miasta wskazują także na potrzebę poprzedzenia ich specjalistycznymi badaniami i opracowaniami studialnymi, warunkującymi prawidłowość i zasadność podejmowanych decyzji w tych zakresach.

Z pozycji zagadnień kulturowych, w aktualnej sytuacji miasta, zachodzi konieczność podjęcia opracowań o charakterze studialne - badawczym o fundamentalnym znaczeniu „wyjściowym” do wszelkich działań restrukturyzacyjnych, ochronnych, a zarazem wpływających na sposób przekształcania struktur przestrzennych miasta, jego zagospodarowania i kreowania nowych wartości użytkowych.

Proponowane poniżej studialne opracowania warunkują, a zarazem dają możliwość szerszej działalności w polityce przestrzennej miasta. Dotyczy to sporządzenia:

1. Studium historyczno - konserwatorskiego miasta wraz z wykonanymi kwerendami archiwalnymi, analizami stanu istniejącego oraz wytycznymi konserwatorskimi (granice stref ochronnych, zakres ochrony itp.). Wnioski i wytyczne konserwatorskie winno się określić także w oparciu o przeprowadzone badania historyczne i terenowe.
2. W mieście Zawierciu uważa się za uzasadnione podjęcie szczegółowych badań nad wartościami urbanistyki zespołów przemysłowych z XIX w i początków XX w. i wiążących się z nimi historycznych (zabytkowych) obiektów przemysłowych w obszarach zabudowy, związanej z rozwojem przemysłu.

Celem takiego studium byłoby:

- dokonanie rozpoznania istniejących wartości (także obiektów kubaturowych), a w szczególności objęcie ochroną konserwatorską tych wartości, które dotychczas nie znalazły się w jej zasięgu,
- dokonanie aktualnej oceny stanu zachowania owych wartości oraz określenie źródeł działających nań zagrożeń,

- wypracowanie stanowisk wobec obiektów przemysłowych o cechach zabytkowych - przeznaczonych do restrukturyzacji, zmiany funkcji i przystosowania do innych celów (innego użytkowania - bądź likwidacji funkcji przemysłowych).

Problemy wynikające z uwarunkowań mają charakter natury; strukturalnej, technicznej, ekonomicznej, społecznej, ekologicznej, a także prawnej itp. Poniżej dokonano próby określenia niektórych z takowych problemów, mających związek z zasobami i krajobrazem kulturowym:

- określenie pożądanych kierunków rozwoju struktur miasta oraz jego struktur ruralistycznych, zgodnych z zakładanymi celami,
- ocena możliwości ewentualnej rozbudowy i rekonstrukcji obiektów i walorów kulturowych miasta,
- określenie możliwości rozwoju i kształtowania centrum miasta (rejon od dworca ku ul. Piłsudskiego), jako obszary atrakcyjnych miejsc pobytu, pracy, pasaży handlowo - spacerowych itp.,
- niewystarczający poziom urządzenia miejskiej przestrzeni publicznej w obszarach najstarszych i śródmiejskich części miasta,
- ujawniająca się pewna dysharmonijność krajobrazu miasta - przemieszanie zabudowy historycznej ze współczesną oraz zabudową przemysłową, - powodującą nie rzadko „nieporozumienia” przestrzenne bądź funkcjonalne nie zawsze adekwatne do historycznych wartości kulturowych i krajobrazowych miasta,
- zaobserwowane rozproszenie i „rozpełzanie” zabudowy, szczególnie wolnostojącej i jednorodzinnej - często wzdłuż dróg i ulic utrudniające komponowanie zwartych i funkcjonalnych struktur zespołów osiedlowych,
- niezadowalający układ komunikacji (tranzyt, ruch lokalny), a także niedostatek powiązań komunikacyjnych, szczególnie w aspekcie preferowanej funkcji turystycznej,
- zapobieganie i zabezpieczanie zasobów kulturowych, ulegających stopniowemu zniszczeniu, - do czasu podjęcia przywracania im wartości kulturowo - historycznych,
- brak dokładnego rozpoznania istniejących wartości kulturowych, użytkowych i technicznych zespołów przemysłowych i obiektów przemysłowych (XIX - XX w.) w obszarze miasta,
- specjalistyczna ocena i kwalifikacja podatności zasobów kulturowych na ewentualne transformacje - wymienialność funkcji, modernizacja, uporządkowanie itp.,
- uzasadnione przeciwdziałanie ewentualnemu powielaniu „modnych” rozwiązań (szczególnie architektonicznych), nie zawsze adekwatnych do historycznych wartości kulturowych oraz istniejących walorów przestrzennych i krajobrazowych miasta, w jego specyficznych i charakterystycznych kulturowo obszarach,
- prawne ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej dla zespołów i obiektów kulturowych,
- objęcie formalną ochroną - z mocy ustawy - obszarów i obiektów, zasługujących na wpis do rejestru zabytków, a także objęcie działalnością ochronną obiektów tzw. tradycyjnych (szczególnie w zespołach ruralistycznych), kwalifikujących się do ochrony.

W intencji wdrażania i rozwiązania zasygnalizowanych problemów miasta Zawiercia, pożądanym byłoby wykorzystanie operatywnej działalności administracji lokalnej oraz instytucji wspierających i promocyjnych rozwój i przemiany strukturalne i funkcjonalne miasta.

3.2 Uwarunkowania przyrodnicze

Na charakter środowiskowych uwarunkowań rozwoju miasta mają wpływ zarówno naturalne cechy i właściwości elementów środowiska, jak i ich jakość.

Dodatkowymi czynnikami warunkującymi poprawę, lub pogorszenie sytuacji jest intensywność, zasięg przestrzenny i czasokres oddziaływania zjawisk wpływających na kształtowanie się jakości tych elementów. Istotną jest też świadomość ekologiczna.

Podstawowymi uwarunkowaniami przyrodniczymi rozwoju miasta Zawiercia są:

- występowanie wysokich wartości środowiska przyrodniczego i krajobrazu w znacznej części miasta - w tym obszarów chronionych, w ramach Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz o szczególnej wartości - kształtujących tożsamość miasta; (doliny głównych cieków rzek: Czarnej Przemszy, Warty, cieki wodne, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe oraz inne przyrodniczo cenne elementy struktury przestrzennej systemu),
- występowanie złóż surowców mineralnych, których pozyskiwanie stanowi istniejący oraz potencjalny czynnik prowadzący do degradacji środowiska,
- wysoki stopień przeobrażeń antropogenicznych (degradacji) w tym stosunków wodnych, zanieczyszczeń wód i powietrza, skażeń gleb, przekształceń powierzchni ziemi i innych.

Uwarunkowania wynikające ze środowiska przyrodniczego, powinny stanowić podstawę prowadzenia przez gminę polityki ekorozwoju - zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r., nr 80, poz. 717 z późn. zm.)* oraz zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa.

3.2.1 Uwarunkowania i problemy wynikające z walorów środowiska przyrodniczego oraz ochrony prawnej.

Na terenie miasta występuje wiele cennych elementów środowiska przyrodniczego, najbardziej wartościowe chronione są w ramach Z.P.K.W.Ś.

Proponowane do ochrony cenne obszary przewiduje się w miejscowym planie ogólnym miasta Zawiercia, a także w waloryzacji przyrodniczej opracowanej obecnie na potrzeby planu ochrony Z.P.K.W.Ś.

Do systemu obszarów prawnie chronionych w ramach Z.P.K.W.Ś. włączone są następujące obszary:

- wschodnia część obszaru miasta, położona w granicach Z.P.K.W.Ś, obejmująca część Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz obszar krajobrazu chronionego (otulina)

System ten ma na celu ochronę zachowanych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, w tym istniejącej bioróżnorodności i powiązań obszarów cennych przyrodniczo, a także w miarę możliwości odtworzenie naturalnych elementów. Ma on istotne znaczenie dla zapewnienia funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz kształtowania warunków bioklimatycznych, w obszarach ekologicznego zagrożenia regionu śląskiego i krakowskiego.

Na obszarze Z.P.K.W.Ś. obowiązują przepisy sformułowane w Rozporządzeniu Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Z ochrony w/w terenów Z.P.K.W.Ś. wynikają następujące uwarunkowania dla zagospodarowania miasta Zawiercia:

- wyłączenie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” jako potencjalnego terenu rozwoju działalności gospodarczych (wytwórczych i usługowych),
- wykluczenie możliwości lokalizowania w jego obrębie zespołów wypoczynkowych i letniskowych; w zamian należy tworzyć warunki do rozwoju turystyki krajoznawczej,
- zakaz lokalizacji i zabudowy w obrębie stanowisk cennych gatunków roślin oraz terenów, eksponowanych krajobrazowo,
- obowiązek uwzględniania, w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustaleń planu ochrony Z.P.K.W.Ś. (aktualnie w trakcie opracowania).

Oprócz w/w obszarów podlegających ochronie prawnej system obszarów przyrodniczych miasta tworzą pozostałe kompleksy leśne, w tym lasy podlegające ochronie prawnej, pełniące istotne funkcje bioklimatyczne.

Na w/w system obszarów przyrodniczych składają się też tereny otwarte, tereny wzniesień jurajskich, zachowane fragmenty terenów z wodami powierzchniowymi i podmokłościami i wiele innych.

3.2.2 Uwarunkowania związane z występowaniem i eksploatacją złóż surowców mineralnych

W rejonie Zawiercia znajdują się udokumentowane w kategorii C₂ złoża rudy cynku i ołowiu, występujące w triasie w rejonie południowo - wschodnim miasta, nie objęte aktualnie koncesją na wydobywanie rud. (w 1984 r. utworzono obszar górniczy „Zawiercie I” obejmujący wszystkie złoża w rejonie Zawiercia).

Ewentualne podjęcie eksploatacji złóż rud Zn - Pb w rejonie Zawiercia spowoduje ogromną uciążliwość dla środowiska przyrodniczego jak: radykalne obniżenie zwierciadła wód, a na obszarach leja depresji utworzonego przez odwadnianie kopalń wywoła straty gospodarcze (w gospodarce wodnej, w rolnictwie, leśnictwie, w zagospodarowaniu przestrzennym), zmiany w układzie hydrologicznym przekształcenia powierzchni ziemi, pogorszenie stanu higieny atmosfery (zwiększenie emisji pyłów i gazów do atmosfery) oraz obniżenie walorów użytkowych i kraj obrazowych terenu (według danych z opracowania „Biprometu” w Katowicach p.t. „Przejawy działalności górniczej na eksploatowanych i przewidzianych do eksploatacji złożach cynkowo - ołowionych występujących w granicach Z.P.K.W.Ś.”).

Istotą kolizji ewentualnych inwestycji górniczych w sferze przestrzennej jest także pokrywanie się obszaru górniczego i zasięgu przewidywanego złoża do eksploatacji, z kierunkami rozwojowymi miasta w kierunku wschodnim - gdzie istnieją jedyne możliwości rozwojowe dla budownictwa mieszkaniowego. W sytuacji ograniczenia ich obszarem górniczym, miasto nie będzie miało warunków do prawidłowego kształtowania struktury przestrzennej.

- Powierzchnia ziemi w mieście ponadto zagrożona jest miejscowo:

- skutkami eksploatacji złóż kopalin podstawowych - wapieni i margli jurajskich (Kopalnia „Wiek” w Ogrodzieńcu), a także eksploatacji kopalin pospolitych jak: piaski (Blanowice, Żerkowice, Bzów), iły (Blanowice) i wapień (Blanowice).

Uwarunkowania w tym zakresie dotyczą odtworzenia zasobów środowiska całkowicie zniszczonego, poprzez sukcesywną rekultywację i zazielenianie wyrobisk.

3.2.3 Problemy i uwarunkowania wynikające z istniejących przeobrażeń i procesów degradacji środowiska

Podstawowymi zagrożeniami środowiska przyrodniczego na obszarze miasta Zawiercia są:

- **składowanie odpadów przemysłowych i komunalnych, powodujące m.in. zmiany konfiguracji terenu, niekontrolowane odcieki do wód powierzchniowych i głębszych, wtórne pylenie, odory, zagrożenia bakteriologiczne, a nawet toksykologiczne.**

Głównymi wytwórcami odpadów przemysłowych innych niż niebezpieczne na terenie Zawiercia są:

- Huta CMC „Zawiercie” (około 90% wszystkich odpadów przemysłowych). Odpady przemysłowe powstające na terenie Huty CMC „Zawiercie” (w 80% żużle) wykorzystywane są w ramach własnej działalności Huty, bądź też w ramach działalności przemysłowej innych zakładów. W latach 2000 – 2002 do powtórnego wykorzystania oddane zostały wszystkie odpady przemysłowe. Odpady komunalne powstałe na terenie Huty składowane są na składowisku „Kobylarz I” w Zawierciu. Do roku 1996 żużle i inne odpady przemysłowe składowane były w formie hałdy. Od roku 1996 hałda jest zamknięta i przewiduje się jej rekultywację.
- Odlewnia Żeliwa S. A. Zawiercie (około 4,2% wszystkich odpadów przemysłowych)
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej (około 2,8% wszystkich odpadów przemysłowych)
- PPHU Odlewnia Żeliwa "Wiktoryjka" Sp. z o.o. (około 1,9% wszystkich odpadów przemysłowych)
- Przędzalnia "Zawiercie" S.A. (około 1,2% wszystkich odpadów przemysłowych)

Sposób zagospodarowania odpadów innych niż niebezpieczne wytworzonych na obszarze miasta Zawiercie w roku 2002 wskazuje na stosunkowo wysokie wykorzystanie odpadów:

- Gospodarczo wykorzystano około 94,7% (Głównie odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury, odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego, odpady z procesów termicznych, odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej)
- Składowano około 3,5% (Głównie odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie)
- Unieszkodliwiono około 1,6% (Głównie odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych)
- Magazynowano około 0,2% (Głównie odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków i oraz uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych, odpady opakowań; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach)

Głównymi wytwórcami odpadów niebezpiecznych na terenie Zawiercia są:

- Huta Szkła Gospodarczego "Zawiercie" S.A. (około 86,4% wszystkich odpadów niebezpiecznych).
- Odlewnia Żeliwa S. A. Zawiercie (około 7,8% wszystkich odpadów niebezpiecznych).
- Zawierciańska Fabryka Maszyn "ZAFAMA" Sp. z o.o. (około 3,6% wszystkich odpadów niebezpiecznych).

- *Huta CMC "Zawiercie" S.A. (około 1,8% wszystkich odpadów niebezpiecznych). Najwięcej odpadów niebezpiecznych powstających w obrębie miasta to odpady z procesów termicznych – (86,4 % całkowitej ilości wytwarzanych odpadów),*

Sposób zagospodarowania odpadów niebezpiecznych wytworzonych na obszarze miasta Zawiercie w roku 2002 wskazuje na stosunkowo wysokie wykorzystanie odpadów:

- *Gospodarczo wykorzystano około 86% (Głównie odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej, odpady z procesów termicznych)*
- *Składowano około 3,9%*
- *Unieszkodliwiono około 9,6% (Głównie odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych, oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw, odpady opakowań; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach, odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie)*
- *Magazynowano około 0,4% (Głównie odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich)*

Powadzenie gospodarki odpadami oraz ustalenia w planach miejscowych w powyższym zakresie na terenie Gminy Zawiercie należy prowadzić zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Zawiercie na lata 2004-2011”

- **skażenie gleb, w wyniku emisji toksycznych substancji pochodzących głównie z zakładów przemysłowych oraz transportu. Standardowe i wycinkowe badania dotychczasowe nie dają jednoznacznej odpowiedzi na ten temat.**

Klasyfikacja gruntów w mieście Zawiercie wskazuje na potrzebę selektywnej uprawy roślin, tzn. z wykluczeniem tych gatunków, które w danych warunkach zanieczyszczenia środowiska mogłyby zwiększyć narażenie konsumenta na kadm i ołów. Dobór gatunków możliwych do uprawy zależy od miejsca występowania dominującego zanieczyszczenia (powietrze, gleba), od warunków glebowych oraz od rodzaju zagrożenia (kadm, ołów).

W przypadku miasta Zawiercia dominującym zanieczyszczeniem jest ołów, który występuje zarówno w glebie, jak i też opadzie pyłu, co powoduje zanieczyszczanie uprawianych w tym obszarze roślin.

Najkorzystniejsze w tym rejonie uprawy to zboża, rośliny przemysłowe, strączkowe, z warzyw najmniej korzystna uprawa buraków.

Sąsiedztwo zakładów przemysłowych emitujących do atmosfery pyły i gazy jest w głównej mierze przyczyną zanieczyszczenia gleb, jak i roślin.

Ujemny wpływ na rośliny uprawne można ograniczyć stosując odpowiednie wapnowanie ograniczające dostępność metali ciężkich dla roślin (szczególnie dzielnica Marciszów).

Przy zachowaniu odczynu gleby 7,0-7,2 oraz odpowiednim nawożeniu, uprawa roślin na terenie miasta możliwa jest bez ograniczeń.

W przypadku zakwaszenia gleb można natomiast dojść do zwiększonego pobierania metali z gleby i zanieczyszczenia roślin uprawnych powyżej wartości dopuszczalnych.

W aspekcie określenia celów stawianych przed rolnictwem, a mających bezpośredni związek z warunkami środowiska agroprodukcyjnego na terenie miasta i przy założeniu, że nadrzędnym celem rolnictwa jest dostarczanie „bezpiecznej” żywności (takiej, która

wprowadza do łańcucha żywieniowego człowieka zanieczyszczenia w ilościach nie przekraczających dopuszczalnych norm), dalsze postępowanie powinno być związane z:

- wyznaczeniem dokładniejszych granic obszarów zanieczyszczonych i ich klasyfikacją. (Badanie to jest szczególnie istotne dla obszarów znajdujących się pomiędzy poszczególnymi klasami zanieczyszczonych gleb, gdzie dotychczas posiadane dane analityczne nie są dostatecznie zagęszczone. Na szczeblu lokalnym, w oparciu o wyznaczone obszary terenów, powinny być tworzone plany przestrzennego zagospodarowania uwzględniające optymalne wykorzystanie terenu z uwzględnieniem przydatności rolniczej),
- weryfikacją danych o warunkach glebowych i stopniu zanieczyszczenia obszarów oraz określeniem tendencji występujących w poszczególnych obszarach (wynika to z faktu, że wiele danych określających stopień zanieczyszczenia gruntów rolnych zostało określonych jeszcze w okresie intensywnej emisji przemysłowej),
- prowadzeniem monitoringu pól rolnych szczególnie wyprodukowanych na obszarach o podwyższonym zanieczyszczeniu,
- ekonomicznym oszacowaniem wpływu podwyższonych poziomów zanieczyszczeń na wyniki produkcyjne i gospodarcze,
- analizą spożycia i oszacowaniem stopnia zagrożenia głównie dla upraw rolnych stanowiących grupę „podwyższonego ryzyka”,
- badaniem metod unieruchamiania zanieczyszczeń w glebie i stosowania specjalnych gatunków roślin w celu unieruchamiania zanieczyszczeń.

• **zmiana stosunków wodnych.**

Jakość i wielkość zasobów wód podziemnych zagrożona jest odpowierzchniowymi zanieczyszczeniami, oraz pogłębiającym się lejem depresji w bezpośrednim otoczeniu Zawiercia, a także zczyerpywaniem zasobów lokalnymi ujęciami. Stan czystości rzeki Warty i rzeki Czarnej Przemszy, w ich górnym biegu odpowiada I klasie czystości, w miarę oddalania się od źródła jakość wód pogarsza się, zwłaszcza w terenach intensywnego zainwestowania miejskiego, gdzie wody te są zanieczyszczane zrzutem ścieków komunalnych i przemysłowych, nieszczelnych szamb.

Woda ze wszystkich ujęć wód podziemnych w mieście aktualnie nie wymaga uzdatnienia i w zasadzie zaspokaja potrzeby mieszkańców.

Uwarunkowania rozwojowe dotyczą zwiększenia możliwości jej poboru (budowa wodociągu grupowego)

Podstawowym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych są ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód powierzchniowych miasta Zawiercia.

Na stan czystości wód powierzchniowych ma wpływ nieuregulowana gospodarka wodno - ściekowa - brak systemu odprowadzania do oczyszczalni ścieków obejmującego dzielnice ościenne.

Uwarunkowania rozwojowe miasta, to likwidacja powyższych zagrożeń i realizacja programów lokalnych dotyczących gospodarki wodno - ściekowej.

Ponadto, z potrzebą ochrony tych wód wiąże się niemożność rozwijania kierunków działalności gospodarczych, które mogłyby prowadzić do produkcji ścieków, bez rozwiązania sposobu ich odprowadzania i oczyszczania, uzależnienie rozwoju budownictwa mieszkaniowego od rozwoju infrastruktury z zakresu gospodarki ściekami, ograniczenia dla chemizacji rolnictwa i leśnictwa, w rym nawożenia mineralnego.

- **Skazienie powietrza atmosferycznego, spowodowane emisjami i przenoszeniem zanieczyszczeń lokalnego i zewnętrznego pochodzenia.**

Jakkolwiek w ostatnich latach odnotowuje się zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia powietrza w rejonie Zawiercia, jednak nadal przekraczane są dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń. Istotną część zanieczyszczeń pochodzi z lokalnych źródeł emisji związanych ze spalaniem paliw, zanieczyszczenia zewnętrzne, w zależności od kierunków wiatru napływają z aglomeracji katowickiej, czy krakowskiej:

Poważnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest niska emisja z kotłowni, palenisk domowych i spaliny samochodowe.

Uwarunkowania rozwojowe miasta - to dalsze unowocześnienie technologii wytwórczych i hermetyzacja procesów produkcyjnych oraz uciepłownienie i gazyfikacja miasta, a także budowa dróg pozwalająca na wyprowadzenie ze śródmieścia i terenów intensywnego zainwestowania miejskiego uciążliwego, tranzytowego ruchu kołowego.

- **Inne zagrożenia**

Stopień różnorodności i bogactwa gatunkowego szaty roślinnej i zwierzyny oraz ich kondycja są wypadkową oddziaływania różnych czynników zewnętrznych.

Do najistotniejszych należą:

- zanieczyszczenia powietrza i ich emisja do gleb,
- zmiany poziomów wód gruntowych oraz zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych,
- fizyczne rugowanie roślinności i zajmowanie przestrzeni pod nieprzyrodnicze formy użytkowania terenów.

Zmniejszenie się zanieczyszczeń powietrza sprzyja polepszaniu się kondycji nowych zasobów przyrody. Niezbędne są jednak dalsze działania ograniczające szkodliwe emisje do środowiska. Również ważne jest świadome działanie na rzecz ochrony istniejących wartościowych zbiorowisk roślinnych, jak i wzbogacania gatunkowego zbiorowisk sztucznych (zieleń urządzona) i odtwarzanie roślinności na terenach zdegradowanych.

- **Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (N.Z.Ś.)**

W Zawierciu bardzo istotną, ze względu na bezpieczeństwo ludzi jest możliwość występowania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (N.Z.Ś.) - głównie spowodowanych przewozem ładunków niebezpiecznych przez tereny zainwestowania miejskiego.

Uwarunkowania w tym zakresie, to pilna konieczność budowy obwodnicy poza terenami miejskimi.

Nie można też całkowicie wykluczyć możliwości wystąpienia stanu klęski żywiołowej przy niedostatecznych zabezpieczeniach przeciwpowodziowych (Kromołów), konieczne jest pilne zabezpieczenie przed wielką wodą, poprzez: zadrzewienia, budowę jazów itp.

3.3 Uwarunkowania demograficzne i społeczne

Powojenny rozwój miasta Zawiercia charakteryzuje się dynamicznym wzrostem ludności, wyrażonym około 3 - krotnym wzrostem w 1991 r., w stosunku ludności do 1945 roku (w 1945 r. ilość mieszkańców wynosiła 20 500 osób).

Na tak znaczny rozwój demograficzny miasta miał wpływ intensywny rozwój przemysłu, w tym kilku kluczowych zakładów przemysłowych.

Po okresie dynamicznego rozwoju miasta, miasto weszło w okres stabilizacji, a ostatnio regresu (liczba ludności w 2000r. wynosiła 55 830 mieszkańców a w 2005r. 53 900 mieszkańców), którego przyczynę stanowią niewątpliwie: ujemne saldo przyrostu migracyjnego i spadek przyrostu naturalnego.

Do roku 2020 - według opracowanej w 2000r. prognozy - spadek ludności ogółem wyniesie około 3012 osób, nastąpią zmiany w strukturze demograficzno - społecznej i tak. Jednak czasokres od sporządzenia „Studium...” do sporządzenia „Zmiany Studium...” pokazuje że prognoza była zbyt optymistyczna. Spadek liczby mieszkańców w okresie 2000-2005 wyniósł około 1900 mieszkańców co stanowi 60% prognozowanego spadku w dwudziestoletnim okresie. Najnowsze prognozy mówią o spadku ilości mieszkańców w ilości: 2860 (na lata 2005-2015) oraz 6000 (na lata 2015-2030).

W tej sytuacji, podstawowe procesy przemian społecznych muszą mieć charakter jakościowy - należałoby rozwijać i wspierać te kierunki działalności, które nie tylko zatrzymają w mieście uzdolnioną i dobrze wykształconą młodzież, ale przyciągną w przyszłości nowych mieszkańców z zewnątrz, upatrujących w przybyciu do Zawiercia swoją życiową szansę.

Istotne znaczenie dla tego rozwoju ma aktualna sytuacja na rynku pracy, jak również perspektywy zmian w tym zakresie.

Znaczny udział zatrudnionych w sektorze publicznym (ochrona zdrowia i opieka społeczna oraz rozwój prywatnej drobnej wytwórczości w zakresie handlu i usług, wiąże się z ponadlokalną rangą miasta - co może stanowić czynnik rozwojowy miasta.

Miasto Zawiercie charakteryzuje się znacznym wskaźnikiem bezrobocia oraz wysokim udziałem bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 1 roku.

Stopa bezrobocia w 2000r utrzymuje się na poziomie powyżej 9%, ilość bezrobotnych wynosi - 3216 osób. W II kwartale 2005r. już 4952 osoby są zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotni. Zauważa się jednak korzystną tendencję spadkową stopy bezrobocia, co związane jest ze wzrostem gospodarczym.

Tak znaczne zasoby wolnej siły roboczej mogą stanowić czynnik sprzyjający rozwojowi, pod warunkiem podjęcia działań edukacyjnych nastawionych na potrzeby rozwojowych branż gospodarczych, w tym przede wszystkim działalności turystyczno - rekreacyjnej.

Przywrócenie miastu funkcji powiatowych, w wyniku wprowadzonej reformy administracyjnej kraju, powoduje konieczność obsługi miasta oraz mieszkańców subregionu. Pełnienie funkcji ośrodka subregionalnego, wymusza rozwój sektora usługowego, obejmującego wyspecjalizowane usługi z zakresu oświaty, kultury, gastronomii, handlu, hotelarstwa, administracji gospodarczej oraz obsługi biznesu.

Niekorzystna sytuacja na rynku pracy w całym powiecie Zawierciańskim (stopa bezrobocia około 23,3%) wymaga od władz miasta nasilenia działań zmierzających do wzrostu konkurencyjności miasta pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. W tym zakresie widoczne stają się dwa kierunki: restrukturyzacja istniejących obszarów przemysłowych w centralnej części miasta oraz stworzenie nowych, korzystnie położonych, dobrze skomunikowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych.

Zawiercie - jako miasto położone „u wrót” Z.P.K.W.Ś. będzie musiało położyć nacisk na rozwój turystyki i rekreacji.

3.4 Uwarunkowania gospodarcze

3.4.1 Przemysł

Gospodarka, a w szczególności sektor przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie miasta podlega, począwszy od końca lat 80-tych, silnym przekształceniom restrukturyzacyjnym. Można tu wymienić następujące charakterystyczne procesy rozwojowe i schyłkowe:

- zaawansowana restrukturyzacja technologiczna i produkcyjna, której skutkiem będzie przywrócenie dobrej kondycji ekonomicznej wiodących przedsiębiorstw. Tym zjawiskom modernizacji i rozwoju gospodarczego towarzyszy zmniejszenie zatrudnienia. Zmniejszać się będzie systematycznie zanieczyszczenie środowiska, głównie powietrza.
- *rewitalizacja obszarów poprzemysłowych, szczególnie w Śródmieściu, w kierunku przeznaczenia na cele usługowe zarówno publiczne jak i komercyjne oraz mieszkalne.*
- rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw związanych z kooperacją z dużymi przedsiębiorstwami Dąbrowy Górniczej, Olkusza, z działalnością turystyczno - rekreacyjną oraz gospodarką komunalną.

Przekształcenia, jakim podlega gospodarka miasta nie zostały zakończone, tempo ich zależeć będzie również od wsparcia ze strony polityki gospodarczej i polityki regionalnej państwa oraz polityki rozwoju regionu prowadzonej przez władze samorządowe.

3.4.2 Rolnictwo

Rolnictwo ma w mieście Zawierciu lokalne znaczenie, zarówno jako podstawa bytu, jak i jako działalność produkcyjna na potrzeby zaopatrzenia w żywność. Wynika to w głównej mierze z istniejących uwarunkowań:

- przeciętnych warunków glebowych i znacznych ograniczeń (w zakresie nawożenia i hodowli) w obszarach Z.P.K.W.Ś.
- skażenia gleb w centralnej części miasta,
- rozdrobnienia gospodarstw.

Leśnictwo, z ekonomicznego punktu widzenia nie jest w Zawierciu funkcją o istotnym znaczeniu jako źródło utrzymania mieszkańców. Ograniczone znaczenie mają również funkcje produkcyjne lasów, są one przede wszystkim lasami ochronnymi.

Warunki rozwoju gospodarki leśnej zdeterminowane są w dużym, stopniu przez stan środowiska przyrodniczego, w tym, zanieczyszczenie powietrza i przesuszenie terenu.

W istniejących warunkach, utrzymanie trwałości istnienia lasów staje się istotnym warunkiem funkcjonowania systemu przyrodniczego regionu, a także jakości życia mieszkańców miasta oraz rozwoju funkcji turystycznych.

Konieczne jest zatem utrzymanie i zwiększenie stopnia lesistości zgodnego z siedliskiem, oraz konieczna jest rekultywacja terenów zdegradowanych przez przemysł.

Niezbędne są również działania zmierzające do poprawy żywotności i zdrowotności lasów.

Na terenach położonych w bezpośrednim otoczeniu miasta, lasy powinny być w znacznym stopniu przeznaczone dla potrzeb rekreacyjnych mieszkańców.

3.4.3 Turystyka i wypoczynek

Funkcja turystyczno - wypoczynkowa dotychczas nie odgrywała istotnej roli gospodarczej, mimo, iż znaczna część obszaru miasta znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Braki w wyposażeniu hotelarsko - gastronomicznym i infrastruktury technicznej służącej działalności turystyczno - rekreacyjnej, utrudniają właściwy rozwój funkcji turystyczno - rekreacyjnej, zgodny z wymaganiami ochrony Z.P.K.W.Ś.

Konieczne jest podniesienie znaczenia funkcji turystycznej.

Istniejące wartości kulturowe i przyrodnicze z unikalnymi w skali kraju walorami przyrodniczo - krajobrazowymi, stanowią szansę promowania miasta jako ośrodka szeroko pojętej turystyki, wraz z turystyką o charakterze ponadregionalnym.

Warunkiem tego jest:

- poprawa stanu środowiska,
- uporządkowanie i wyeksponowanie oraz odpowiednie zagospodarowanie otoczenia obiektów o walorach turystycznych (np. Morsko),
- ochrona historycznej struktury przestrzennej wraz z istniejącymi obiektami zabytkowymi i zespołami zieleni,
- uporządkowanie oraz rewitalizacja śródmieścia uwzględniające potrzeby rozwoju funkcji usługowych,
- usprawnienie układu komunikacyjnego, poprzez jego modernizację, rozbudowę i budowę - w tym dworca autobusowego, parkingów, obiektów i urządzeń obsługi samochodów i inne,
- rozwój zaplecza turystycznego, w tym głównie: biur turystycznych, hoteli, zajazdów, domów wycieczkowych z bazą gastronomiczną i informacyjną, centrum obsługi turystycznej miejskiej,
- stworzenie systemu informacji turystycznej miejskiej,
- wytrasowanie i urządzenie dróg rowerowych, przebiegających po najbardziej atrakcyjnych terenach Z.P.K.W.Ś.

Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów doliny rzeki Czarnej Przemszy, które winno nastąpić poprzez między innymi: wytyczenie ścieżek spacerowych i rowerowych oraz wyposażenie ich w stosowne urządzenia obsługi, wprzęgnięcie jej walorów w programy edukacyjne (ścieżki dydaktyczne w naturalnych zbiorowiskach, urządzenie punktów widokowych i obserwacyjnych ukierunkowanych na miasto i inne).

Podniesienie atrakcyjności turystycznej doliny rzeki Warty winno nastąpić, poprzez działania porządkujące formy zainwestowania, rekultywację i przyrodnicze zagospodarowanie terenów zdegradowanych, świadome komponowanie otoczenia rzeki różnorodną roślinnością.

Na uwagę zasługują również tereny położone w obszarze miasta, a wymagające różnorodnych działań, w tym:

- uatrakcyjnienie otoczenia stawu ornitologicznego w Blanowicach,
- zagospodarowanie terenów w Blanowicach dla urządzeń sportu i rozrywki (możliwe także urządzenia i tereny jeździeckie)
- podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej w dzielnicy Bzów na terenach po eksploatacyjnych wapieni i margli jurajskich (w ramach kompleksowego zagospodarowania Parku Kultury i Wypoczynku),
- zachowanie biologicznych form użytkowania otoczenia potoków: Zuzanka, Rak, Kierszula i łąk tworzących łącznik ekologiczny pomiędzy doliną rzeki Warty, a użytkami rolniczymi,
- rekonstrukcję układów osadniczych w dzielnicach zabytkowych (ruralistycznych), w powiązaniu z lokalnymi dominantami krajobrazu i ciągami widokowymi na Jurę.

3.5 Uwarunkowania przestrzenne

3.5.1 Przestrzenna struktura miasta

Obecny układ przestrzenny miasta można odczytać jako dość zróżnicowany zespół jednostek osadniczych, o różnym stopniu integracji przestrzennej, ze zdecydowanie dominującą strukturą miejską: mieszkaniowo - usługową i przemysłową.

Strukturę funkcjonalno - przestrzenną obszaru miasta Zawiercia tworzą:

- miasto Zawiercie, o funkcji przemysłowej i mieszkaniowo - usługowej, stanowiące tradycyjny ośrodek subregionalny, ze względu na mocną pozycję wśród otaczających go gmin,
- dzielnice miasta Zawiercia (dawne sołectwa), o zróżnicowanej wielkości, w większości o funkcji rolniczej i mieszkaniowej, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie miasta,
- tereny otwarte, obejmujące kompleksy leśne położone głównie na wschodzie i południu miasta (w większości w obrębie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”), a także kompleksy terenów rolnych, w większości wolnych od zabudowy,
- doliny rzek: Warty i Czarnej Przemszy, jako ciągi powiązań przyrodniczych o znaczeniu ponadregionalnym i prestiżowym znaczeniu krajobrazowo - kompozycyjnym oraz ekologicznym.

Powiązania komunikacyjne - o genezie historycznej z aglomeracjami: katowicką, częstochowską i krakowską, prowadzą przez miasto Zawiercie, łącząc ten obszar z najbliższymi silnymi ośrodkami miejskimi: Dąbrową Górniczą, Częstochową i Olkuszem.

Droga DK 78 Siewierz - Kielce - Jędrzejów oraz łączący się z nią w obrębie miasta układ podstawowy dróg, wpływają w znacznym stopniu na kształt funkcjonalno - przestrzenny Struktury Zawiercia.

Miasto:

Miasto jest podstawowym elementem struktury funkcjonalno - przestrzennej. Wynika to z przebiegu procesów osadniczych na tym obszarze oraz ze znaczenia przemysłu jako głównego czynnika rozwojowego.

Największa dynamika rozwojowa Zawiercia datuje się od drugiej połowy XIX w, kiedy rozwinęły się: przemysł na bazie linii kolejowej PKP, osiedla przyfabryczne, obiekty i urządzenia infrastruktury społecznej i technicznej. Ten proces rozwojowy trwa nadal - nosi w sobie rozwiązania i realizację wielu idei i koncepcji kształtowania przestrzeni, w całym obszarze miasta, a w szczególności w śródmieściu.

Współistnienie, przenikanie, koegzystencja dawnych i współczesnych przestrzeni, ze zmieniającą się strukturą funkcjonalno - użytkową przestrzeni zurbanizowanych, kształtowanych często przypadkowo, powoduje, że rozwój ten w kategoriach jakości przestrzeni o znaczeniu ogólnomiejskim, oceniany jest negatywnie, szczególnie amorficzny w odbiorze wizualnym występuje w rejonie dworca kolejowego PKP i PKS.

Uwarunkowania rozwojowe w tym zakresie upatruje się w możliwościach wykorzystania przepisów ustawy o samorządzie terytorialnym, w tym wywodzące się z ustawy o samorządzie terytorialnym zobowiązania samorządów do artykułowania własnej polityki przestrzennej i działań sprzyjających poprawie ładu przestrzennego.

W Śródmieściu - w zasadzie brak wolnych terenów, zwarta trwała zabudowa stanowi ograniczenia dla rozwoju innych funkcji, niż usługowe. Ponadto Śródmieście wymaga działań porządkujących i modernizacyjnych.

Dzielnice położone na północ i na południe od Śródmieścia posiadają zabudowę w znacznym stopniu przemieszana; występują tu: zabudowa wielorodzinna, zabudowa jednorodzinna, wydzielone urządzenia usługowe, a także obiekty przemysłowo - składowe, urządzenia gospodarki komunalnej oraz zespoły zieleni.

Na wschód od terenów śródmiejskich występują tereny przemysłu, angażujące znaczne przestrzenie. Tereny przemysłu, składów i baz położonych również w sąsiedztwie linii kolejowej PKP, tworzą rozległy kompleks w części zachodniej miasta.

Na pozostałym obszarze występują - wzajemnie przemieszane zespoły zabudowy jednorodzinnej, rozciągnięte wzdłuż dróg oraz tereny otwarte, częściowo użytkowane rolniczo.

Taka struktura funkcjonalno - przestrzenna stwarza szereg ograniczeń dla rozwoju.

Szansę dla rozwoju funkcji mieszkaniowej z usługami oraz organizacji codziennego wypoczynku dla mieszkańców występują (potencjalnie) w obrębie dzielnicy północnej („Borowe Pole”. „Marciszów”, „Zuzanka”, „Na Stoku”) oraz zachodniej („Rolnicza Szkolna”), pod warunkiem ich uporządkowania i odpowiedniego zagospodarowania. Rozwój działalności gospodarczych możliwy z uwzględnieniem nieuciążliwego rzemiosła usługowego.

Pozostałe dzielnice (dawne wsie):

Układy przestrzenne peryferyjnych obrzeży miasta, w większości tworzą zwarte ciągi wzdłuż dróg, otoczone terenami otwartymi, użytkowane rolniczo. W ich obrębie zaznaczają się wyraźnie zespoły centralne usytuowane wzdłuż dróg.

Taka struktura funkcjonalno - przestrzenno stwarza szereg ograniczeń dla rozwoju.

W drodze uzupełnienia obecnych układów przestrzennych możliwy jest rozwój usług oraz mieszkalnictwa, a także w mniejszym zakresie rozwój działalności gospodarczych.

3.5.2 Uwarunkowania przestrzenne związane z występowaniem szkód górniczych oraz stref sanitarnych od obiektów uciążliwych dla otoczenia.

W obrębie miasta Zawiercia nie prowadzi się obecnie żadnych robót górniczych (poza eksploatacją na małą skalę wapieni i margli jurajskich w dzielnicy Bzów)

Istnieje nadal potencjalne zagrożenie przestrzennego rozwoju miasta, a wiąże się to z ewentualnym powstaniem kopalnictwa rudnego, w południowo - zachodniej części miasta, w obrębie obszaru górniczego kopalni cynku i ołowiu.

Dopuszczenie do tej eksploatacji byłoby dla miasta równoznaczne ze zniszczeniem istniejących walorów przyrodniczo - krajoznawczych, oraz przekreśliłoby potencjalne możliwości rozwojowe miasta Zawiercia.

Uwolnienie znacznych terenów od istniejących, a wyznaczonych planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego stref sanitarnych od obiektów uciążliwych dla otoczenia (w tym przemysłowych), stwarza możliwość przyjęcia ich dla potrzeb ewentualnego rozwoju innych funkcji - jednak sposoby zagospodarowania i zabudowy tych terenów muszą uwzględnić warunki wynikające z sąsiedztwa tych terenów i winny być dokonane w trybie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3.6 Uwarunkowania w zakresie kształtowania układu komunikacyjnego

Istotnym problemem komunikacyjnym miasta Zawiercia jest usprawnienie ruchu tranzytowego przechodzącego przez obszar śródmieścia, poprzez modernizację istniejących dróg przelotowych, a docelowo wyprowadzenie najbardziej uciążliwych kierunków poza obszar śródmieścia na obrzeża miasta. Głównym uwarunkowaniem harmonijnej obsługi komunikacyjnej miasta jest przebieg realizacji obwodnicy miasta z Zawiercia w ciągu drogi nr 78, Siewierz - Zawiercie - Jędrzejów - Kielce. Realizacja tej drogi będzie leżała poza uprawnieniami decyzyjnymi Prezydenta i Rady Miasta, jednakże rozwiązania powinny uwzględniać postulaty stawiane przez władze miasta.

Biorąc pod uwagę istniejące warunki kształtowania układu, a także rezerwę terenu dla drogi krajowej nr 78 przyjętą w planie ogólnym miasta, wyznacza się rezerwę pod „południową obwodnicę miasta Zawiercia” na parametrach drogi ekspresowej (S2/2). Potrzeba tej trasy nie budzi wątpliwości, ponieważ jest to najbardziej obciążona i uciążliwa trasa na której koncentruje się ruch tranzytowy dalekiego zasięgu, międzymiejski i lokalny miejski. Wówczas obecna trasa (ul. Wojska Polskiego, Paderewskiego) stanowić będzie główną oś komunikacyjną miasta.

Docelowo południowa obwodnica Zawiercia stanowiąca fragment ciągu drogi krajowej nr 78 przedłużona w kierunku zachodnim Tarnowskich Gór zapewnia powiązania z projektowaną autostradą A1 relacji Gdańsk - Warszawa - Ostrawa, a także szybki dojazd do Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” w Pyrzowicach.

Analiza głównego układu komunikacyjnego miasta wykazuje potrzebę realizacji powiązań o charakterze wojewódzkim, regionalnym na kierunku Myszków - Zawiercie - Dąbrowa Górnicza, na parametrach ulic klasy G lub Z. Parametry techniczne ulic, którymi prowadzone są drogi wojewódzkie nr 791 i 796 nie odpowiadają funkcji. Wyznacza się rezerwę terenu pod zachodnią obwodnicę miasta Zawiercia na kierunku Myszków - Zawiercie - Łazy - Dąbrowa Górnicza.

Stwierdza się również potrzebę modernizacji i rozbudowy sieci drogowo -ulicznej układu wewnętrznego i wzbogacanie jej odcinkami nowymi, szczególnie w powiązaniach dzielnic z centrum oraz w ich obszarze; Skarżyce, Pomrożyce, Blanowice, Bzów, Karlin, Kromołów. Ze względu na rozmiar inwestycji ponadlokalnych pozostających poza decyzjami miasta istotna będzie koordynacja czasowa i zakresu modernizacji układu wewnętrznego miasta z tymi inwestycjami.

Lokalny układ drogowy miasta wymaga modernizacji i rozbudowy pod kątem wprowadzenia segregacji ruchu pieszego i samochodowego, rowerowego, szczególnie w obszarach dzielnic, gdzie brak chodników lub poboczy utwardzonych. Uwarunkowaniem wprowadzenia segregacji ruchu bardzo często jest istniejąca zabudowa uniemożliwiająca rozbudowę pasa drogi o te elementy. Występują też znaczne koszty związane z pokonywaniem przeszkód fizjograficznych i wynikających z zagospodarowania. Przeprowadzenie głównych ciągów pieszych i rowerowych może wzbogacić i uatrakcyjnić istniejącą sieć drogową.

Kolejny bardzo ważny dla miasta problem to wprowadzenie zróżnicowania stref obsługi komunikacyjnej w mieście, choć jest on uwarunkowany wyprzedzająco podjęciem działań takich jak:

- przebudowa układu ulic głównych,
- wyprowadzenie ruchu tranzytowego ze śródmieścia,
- zmiana w organizacji ruchu kołowego,
- eliminacja miejsc kolizyjnych dla ruchu pieszego i barier dla osób niepełnosprawnych,
- budowa systemu parkingów.

Wprowadzanie stref ruchu „uspokojonego w obszarze śródmieścia, na osiedlach i niektórych dzielnicach oznacza priorytet dla ruchu pieszego, tworzenie bezkolizyjnych ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, ograniczenie prędkości ruchu pojazdów itp. Celowość i efektywność takich rozwiązań podyktowana jest głównie dbałością o bezpieczeństwo mieszkańców, ponieważ dynamika przyrostu samochodów (podwojenie ilości w okresie 10 lat) oraz wzrost stopnia wykorzystania samochodu w codziennych podróżach, rodzi coraz większe zagrożenia dla pieszych.

Biorąc pod uwagę dobre usytuowanie linii kolejowej PKP na terenie miasta, wskazana jest intensyfikacja wykorzystania kolei w przewozach pasażerskich. Jednakże uwarunkowaniem jest stworzenie sprawnych połączeń autobusowych łączących dzielnice miasta z centrum - dworcem PKP jako linii dowożących do zintegrowanego węzła przesiadkowego.

Ponadto występują uwarunkowania odnoszące się do wszystkich działań w zakresie komunikacji, które związane są z:

- brakiem proporcjonalnych do potrzeb środków finansowych, zarówno na przedsięwzięcia inwestycyjne jak i na działalność bieżącą i funkcjonowanie komunikacji,
- brakiem ostatecznych rozstrzygnięć w sprawie lokalizacji i terminów realizacji inwestycji ponadlokalnych,
- jak również brakiem badań zachowań komunikacji oraz systematycznych pomiarów ruchu sieci dróg lokalnych

3.6.1 Problemy komunikacyjne - propozycje rozwiązań

Problemy komunikacyjne	Propozycje rozwiązań
1. Duży ruch tranzytowy na trasie drogi krajowej nr 78 prowadzony przez śródmieście	1. Budowa obwodnicy Zawiercia w ciągu drogi krajowej 78, Siewierz - Jędrzejów - Kielce na parametrach S, ze środków budżetu państwa.
2. Niezadawalające parametry połączeń drogowych na kierunku Myszków -Zawiercie - Łazy - Dąbrowa Górnicza (drogi wojewódzkie nr 791 i 796)	2. Budowa obwodnicy zach. w ciągu drogi 791 Myszków - Zawiercie i 796 Zawiercie - Łazy - Dąbrowa Górnicza z pominięciem śródmieścia, ze środków budżetu województwa.
3. Pogarszająca się obsługa komunikacją publiczną, zwłaszcza w zakresie połączeń kolejowych.	3. Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego komunikacji: kolej - autobus - samochód - rower. Stworzenie systemu równodostępowych kolejowych połączeń regionalnych aglomeracyjnych na linii Gliwice - Katowice - Zawiercie - co 15 min. co jest uwarunkowane możliwościami głównie finansowymi PKP i władz samorządu województwa. Oferta przewozowa komunikacji autobusowej zależna od możliwości udziału finansowego miasta w organizacji komunikacji.
4. Niezadawalający stan sieci drogowo - ulicznej	4. Modernizacja i przebudowa ciągów drogowych zapewniających powiązania międzymiejskie i wewnętrzne.
5. Segregacja ruchu kołowego i pieszego szczególnie w obszarze śródmieścia i centralnych częściach dzielnic.	5. Budowa chodników, utwardzonych poboczy, ścieżek rowerowych, zmiany w organizacji ruchu.
6. Brak „atrakcji komunikacyjnych” dla użytkowników dróg, szczególnie dla ruchu turystycznego. Także przy drogach rowerowych.	6. Realizacja parkingów z zapleczem socjalnym, szczególnie na kierunku Jura Krakowsko - Częstochowska. Przy ścieżkach rowerowych zaplecze uwzględniające potrzeby turystyki rowerowej.
7. Zabezpieczenie potrzeb parkingowych	7. Budowa parkingów przy drogach głównych, w centrum przy obiektach ruchotwórczych.
8. Strefy ruchu uspokojonego	8. Tworzenie stref ruchu uspokojonego w obszarze śródmieścia, w niektórych osiedlach, poprzez zmiany w organizacji ruchu i preferencja dla ruchu pieszego.
9. Przebudowa szlaku kolejowego E65 Warszawa - Katowice - Zebrzydowice.	9. <i>Zgodnie z celami wyznaczonymi w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” dla osiągnięcia prędkości min. V=250 km/h (w ruchu pasażerskim), postulowana realizacja nowego przebiegu na odcinku Zawiercie - Katowice - Zebrzydowice - granica państwa, dla osiągnięcia właściwych parametrów,</i>

Istotnym źródłem problemów komunikacyjnych są zmiany w strukturze ruchu oraz struktura przewozów, preferujące komunikację indywidualną oraz towarowe przewozy samochodami; zjawiska te posiadają tendencję zwykłą. W następstwie tych tendencji zmieniać się będzie dostępność różnych środków komunikacji, zwiększy się uciążliwość zewnętrznych tras komunikacyjnych wskutek narastania ruchu tranzytowego. Może to spowodować niedowład układu ulicznego w mieście.

3.7 Uwarunkowania związane z wyposażeniem w infrastrukturę techniczną

3.7.1 Zaopatrzenie w wodę

System zaopatrzenia w wodę nie stwarza istotnych uwarunkowań rozwojowych miasta Zawiercia, które posiada własne zasoby dyspozycyjne wód głębinowych występujące w utworach triasu i nadwyżki wody dyspozycyjnej w stosunku do potrzeb.

Niezbędne są działania podjęte dla poprawy wydajności systemu dystrybucyjnego. W zakresie gospodarki wodnej najistotniejsze jest:

- rozbudowa sieci magistralnych o znaczeniu ogólnomiejskim,

- zagospodarowanie nowych studni w Parkoszowicach na potrzeby miasta,
- ochrona istniejącego zbiornika wód podziemnych - co wymaga 100% skanalizowania miasta i odprowadzania ścieków.
- *Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa niezbędne są działania zwiększające bezawaryjne funkcjonowanie systemu, podnoszące jakość produkowanej wody do standardów europejskich oraz ograniczające straty w sieci.*

3.7.2 Odprowadzenie ścieków

Potrzeby w zakresie odprowadzenia i oczyszczania ścieków wynikają nie tylko z dążenia do podniesienia standardów życia i obsługi mieszkańców, zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wszystkich rodzajów działalności gospodarczej, ale również z konieczności zapewnienia ochrony środowiska przyrodniczego. Obecnie istnieje konflikt sanitarny w płaszczyźnie zagrożenia czystości wód podziemnych.

Konieczna jest:

- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w centrum miasta,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w dzielnicach peryferyjnych,
- przebudowa systemu odprowadzania wód deszczowych w dzielnicy Kromołów.
- *Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa zmiana obecnego, niezadowolającego stanu gospodarki ściekowej wymaga rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej, umożliwiającej dociążenie istniejącej oczyszczalni.*

3.7.3 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Istniejący system elektroenergetyczny na terenie miasta, posiada korzystne warunki do rozbudowy sieci i zwiększenia mocy zainstalowanej w źródłach - nie stwarza istotnych uwarunkowań rozwojowych miasta.

Istniejący układ linii przesyłowych wraz ze stacjami węzłowymi w obecnym stanie w pełni pokrywa zapotrzebowanie na energię elektryczną. Trendy spadku energochłonności gospodarki powodują stabilizację zużycia energii. Problem stanowią elementy elektroenergetycznego systemu funkcjonujące ponad 30 lat, wymagające doinwestowania i gruntownej modernizacji.

3.7.4 Zaopatrzenie w ciepło

Barierą w uciepleniu całego miasta z miejskiego systemu ciepłowniczego jest rozproszona struktura rozmieszczenia budownictwa mieszkaniowego.

Ekonomika wskazuje na konieczność ucieplnienia dzielnic peryferyjnych w oparciu o rozwiązania lokalne.

Istniejąca ciepłownia „Zawiercie” ma ograniczone możliwości ucieplnienia centrum miasta i nie przewiduje się jej rozbudowy.

3.7.5 Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie w gaz nie rodzi konfliktów.

Wymagana jest jedynie budowa sieci rozdzielczej średnioprężnej dla zgazyfikowania dzielnicy Pomrożyce, Skarżyce, Żerkowice i Karlin.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa wskazana jest zwiększenie wykorzystania gazu do celów grzewczych.

3.7.6 Telekomunikacja

Obsługa miasta siecią telefoniczną nie stanowi bariery rozwojowej. Wręcz przeciwnie - istniejąca nowoczesna centrala cyfrowa zlokalizowana w centrum miasta ma duże możliwości obsługi dodatkowych abonentów, bez konieczności rozbudowy innych obiektów kubaturowych.

3.7.7 Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami najistotniejsze jest zrealizowanie pełnego programu Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, wraz z nowoczesnym składowiskiem odpadów.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa pomimo poprawy w zakresie gospodarki odpadami w ostatnich latach, problemy ekologiczne wynikające z przeszłości powodują pilną konieczność zdecydowanych działań w zakresie:

- *wyłączania z eksploatacji składowisk odpadów nie spełniających określonych przez prawo wymagań środowiskowych, technicznych i ekonomicznych,*
- *rekultywacji i minimalizacji ujemnego wpływu na środowisko nieczynnych i wyłączanych z eksploatacji składowisk,*
- *tworzenia regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, obejmujących stacje przetwarzające, zakłady segregacji, instalacje odzysku, kompostownie oraz składowiska,*
- *przygotowania technicznego i organizacyjnego dla wdrożenia nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,*
- *budowy systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,*
- *dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.*

3.8 Uwarunkowania rozwoju miasta Zawiercia wynikające z polityki przestrzennej Państwa na obszarze województwa śląskiego.

Podstawowym opracowaniem wskazującym uwarunkowania wynikające z polityki przestrzennej państwa jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego”. Opracowanie to wskazuje główne uwarunkowania wynikające z:

Struktury osadniczej:

Poza ukształtowanymi aglomeracjami miejskimi, jednym z ważniejszych ośrodków w przestrzennej strukturze województwa śląskiego jest miasto Zawiercie. Pełni funkcję miasta zwornikowego o znaczeniu ponadlokalnym, a w krajowej sieci osadniczej wyróżnione jest jako regionalny ośrodek równoważenia rozwoju. Miasto polaryzuje rozwój obszarów położonych na kierunku głównych powiązań z sąsiednimi miastami, w efekcie czego wzdłuż dróg tworzy się korytarze transportowo-osiedleńcze Częstochowa - Zawiercie. Jest to obszar o wysokiej gęstości osiedli, dynamicznym rozwoju ekonomicznym i wzrastającej presji na środowisko.

Zachodzące w województwie przemiany gospodarcze i społeczne mają bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w miastach - ich depopulację (szczególnie w części centralnej), degradację przestrzeni miejskich (szczególnie dzielnic śródmiejskich) substandaryzację zasobów mieszkaniowych oraz niską jakość przestrzeni publicznych. Miasto wymaga modernizacji struktury urbanistycznej (zwłaszcza historycznych osiedli robotniczych i dzielnic o zabudowie typu „blokowiska”), rewitalizacji centrum miasta oraz stworzenia warunków do wypoczynku i rekreacji. Dodatkowym czynnikiem powodującym degradację przestrzeni miejskich jest wysokie natężenie ruchu tranzytowego wielkogabarytowego, prowadzonego przez centrum miasta. Ponadto, miasto zawiera w swoim układzie urbanistycznym tereny przemysłowe i zdegradowane.

Rewaloryzacja przestrzeni miejskich oraz rekultywacja terenów poprzemysłowych może mieć duży wpływ na rozwój gospodarczy regionu i poprawę wizerunku. Zachowanie i odpowiednie wyeksponowanie walorów środowiska kulturowego, w tym charakterystycznych dla przemysłowych tradycji regionu obiektów poprzemysłowych, będzie miało istotne znaczenie dla nadania krajobrazowi miasta indywidualnego charakteru. Wysokie walory przestrzeni wspierać będą proces restrukturyzacji obszarów zdominowanych przez tradycyjne przemysły i pilnie wymagających rekultywacji.

Wnioski:

- Tereny przemysłowe i poprzemysłowe występujące w obrębie miasta lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie stanowią obszary kolizji funkcjonalno-przestrzennych i ekologicznych, ale też potencjalne obszary rozwojowe.
- Nasilający się proces urbanizacji stref podmiejskich aglomeracji powoduje zagospodarowanie najbliższej położonych dzielnic wiejskich w sposób dekomponujący ich dotychczasową strukturę funkcjonalno-przestrzenną i powodujący powstawanie zagrożeń dla krajobrazu przyrodniczo-kulturowego i ładu przestrzennego.
- Postępująca urbanizacja obrzeży miasta powoduje zmniejszanie powierzchni terenów zielonych i otwartych oraz prowadzi do nieodwracalnych zmian w krajobrazie.
- Proponowana lokalizacja wieloprzestrzennych obiektów handlowo-usługowych na obrzeżach miasta powoduje upadek historycznie wykształconego centrum.
- Ośrodki osadnicze wymagają gruntownej rehabilitacji i restrukturyzacji przestrzeni miejskich, poprawy ich wewnętrznej struktury przestrzennej, ekonomicznej i społecznej oraz realizacji brakujących powiązań komunikacyjnych.

- *Ośrodki miejskie wymagają podniesienia standardu i rozbudowy infrastruktury społecznej i technicznej oraz wzmocnienia funkcji miejskich, decydujących o ich randze i konkurencyjności.*

Systemów komunikacji:

- *Transport drogowy: Głównym szlakiem komunikacji drogowej jest droga krajowa nr 78 stanowiąca część międzyregionalnego systemu transportowego łącząca pośrednio m.in. poprzez Siewierz i Tarnowskie Góry, Górnośląski Okręg Przemysłowy ze wschodnią częścią kraju i miastami takimi jak Kielce, Lublin i Radom. Przez teren gminy Zawiercie, w tym m.in. przez centralną część miasta, przebiega na odcinku 15 km. Łączy się z drogami wojewódzkimi nr 796 Dąbrowa Górnicza – Zawiercie (ul. Obrońców Poczty Gdańskiej) oraz 791 Myszków – Ogrodzieniec (ul. Rolnicza, ul. Mrzygłodzka) stanowiąca część regionalnego systemu transportowego. Do podstawowych mankamentów systemu transportu drogowego występujących w mieście zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa należy zaliczyć:*
 - *zły lub niezadawalający stan techniczny układu drogowego,*
 - *brak czytelnych rozwiązań dotyczących przebiegu ruchu tranzytowego przez tereny zurbanizowane, w tym szczególnie obszary aglomeracji,*
 - *kolejne zadanie to segregacja ruchu samochodowego tranzytowego i lokalnego z wyprowadzeniem przejazdów tranzytowych poza tereny o gęstej zabudowie na drodze krajowej nr 78 - budowa obwodnicy Zawiercia i Kromotowa,*
- *Transport kolejowy: Zawiercie pełni rolę głównej stacji pośredniej zarówno w relacji pomiędzy Katowicami a Częstochową jak też i Katowicami a Warszawą. Tuż za północnymi granicami gminy Zawiercie bierze początek Centralna Magistrala Kolejowa, będąca podstawą zarówno pasażerskiego jak i towarowego transportu kolejowego pomiędzy Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym a aglomeracją Warszawską. Znaczenie międzynarodowe wg umów ma przebiegająca przez teren miasta linia kolejowa E 65. Głównymi problemami w zakresie transportu kolejowego zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa są:*
 - *zły lub niezadawalający stan techniczny układu i niskie parametry sieci,*
 - *spadek przewozów wykonywanych koleją (niewykorzystywanie zdolności przewozowych),*
 - *nieprzystosowanie do przenoszenia dużych prędkości na odcinku Zawiercie – Zebrzydowice. Jednym z priorytetów powinna być budowa i rozbudowa infrastruktury kolejowej, obejmująca modernizację linii kolejowych na trasie E65 (Gdańsk – Warszawa – Katowice – Zebrzydowice – Praga – Wiedeń), dla osiągnięcia prędkości min. $V=250$ km/h (w ruchu pasażerskim) oraz postulowana realizacja nowego przebiegu na odcinku Zawiercie – Katowice – Zebrzydowice – granica państwa, dla osiągnięcia właściwych parametrów,*
- *Szlaki rowerowe: Projektuje się ścieżkę rowerową wg standardów Eurovelo - szlak żółty - Jurajski Szlak Rowerowy o przebiegu Olkusz – Ogrodzieniec – Zawiercie – Częstochowa. Turystyka rowerowa powinna się rozwijać w oparciu o zaprojektowaną sieć utwardzonych ścieżek rowerowych wynikającą z międzynarodowych porozumień.*

Wnioski:

- *Duża gęstość sieci drogowej zapewniają podstawowe połączenie miasta z przestrzenią krajową oraz stanowi o atrakcyjności miasta, jednak ciągły wzrost obciążenia ruchu na drogach powoduje pogorszenie się ich stanu technicznego.*
- *Prowadzenie ruchu tranzytowego przez tereny wysokozurbanizowane powoduje duże uciążliwości, których zredukowanie wymagać będzie budowy obwodnic drogowych. Niezbędne jest poszukiwanie i określenie głównych korytarzy komunikacyjnych, w których dążyć się będzie do maksymalnego redukcji niekorzystnego oddziaływania funkcji transportowych na środowisko.*
- *Sieć kolejowa jest w złym stanie technicznym i nie jest przystosowana do przenoszenia wysokich szybkości, ponadto w ostatnich latach obserwowany jest niekorzystny spadek przewozów kolejowych, część linii ulega likwidacji.*
- *Obszary węzłowe stanowią tereny o dużej w skali regionu atrakcyjności lokalizacyjnej, wskazane dla inwestycji o strategicznym znaczeniu.*
- *Brak wyposażenia układu transportowego w nowoczesne urządzenia sterowania ruchem oraz brak terminali – platform logistycznych i stosowania nowych technik przewozów kombinowanych.*

Systemów infrastruktury:

- *Zaopatrzenie w wodę: Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa niezbędne są działania zwiększające bezawaryjne funkcjonowanie systemu, podnoszące jakość produkowanej wody do standardów europejskich oraz ograniczające straty w sieci.*
- *Gospodarka ściekowa: Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa zmiana obecnego, niezadowolającego stanu gospodarki ściekowej wymaga rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej, umożliwiającej dociążenie istniejącej oczyszczalni.*
- *Gospodarka odpadami: Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa pomimo poprawy w zakresie gospodarki odpadami w ostatnich latach, problemy ekologiczne wynikające z przeszłości powodują pilną konieczność zdecydowanych działań w zakresie:*
 - *wyłączania z eksploatacji składowisk odpadów nie spełniających określonych przez prawo wymagań środowiskowych, technicznych i ekonomicznych,*
 - *rekultywacji i minimalizacji ujemnego wpływu na środowisko nieczynnych i wyłączanych z eksploatacji składowisk,*
 - *tworzenia regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, obejmujących stacje przeładunkowe, zakłady segregacji, instalacje odzysku, kompostownie oraz składowiska,*
 - *przygotowania technicznego i organizacyjnego dla wdrożenia nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,*
 - *budowy systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,*
 - *dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.*
- *Zaopatrzenie w energię elektryczną: Elementami systemu o znaczeniu ponadlokalnym są: stacja węzłowa 220/110 kV „Łośnice”, linie przemysłowe napowietrzne 220kV i*

110kV, główne zasilania (GPZ): „Kądzielów”, „Zuzanka”, „Borowe Pole”, „Argentyna”, „Śródmieście”. Linie 220kV o łącznej długości 24km. oraz linie 110kV o łącznej długości 26km. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa istniejący układ linii przesyłowych wraz ze stacjami węzłowymi w obecnym stanie w pełni pokrywa zapotrzebowanie na energię elektryczną. Trendy spadku energochłonności gospodarki powodują stabilizację zużycia energii. Problem stanowią elementy elektroenergetycznego systemu funkcjonujące ponad 30 lat, wymagające doinwestowania i gruntownej modernizacji.

- *Zaopatrzenie w gaz z sieci:* Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa wskazana jest rozbudowa sieci gazowej oraz zwiększenie wykorzystania gazu do celów grzewczych.

Zasobów środowiska:

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa w obrębie terenu Zawiercia wyznacza się elementy ekologicznego systemu obszarów chronionych do których należą:

- *Elementy Krajowej Sieci Ekologicznej „ECONET-PL”:*
 - *obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym obejmujący zasięgiem wschodnią część miasta zawierający się w obszarze parku krajobrazowego „Orlich Gniazd”*
 - *obszar przyrodniczy prawnie chroniony - park krajobrazowy „Orlich Gniazd” wraz z otuliną*
 - *główne elementy ekologicznej struktury przyrodniczej (biocentra i wyspy ekologiczne) – rejon Morska, Bzowa, Karlina oraz tereny leśne w południowej części Zawiercia w okolicach Józefowa i Kuźnicy Mastońsk.*
- *Cenne elementy ekologicznej struktury przestrzeni pozostające poza zasięgiem ESOCh - korytarze ekologiczne wzdłuż dolin cieków wodnych o znaczeniu ponadregionalnym*

Zasobów środowiska kulturowego i obszary ochronione krajobrazu kulturowego:

- *W krajobrazie kulturowym miasta występują stanowiska archeologiczne kultur epoki kamienia, epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, wczesnego średniowiecza i średniowiecza objęte ochroną archeologiczną.*
- *Na obszarze miasta istnieje historyczny ośrodek miejski (Kromołów włączony w granice Zawiercia) o genezie średniowiecznej, który utracił prawa miejskie a jego układ urbanistyczny nie jest wpisany do rejestru zabytków.*
- *Na obszarze śródmieścia zlokalizowano osiedla i kolonie robotnicze związane z zakładami przemysłowymi wymagające ochrony konserwatorskiej.*
- *Lokalne wartości środowiska kulturowego chronione są poprzez przepisy prawa miejscowego. Niektóre krajobrazy kulturowe objęte są ochroną w ramach ustanowionych rozporządzeniami wojewody śląskiego: Park Krajobrazowy "Orlich Gniazd". Ochronę walorów krajobrazowych prowadzi się również w ramach wyznaczonych obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych a ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przewiduje dla ochrony krajobrazu kulturowego tworzenie parków kulturowych.*

- *Dla dalszego rozwoju miasta istotny jest związek, jaki istnieje między jakością krajobrazu a jakością życia w regionie. Dlatego też coraz większe zrozumienie znajduje potrzeba ochrony krajobrazów kulturowych i terenów otwartych. Niemniej, szczególnie w ostatnich dekadach, wiele historycznych krajobrazów kulturowych szybko traci swe charakterystyczne cechy. Dzieje się tak pod wpływem rozwoju intensywnego rolnictwa, konsolidacji gospodarstw, melioracji i procesów urbanizacyjnych. W rezultacie bezpowrotnie tracona jest różnorodność krajobrazu miasta, a niekiedy kompleksy terenów otwartych i zielonych podlegają zanieczyszczeniu i redukcji ich bioróżnorodności pod wpływem rozwoju infrastruktury drogowej, turystyki i rekreacji. Stąd też znaczenie krajobrazu, jako atrakcyjnego czynnika lokalizacji działalności gospodarczej, rozwoju turystyki i rekreacji będzie w takich regionach systematycznie maleć. Przeciwdziałaniem procesom destrukcyjnym powinna być ochrona i promocja charakterystycznych historycznych krajobrazów, obejmujących między innymi:*
 - *krajobraz miejsko - przemysłowy z okresu XIX i początku XX wieku.*
 - *krajobraz jurajski z zachowanymi ruinami średniowiecznych warowni na szlaku "Orlich Gniazd", od wieków będący obszarem krzyżowania się oddziaływań tradycyjnych sąsiednich kultur Małopolan i Mazowszan.*

Wnioski:

- *Poza systemem ochrony przyrody pozostaje nadal znaczna część obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, w tym obszary reprezentujące wartości rangi europejskiej i krajowej. Obiekty te powinny zostać objęte adekwatną do ich wartości i charakteru formą ochrony.*
- *Obszary cenne przyrodniczo poddawane są presji inwestycyjnej oraz nadmiernej penetracji turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej, co prowadzi zarówno do powstawania nowych barier ekologicznych oraz do uszczuplenia powierzchni tych obszarów.*
- *odrębność i specyfikę regionu podkreślają historyczne obiekty i zespoły zabudowy, w tym do najbardziej charakterystycznych należą te, związane z rozwojem przemysłu na Górnym Śląsku; walory krajobrazowe województwa stanowią potencjalną bazę między innymi dla rozwoju turystyki.*
- *Wiele cennych obiektów i krajobrazów kulturowych wymaga działań ochronnych dla zachowania unikatowych wartości kulturowych regionu oraz podniesienia jego atrakcyjności i konkurencyjności.*
- *Zachowanie historycznych kulturowych krajobrazów jest ważne dla utrzymania spójności społeczeństwa, jego stabilizacji a także dla tworzenia nowych miejsc pracy, które mogą stanowić alternatywę dla miejsc pracy traconych w restrukturyzujących się tradycyjnych gospodarkach. Użytkowanie krajobrazu dla różnych funkcji gospodarczych, wiąże się jednak najczęściej z pogarszaniem jakości krajobrazu. Dlatego niezbędna jest ochrona, konserwacja i rozwijanie wysokiej jakości krajobrazów na zasadzie poszukiwania konsensusu między zagadnieniami ekonomicznymi, społecznymi i ekologicznymi.*
- *Dla poprawy stosunków wodnych i jakości wód niezbędna jest ochrona sanitarna wód powierzchniowych, szczególnie zasilających główne ujęcia wód, ochrona zasobów GZWP, w tym współpraca z województwami ościennymi w tym zakresie a także rozwiązanie problemów dotyczących gospodarki ściekowej, w tym kontrola ścieków odprowadzanych do wód przez przemysł.*

- *Niezbędne są działania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej - ograniczanie erozji wodnej, budowa zbiorników retencyjnych czy niedopuszczanie do zabudowy terenów zalewowych, a także wdrażanie metod sprzyjających naturalnej retencji wody w zlewniach.*
- *Wskazane złoża należy chronić przed formami zagospodarowania uniemożliwiającymi ich przyszłe wykorzystanie.*
- *Kompleksy leśne, zbiorniki wodne, bogactwo zachowanych walorów przyrodniczych wielu cieków wodnych, szlaki rowerowe, piasze i konne, położone w pobliżu aglomeracji, posiadają duży potencjał rekreacyjno-wypoczynkowy i stanowią potencjalną strefę „wypoczynku świątecznego”.*
- *Aktualne trendy światowej turystyki, prognozowane do roku 2020 wskazują, że turyści 90% swojej aktywności będą kierowali ku sferze kontaktu z przyrodą, szukając terenów dotychczas nieeksplorowanych masowo. Należy więc spodziewać się zwiększonej presji na obszary szczególnie cenne przyrodniczo i w związku z tym konieczne jest zwrócenie bacznej uwagi na podporządkowanie dalszego rozwoju usług turystycznych celom ochrony środowiska, związanym z programem zrównoważonego rozwoju i szeroko pojętej edukacji ekologicznej.*

4. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA ZAWIERCIA I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cel główny rozwoju miasta.

Głównym celem rozwoju miasta Zawiercia jest osiągnięcie zrównoważonego, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju kreującego wizerunek miasta - jako miejsca otwartego i przyjaznego ludziom.

4.2 Cele strategiczne:

Strategia kierunków rozwoju miasta została określona w uchwale nr XXV/240/2000 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 października 2000 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Zawiercie”

W ust 3 niniejszej uchwały Rada Miejska w Zawierciu przyjęła deklarację misji miasta Zawiercie wyznaczając podstawowe cele dążeń i określając Zawiercie jako „miasto atrakcyjnych perspektyw dla przedsiębiorczości, aktywności społeczno-kulturalnej, ekorozwoju i warunków życia mieszkańców”. Deklaracja ta wyraźnie wskazała hierarchię strategicznych zadań miasta, określając rozwój miasta jako trwały i zrównoważony proces rozwoju gospodarczego z zapewnieniem warunków do intelektualnego i materialnego rozwoju mieszkańców, a w szczególności młodzieży, przy zachowaniu zasad ekorozwoju dla ochrony wartości przyrodniczych i turystycznych miasta.

Cele strategiczne i wynikające z nich zadania (cele operacyjne)

Cele strategiczne i zadania w obszarze: GOSPODARKI

Cel strategiczny - System monitoringu bieżącego w zakresie sytuacji gospodarczej kluczowych przedsiębiorstw miasta

Zadania realizacyjne

- 1. Opracowanie metody prowadzenia monitoringu bieżącego w tej dziedzinie oraz wprowadzenie systemu „wczesnego ostrzegania” - zwłaszcza w zakresie zmian w poziomie zatrudnienia*
- 2. Wprowadzenie zasad stałej współpracy władz samorządowych z Klubem Menadżera oraz dyrekcjami kluczowych zakładów w mieście*

Cel strategiczny - Przygotowanie oferty terenów pod inwestycje

Zadania realizacyjne

- 1. Inwentaryzacja wszystkich terenów nadających się pod inwestycje,*
- 2. Uporządkowanie spraw własnościowych i przeprowadzenie podziałów geodezyjnych,*
- 3. Wykonanie nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta uwzględniającego potencjalne lokalizacje nowych przedsiębiorstw,*
- 4. Doprowadzenie do tych terenów infrastruktury technicznej,*
- 5. Stworzenie bazy danych o terenach pod przyszłe inwestycje,*
- 6. Utworzenie w strukturach administracji miasta stanowiska lub funkcji profesjonalnej informacji o potencjalnych terenach do zainwestowania,*
- 7. Realizacja funkcji informacji i promocji zewnętrznej ofert terenów do zainwestowania (foldery, udział w wystawach specjalistycznych, internet itp.),*

Cel strategiczny - Przygotowanie ofert dla przyszłych inwestorów na bazie istniejących i likwidowanych przedsiębiorstw

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie katalogu zbędnych nieruchomości (Inwentaryzacja),
2. Uporządkowanie spraw własnościowych i przeprowadzenie podziałów geodezyjnych,
3. Stworzenie bazy danych o nieruchomościach do potencjalnego zagospodarowania (w tym: przez MŚP),
4. Utworzenie w strukturach administracji miasta stanowiska lub funkcji profesjonalnej informacji o obiektach do potencjalnego zagospodarowania,
5. Realizacja funkcji informacji i promocji zewnętrznej ofert nieruchomości do zagospodarowania przez potencjalnych inwestorów (foldery, informatory, udział w specjalistycznych wystawach, internet),

Cel strategiczny - Wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości

Zadania realizacyjne

1. Przygotowanie oferty terenów i obiektów do wykorzystania przez MŚP,
2. Analiza potrzeb rynkowych i przygotowanie propozycji branż produkcyjno-usługowych,
3. Określenie ilości firm w poszczególnych branżach z punktu widzenia potrzeb lokalnego i ponadlokalnego rynku, opracowanie na tej bazie polityki preferencji dla wybranych branż,
4. Opracowanie założeń polityki podatkowej miasta sprzyjającej rozwojowi MŚP,
5. Opracowanie zasad stosowania i wdrożenie do stosowania preferencyjnych stawek dzierżawy obiektów i terenów miejskich dla MŚP,
6. Opracowanie bazy danych o firmach i oferowanych przez nie wyrobach oraz usługach. Zorganizowanie centrum lub funkcji informacji o lokalnych podmiotach gospodarczych,
7. Zorganizowanie profesjonalnego doradztwa dla MŚP w zakresach: procedur organizacyjno-prawnych, zakładania firm, źródeł pozyskania preferencyjnych kredytów i pożyczek oraz zasileń z funduszy pomocowych, prowadzenia firm itp.,
8. Opracowanie informatora o możliwościach kredytowych oraz innych źródłach finansowego wspierania MŚP.
9. Prowadzenie promocji MŚP na rynku lokalnym i rynkach zewnętrznych (prezentacje, wystawy, foldery, Internet itp.),
10. Organizowanie konkursów na najlepsze wyroby i usługi oferowane przez MSP,
11. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie małego i średniego biznesu dla przedsiębiorców (w tym; w zakresie wiedzy marketingowej, ekonomicznej i nowoczesnych metod zarządzania,
12. Organizowanie cyklicznych seminariów naukowych na temat aktywizacji gospodarczej miasta i wspierania przedsiębiorczości,
13. Uwzględnienie w programach edukacji młodzieży problematyki przedsiębiorczości i zasad funkcjonowania rynku,

Cel strategiczny - Kreowanie miasta jako ośrodka (bazy) turystyczno-rekreacyjnej regionu.

Rozwój sektora usług turystycznych

Zadania realizacyjne

1. Określenie preferowanych rodzajów i form działalności gospodarczej w tej dziedzinie,
2. Wskazanie lokalizacji kompleksów turystycznych, w atrakcyjnych dzielnicach miasta,
3. Opracowanie kompleksowego planu tworzenia infrastruktury tego sektora,
4. Sformułowanie ofert lokalizacyjnych w tym zakresie i prowadzenie akcji promocyjnej adresowanej do potencjalnych inwestorów,

5. Stworzenie pakietów usług turystycznych adresowanych do różnych grup klientów - w tym do turystów zagranicznych,
6. Pozyskiwanie środków pomocowych z Unii Europejskiej na rozwój infrastruktury wspomagającej ten sektor,

Cel strategiczny - Rozwój budownictwa mieszkaniowego jako forma pobudzenia rozwoju segmentu lokalnego

Zadania realizacyjne

1. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
2. Wprowadzenie udogodnień w załatwianiu spraw związanych z wydawaniem zezwoleń budowlanych,
3. Sformułowanie ofert dla developerów w zakresie kompleksowej realizacji budownictwa mieszkaniowego,

Cel strategiczny - Promowanie produkcji rolnej oraz przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego

Zadania realizacyjne

1. Analiza potrzeb rynku lokalnego w zakresie możliwości zbytu produktów rolnych. Opracowanie propozycji profili produkcji rolniczej i ogrodniczej,
2. Dalsze doskonalenie organizacji i infrastruktury lokalnych rynków zbytu produktów rolnych (giełda, mini targowiska),

Cel strategiczny - Tworzenie infrastruktury okołobiznesowej.

Zadania realizacyjne

1. Powołanie Regionalnej Izby Gospodarczej,
2. Stworzenie ram instytucjonalnych kojarzenia potencjalnych inwestorów z lokalnymi wykonawcami,
3. Inicjowanie powstawania celowych konsorcjów lokalnych przedsiębiorców do wspólnego występowania w przetargach publicznych,
4. Nawiązanie kontaktów partnerskich z zagranicznymi miastami w obszarze współpracy podmiotów gospodarczych,
5. Powołanie Agencji Rozwoju Lokalnego,
6. Podejmowanie działań prowadzących do zwiększenia ilości banków i instytucji finansowych oraz usprawnienie obsługi klientów,
7. Powołanie ośrodka lub nawiązanie stałej współpracy z odpowiednimi placówkami zewnętrznymi wspomagającymi przedsiębiorstwa w uzyskiwaniu certyfikatów jakości (w tym: ISO),

Cel strategiczny - Rozwój szkolnictwa prywatnego na potrzeby gospodarki.

Zadania realizacyjne

1. Zdefiniowanie kierunków kształcenia wynikających z prognozy potrzeb lokalnych,
2. Wspieranie działań prowadzących do powstawania placówek edukacyjnych,

Cele strategiczne i zadania w obszarze: ŚRODOWISKO NATURALNE

Cel strategiczny - Poprawa środowiska naturalnego.

Zadania realizacyjne

1. Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów,
2. Budowa obwodnicy w celu odciążenia ulic przelotowych,
3. Rozbudowa i dokończenie kanalizacji sanitarnej,
4. Likwidacja dzikich wysypisk,
5. Zmniejszenie uciążliwości zakładów przemysłowych dla środowiska naturalnego,

Cel strategiczny - Zmniejszenie niskiej emisji.

Zadania realizacyjne

1. Doprowadzenie sieci CO do budynków wielorodzinnych przy ul. Cmentarnej oraz sieci gazowej do budynków wielorodzinnych przy ul. Wojska Polskiego,
2. Opracowanie koncepcji doprowadzeni sieci CO do budynków osiedla Argentyna,
3. Rozbudowa instalacji odsiarczania w Ciepłowni Miejskiej,
4. Wdrożenie do stosowania paliw ekologicznych,

Cel strategiczny - Zagospodarowanie terenów przemysłowych.

Zadania realizacyjne

1. Rekultywacja starych wysypisk i terenów zdegradowanych,
2. Rekultywacja terenów po eksploatacji kruszywa,

Cel strategiczny - Ochrona Zespołu Jurajskiego Parku Krajobrazowego.

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie planu zagospodarowania i ochrony Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych,

Cel strategiczny - Miasto zielone i przyjazne.

Zadania realizacyjne

1. Rozbudowa parków i ich bieżąca konserwacja,
2. Rozbudowa i poprawa bazy rekreacyjnej (kąpieliska, kręgielnie),
3. Budowa i poprawa funkcjonowania osiedlowych placów zabaw,
4. Budowa ścieżek rowerowych,
5. Uzupelnienie i konserwacja zieleni osiedlowej,
6. Opracowanie koncepcji miejskiej informacji wizualnej i kolorystycznego wystroju miasta,
7. Prowadzenie szeroko pojętej edukacji ekologicznej,

Cele strategiczne i zadania w obszarze: EDUKACJA

Cel strategiczny - Przygotowanie ofert w zakresie edukacji ponadpodstawowej.

Zadania realizacyjne

1. Analiza aktualnych i prognozowanych potrzeb edukacyjnych,
2. Stworzenie bazy informacyjnej dla administracji placówek oświatowych oraz pracodawców (w tym: wykazów zawodów nadwyżkowych, deficytowych i równoważnych),
3. Dostosowanie bazy edukacyjnej i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy,
4. Opracowanie pełnej oferty edukacyjnej określającej również warunki jej realizacji

Cel strategiczny - Analiza aspiracji edukacyjnych młodzieży i kreowanie poziomu wykształcenia.

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie programu reorientacji zawodowej,
2. Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji na różnych poziomach edukacyjnych,
3. Opracowanie programu reorientacji zawodowej dla osób, które mogą utracić prace,
4. Kształtowanie wzorcotwórczych postaw nauczycieli w środowisku oświatowym,
5. Rozwój międzynarodowej współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi,
6. Utworzenie w szkołach klas z językiem obcym jako wykładowym,

7. Opracowanie poradnika dla młodzieży ułatwiającego korzystanie z funduszy unijnych i innych (np. SOKRATES, Fundacja im. Stefana BATOREGO - program „młodzież dla Europy ...),
8. Uzyskiwanie przez szkoły znaku jakości „INTERKLASA - edukacja informatyczna" - zgodnie z programem sejmowej komisji Edukacji,
9. Utworzenie Gminnego Funduszu Stypendialnego dla najzdolniejszej młodzieży,

Cel strategiczny - Rozszerzenie kierunków kształcenia na poziomie szkoły wyższej.

Zadania realizacyjne

1. Ustalenie kierunków, kształcenia na poziomie wyższym, pożądanym z punktu widzenia perspektyw rozwoju miasta,
2. Wskazanie lokalizacji dla szkół,
3. Znalezienie źródeł dofinansowania,
4. Znalezienie uczelni, które zechcą utworzyć swoje filie,
5. Zabezpieczenie mieszkań dla kadry naukowo dydaktycznej, która zadeklaruje stały związek z uczelniami lub ich filiami,
6. Ufundowanie stypendiów doktoranckich dla obywateli miasta, którzy zadeklarują stały związek z uczelniami lub ich filiami w Zawierciu,

Cel strategiczny - Efektywne wykorzystanie placówek oświatowych.

Zadania realizacyjne

1. Ograniczenie kształcenia w zakresie nieefektywnych kierunków,
2. Celowe zagospodarowanie wolnych pomieszczeń w placówkach oświatowych,
3. Preferowanie nauczania w zakresie usług turystycznych,
4. Prowadzenie jakościowej oceny szkół połączone z systemem premiowania szkół i nauczycieli,
5. Utworzenie Ośrodka Doskonalenia Zawodowego,

Cele strategiczne i zadania w obszarze: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Cel strategiczny - Modernizacja układów drogowych oraz optymalizacja organizacji ruchu.

Zadania realizacyjne

1. Budowa obwodnicy miejskiej południowej (na drodze krajowej nr 78),
2. Budowa obwodnicy miejskiej zachodniej,
3. Budowa ronda w rejonie ulic Sikorskiego, Dmowskiego oraz ronda Żabki,
4. Opracowanie optymalnego planu organizacji ruchu w mieście z minimalizacją tego ruchu w centrum miasta,
5. Opracowanie i wdrożenie programu remontu dróg w mieście powodującego stałą poprawę w tym zakresie
6. Zwiększenie ilości sygnalizacji świetlnej w mieście,
7. Budowa parkingów w mieście,

Cel strategiczny - Komunikacja zewnętrzna,

Zadania realizacyjne

1. Uruchomienie szybkiej komunikacji z lotniskiem oraz ważniejszymi centrami administracyjno-gospodarczymi
2. Analiza funkcjonalności połączeń komunikacyjnych z okolicznymi gminami oraz wdrożenie niezbędnych zmian w tym zakresie,
3. Monitorowanie komunikacji lokalnej pod kątem potrzeb ruchu turystycznego,
4. Uruchamianie połączeń sezonowych w okresach szczególnie nasilonego ruchu turystycznego,

Cel strategiczny - Rozwój telefonizacji.

Zadania realizacyjne

1. Podłączenie obrzeży miasta - w tym osiedli domków jednorodzinnych,
2. Poprawa łączności w centrum miasta,
3. Zwiększenie oferty usług telekomunikacyjnych,

Cel strategiczny - Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz utrzymanie w dobrym stanie technicznym istniejącej substancji mieszkaniowej.

Zadania realizacyjne

1. Rozwój budownictwa komunalnego,
2. Systematyczne podnoszenie standardu mieszkań komunalnych do poziomu ogólnie przyjętych standardów,
3. Zintensyfikowanie remontów istniejącej substancji mieszkaniowej w celu zapobieżenia jej dekapitalizacji,
4. Włączanie termomodernizacji budynków do programu remontów istniejącej substancji mieszkaniowej,
5. Opracowanie kompleksowego programu termomodernizacji komunalnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej,
6. Doprowadzenie CO do wszystkich budynków komunalnych,

Cel strategiczny - Modernizacja sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacyjnej.

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie perspektywicznego planu budowy brakującej sieci kanalizacyjnej w całym mieście,
2. Wymiana istniejących, zużytych technicznie sieci wodociągowych,

Cel strategiczny - Wykorzystanie innowacji technicznych dla komunikacji społecznej.

Zadania realizacyjne

1. Uruchomienie lokalnej telewizji kablowej,
2. Uruchomienie radia lokalnego,

Cel strategiczny – Budowa sieci gazowych.

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie perspektywicznego optymalnego planu budowy brakującej sieci gazowej w całym mieście,

Cel strategiczny – Modernizacja sieci ciepłowniczych oraz źródeł ciepła.

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie programu budowy nowych sieci i podłączenia nowych odbiorców,
2. Wymiana starej sieci ciepłowniczej na rury preizolowane,
3. Automatyzacja węzłów ciepłowniczych oraz wprowadzenie zdalnego sterowania tymi węzłami,
4. Zastosowanie w ciepłowni miejskiej najnowszych rozwiązań technicznych i technologicznych w celu optymalizacji kosztów produkcji ciepła,

Cele strategiczne i zadania w obszarze: SPOŁECZEŃSTWO, infrastruktura społeczna oraz relacje władza-społeczeństwo.

Cel strategiczny - Przeciwdziałanie bezrobociu.

Zadania realizacyjne

1. Rozeznanie przewidywanego poziomu zwolnień w istniejących firmach i potrzeb w nowych zakładach,
2. Przygotowanie skutecznego systemu przekwalifikowania bezrobotnych,

3. Prowadzenie programu prac interwencyjnych robót publicznych,
4. Tworzenie miejsc pracy w ramach MŚP w zakresie usług turystycznych i agroturystycznych,
5. Tworzenie lokalnych funduszy celowych,
6. Tworzenie ośrodków wspierania przedsiębiorczości i systemu preferencji dla handlu i usług,

Cel strategiczny - Tworzenie korzystnych warunków bytowych.

Zadania realizacyjne

1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego o zróżnicowanym standardzie,
2. Zapewnienie mieszkań dla osób najuboższych oraz dla osób niepełnosprawnych, w tym mieszkań chronionych,
3. Wspieranie TBS,

Cel strategiczny - Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych.

Zadania realizacyjne

1. Szkolenie kadry,
2. Utworzenie specjalistycznego stanowiska w UM,
3. Przekazywanie informacji dla partnerów społecznych w zakresie możliwości i warunków korzystania z funduszy zewnętrznych,

Cel strategiczny - Tworzenie skutecznego systemu opieki społecznej i zdrowotnej.

Zadania realizacyjne

1. Koordynacja działań z powiatem i organizacjami pozarządowymi,
2. Utworzenie noclegowni,
3. Aktualizowanie „mapy potrzeb” w zakresie opieki społecznej,
4. Monitorowanie jakości usług zdrowotnych i podejmowanie niezbędnych interwencji,
5. Utworzenie profesjonalnej Służby Socjalnej wg standardów europejskich,

Cel strategiczny - Tworzenie warunków do skutecznej integracji społeczności lokalnej.

Zadania realizacyjne

1. Poszerzenie form i płaszczyzn dialogu społecznego,
2. Utworzenie Centrum Informacyjnego w Urzędzie Miejskim, z wykorzystaniem medialnych technik informatycznych,
3. Kreowanie formalnych i nieformalnych struktur społecznych,

Cel strategiczny - Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Zadania realizacyjne

1. Poprawienie skuteczności działania Straży Miejskiej,
2. Opracowanie i realizacja programu „Bezpieczne Zawiercie”
3. Dodatkowe oświetlenie terenów peryferyjnych miasta,

Cel strategiczny - Nawiązanie współpracy międzynarodowej.

Zadania realizacyjne

1. Korzystanie z doświadczeń krajów UE,
2. Współpraca z miastami partnerskimi za granicą,
3. Współpraca władz miasta z organizacjami pozarządowymi,

Cel strategiczny - Ochrona zasobów kulturowych miasta.

Zadania realizacyjne

1. Podjęcie działań zmierzających do zachowania tożsamości miasta (tradycje historyczne),
2. Rozbudowa Izby Muzealnej,
3. Stworzenie Centrum Tradycji i Kultury (Pałac Szymańskiego),
4. Promocja ruchu wydawniczego,
5. Ochrona zabytków,

Cel strategiczny - Zwiększenie aktywności społeczeństwa miasta.

Zadania realizacyjne

1. Ścisła współpraca społeczeństwa z władzami miasta,
2. Zwiększenie aktywności samorządów w dzielnicach miasta,

Cel strategiczny - Zagospodarowanie przestrzenne miasta,

Zadania realizacyjne

1. Opracowanie i uchwalenie nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta,
2. Poprawa stanu zagospodarowania osiedli mieszkaniowych (mała architektura, zieleń, place zabaw, lokalne obiekty sportowe),

4.3 Uwarunkowania osiągnięcia pożądanego rozwoju miasta Zawiercia

Przez uwarunkowania rozumie się cechy i zjawiska stanu istniejącego, które sprzyjają, lub utrudniają osiągnięcie celów rozwoju.

Uwarunkowania osiągnięcia pożądanego rozwoju rozpatruje się w podziale na:

- 1) Czynniki stymulujące osiągnięcie celów, w tym:
 - a) szansę rozumiane jako uwarunkowania zewnętrzne tj. pochodzące z zewnątrz miasta, lub z zewnątrz jego układu kompetencyjnego,
 - b) mocne strony i możliwości miasta, rozumiane jako uwarunkowania wewnętrzne, tj. pochodzące z terenu miasta i leżące w jego kompetencjach.
- 2) Czynniki utrudniające osiągnięcie celów, w tym:
 - a) zagrożenia zewnętrzne,
 - b) słabe strony miasta.

4.3.1 Czynniki stymulujące osiągnięcie celów.

a) Za uwarunkowania zewnętrzne sprzyjające (mocne strony i możliwości) realizacji celów uznano:

- postrzeganie miasta Zawiercia przez władze wojewódzkie jako centralnego ośrodka subregionu zawierciańskiego,
- korzystne położenie komunikacyjne Zawiercia, pomiędzy dużymi centrami regionalnymi: aglomeracją katowicką, częstochowską i krakowską,
- tradycyjnie wykształcony układ ciężarów do Zawiercia jako ośrodka subregionalnego,

- dogodnie położenie Zawiercia jako ośrodka ruchu turystycznego na szlaku „Orlich Gniazd”,
- związki i porozumienia komunalne jakie miasto Zawiercie wraz z zainteresowanymi gminami sąsiednimi (w tym przede wszystkim z gminą Ogrodzieniec) powinno tworzyć w celu wspólnego wykonywania zadań określonych w „Studium...”,
- istnienie programów i środków rządowych przeznaczonych dla aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,
- potencjalną możliwość dostępu do funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- istnienie Krajowego Funduszu Mieszkaniowego (idea tworzenia Towarzystwa Budownictwa Społecznego).

b) Za uwarunkowania wewnętrzne, mające swoje źródło w sytuacjach i zjawiskach występujących w obszarze miasta i kompetencji władz samorządowych, uznano:

- liczącą się w skali regionu liczbę wiodących przedsiębiorstw, będących przedmiotem zainteresowania polityki przemysłowej i regionalnej państwa,
- generalnie wysoki profil funkcji o znaczeniu gospodarczym w mieście, wykazujący tendencję do dalszego zróżnicowania,
- walory środowiska przyrodniczego (obszary Z.P.K.W.Ś.) w dogodnie położonej odległości od miasta oraz dostępne dla mieszkańców aglomeracji - atrakcyjność turystyczna Zawiercia, umożliwiającą rozwój turystyki i rekreacji,
- znaczne rezerwy terenów oraz zainwestowania miejskiego, z możliwością uatrakcyjnienia funkcjonalnego, kompozycyjnego i programowego,
- istniejące zagospodarowanie i wyposażenie miasta (infrastruktura społeczna i techniczna),
- znaczne rezerwy siły roboczej możliwej do wykorzystania z utrwaloną w mieście tradycją pracy w przemyśle,
- potencjał wysoko kwalifikowanej kadry z wyższym, i średnim wykształceniem, w powiązaniu z dogodnymi warunkami doskonalenia i kształcenia zawodowego,
- potencjał naturalny rolnictwa i leśnictwa (80% ogółu gruntów), umożliwiający rozwój rolnictwa i agroturystyki i rekreacji,
- determinację najważniejszych przedsiębiorstw w przeprowadzaniu wewnętrznej rekonstrukcji i restrukturyzacji,
- istnienie w mieście dużej liczby instytucji i organizacji o znaczeniu ponadlokalnym, ze starostwem powiatowym na czele,
- brak lokalnych konfliktów społecznych oraz wysokie poczucie tożsamości lokalnej ludności miasta,
- dobrą współpracę władz miasta Zawiercia z organizacjami społecznymi i kulturalnymi,
- proinwestycyjną politykę Prezydenta Miasta i Rady Miejskiej w Zawierciu,
- możliwość wykorzystania atrakcyjnych terenów w akcjach promocyjnych i reklamowych.

4.3.2 Czynniki utrudniające osiągnięcie celów.

a) Zagrożenia zewnętrzne:

- ogólnie trudna sytuacja gospodarcza kraju i regionu (niestabilność przepisów zagrożenie bezpieczeństwa i inne),
- brak jednoznacznej polityki Państwa w zakresie dofinansowania kultury, oświaty, zdrowia, opieki społecznej i sportu,
- słaby przepływ informacji na styku województwo - gmina,
- trudności pozyskiwania inwestorów zewnętrznych, w sytuacji dużej konkurencyjności innych ośrodków,
- zagrożenie dla trwałej już tendencji poprawy higieny powietrza atmosferycznego i czystości wód powierzchniowych, jakie mogą powstać w związku z aktywizacją gospodarczą oraz opóźnieniem w realizacji programów ochrony środowiska,

b) Słabe strony miasta:

- degradacja środowiska przyrodniczego: emisja pyłów, gazów z istniejących zakładów przemysłowych, składowiska odpadów przemysłowych oraz komunalnych, przeobrażenia powierzchni, skażenia gleb, zrzuty ścieków przemysłowych i komunalnych do wód i inne,
- niekorzystna sytuacja demograficzna - ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji,
- relatywnie niskie (względem średniej wojewódzkiej) dochody budżetowe miasta, które utrudniają inwestowanie w gospodarkę komunalną i ochronę środowiska,
- braki w wyposażeniu hotelarsko - gastronomicznym i infrastrukturze służącej działalności turystyczno - rekreacyjnej, zgodnie z wymaganiami ochrony Z.P.K.W.Ś.,
- tranzytowy charakter obszaru zainwestowania miejskiego, który utrudnia aktywizację gospodarczą miasta,
- brak dostatecznego napływu wolnych kapitałów krajowych i zagranicznych,
- brak dobrze wykształconego centrum usługowego,
- zły stan techniczny zabytków architektonicznych również zabytkowych obiektów i urządzeń przemysłowych,
- nadmierne, przestrzenne i funkcjonalne przemieszanie struktur przestrzennych w niektórych jednostkach osadniczych,
- nieuregulowane sprawy własnościowe utrudniające proces komunalizacji mienia,
- brak dostatecznej ilości miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych przemysłowych i rekreacyjnych, umożliwiających prawidłowy rozwój przestrzenny miasta,
- brak jednoznacznych, lokalnych programów wspierania przedsiębiorczości,

4.4 Zadania realizacyjne.

Strategie rozwoju miasta i gminy Zawiercie zostały określone w dokumentach przyjętych uchwałami Rady Miejskiej w Zawierciu sporządzanymi po uchwaleniu „Studium...”:

- „Strategia Rozwoju Gminy Zawiercia”,
- „Plan Rozwoju Lokalnego”.
- „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Zagłębia Dąbrowskiego”,
- „Lokalna Strategia Rozwoju Dla Gminy Zawiercie”.

Analiza powyższych opracowań pozwala wskazać zadania, których realizacja wymagać będzie ujęcia w „Zmianie Studium...” lub których ujęcie ułatwi realizację celów.

W zakresie gospodarki:

- Przygotowanie oferty terenów pod inwestycje.
 - inwentaryzacje wszystkich terenów nadających się pod inwestycje,
 - wykonanie nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta uwzględniającego potencjalne lokalizacje nowych przedsiębiorstw,
 - doprowadzenie do tych terenów infrastruktury technicznej,
- Rozwój sektora usług turystycznych.
 - określenie preferowanych rodzajów i form działalności gospodarczej w tym sektorze,
 - wskazanie lokalizacji kompleksów turystycznych, w atrakcyjnych dzielnicach miasta,
 - opracowanie kompleksowego planu tworzenia infrastruktury tego sektora,
 - sformułowanie ofert lokalizacyjnych w tym zakresie i prowadzenie akcji promocyjnej adresowanej do potencjalnych inwestorów,
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego.
 - przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
 - sformułowanie ofert dla developerów w zakresie kompleksowej realizacji budownictwa mieszkaniowego,
- Rozwój szkolnictwa prywatnego na potrzeby gospodarki.
 - wspieranie działań prowadzących do powstawania placówek edukacyjnych,

W zakresie środowiska przyrodniczego:

- Poprawa jakości środowiska naturalnego.
 - budowa Zakładu Utylizacji Odpadów,
 - budowa obwodnicy – w celu odciążenia ulic przelotowych,
 - rozbudowa i dokończenie kanalizacji sanitarnej,
 - likwidacja dzikich wysypisk,
 - zmniejszenie uciążliwości zakładów przemysłowych dla środowiska naturalnego,

- *Zagospodarowanie terenów przemysłowych.*
 - *rekultywacja starych wysypisk i terenów zdegradowanych,*
 - *rekultywacja terenów po eksploatacji kruszywa,*
- *Miasto zielone i przyjazne.*
 - *rozbudowa parków i ich bieżąca konserwacja,*
 - *rozbudowa i poprawa bazy rekreacyjnej (kąpieliska, kręgielnie),*
 - *budowa i poprawa funkcjonowania osiedlowych placów zabaw,*
 - *budowa ścieżek rowerowych,*
 - *uzupełnienie i konserwacja zieleni osiedlowej,*

W zakresie edukacji:

- *Rozszerzenie kierunków kształcenia na poziomie szkoły wyższej.*
 - *wskazanie lokalizacji dla szkół,*

W zakresie infrastruktury technicznej:

- *Modernizacja układów drogowych oraz optymalizacja organizacji ruchu.*
 - *budowa południowej obwodnicy miasta stanowiącej nowy przebieg drogi krajowej nr 78,*
 - *budowa zachodniej obwodnicy miasta,*
 - *rozbudowa skrzyżowań na przecięciach ul. Piłsudskiego z ul. Leśną oraz ul. Sikorskiego z ul. Dmowskiego,*
 - *opracowanie optymalnego planu organizacji ruchu w mieście z minimalizacją tego ruchu w centrum miasta,*
 - *budowa parkingów w mieście,*
- *Komunikacja zewnętrzna.*
 - *analiza funkcjonalności połączeń komunikacyjnych z okolicznymi gminami oraz wdrożenie niezbędnych zmian w tym zakresie,*
 - *monitorowanie komunikacji lokalnej pod kątem potrzeb ruchu turystycznego,*
- *Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz utrzymanie w dobrym stanie technicznym istniejącej substancji mieszkaniowej.*
 - *rozwój budownictwa komunalnego,*
 - *systematyczne podnoszenie standardu mieszkań komunalnych do poziomu ogólnie przyjętych standardów,*
 - *doprowadzenie CO do wszystkich budynków komunalnych,*

W zakresie infrastruktury społecznej:

- *Tworzenie korzystnych warunków bytowych.*
 - *rozwój budownictwa mieszkaniowego o zróżnicowanym standardzie,*
 - *wspieranie TBS,*

- *Zagospodarowanie przestrzenne miasta.*
 - *opracowanie i uchwalenie nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta,*
 - *poprawa stanu zagospodarowania osiedli mieszkaniowych (mała architektura, zieleń, place zabaw, lokalne obiekty sportowe),*

5. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Realizacja celów rozwoju Zawiercia wiązać się będzie w znacznym stopniu ze zmianami jakościowymi w przestrzennej strukturze miasta oraz w jego funkcjonowaniu jako sprawnego organizmu miejskiego - miejsca pracy, zamieszkania, wypoczynku, działalności kulturalnej i gospodarczej, a także z nowymi jego funkcjami związanymi z rozwojem turystyki, wypoczynku i rekreacji tworzonych na miarę ośrodka subregionalnego.

Proponowane kierunki zmian określające jednocześnie wizję miasta w przyszłości obejmują:

- ukształtowanie obszarów miasta o znaczących wartościach kulturowych,
- ukształtowanie sprawnego układu komunikacyjnego dla ruchu ponadlokalnego i miejskiego,
- ukształtowanie sprawnego układu w zakresie infrastruktury technicznej,
- kształtowanie struktury funkcjonalno - przestrzennej miasta z zachowaniem i wzbogaceniem wartości użytkowych istniejącego zagospodarowania i stworzeniem warunków do podniesienia jakości życia mieszkańców.

5.1 Krajobraz kulturowy miasta Zawiercia

W dążeniu do realizacji celów rozwoju miasta Zawiercia, należy się liczyć z możliwościami zmian jakościowych w strukturze przestrzennej oraz w jej funkcjonowaniu, jako promowanego ośrodka turystyki Z.P.K.W.Ś., - co nie jest bez wpływu na tworzenie nowego wizerunku miasta.

Dotyczyć to będzie kształtowania obszarów miasta o znaczących wartościach kulturowych, jak i obszarów czy terenów intensyfikujących się i wiążących z krajobrazem kulturowym Zawiercia - jak również obszarów i rejonów ruralistycznych o pewnych zasobach kulturowych, charakteryzujących się umiarkowanym rozwojem.

Proponowane kierunki zmian w krajobrazie kulturowym - winny obejmować:

5.1.1 Kierunki kształtowania obszarów miasta o znaczących wartościach kulturowych

a) Rejon placu Dąbrowskiego - tzw. „Stare Miasto” (po stronie zachodniej zabudowy torów PKP),

b) Rejon na północny wschód od dworca PKP (ul. 3-go Maja, ul. Kościuszki) wraz z zespołem osiedla TAZ wpisanym do rejestru zabytków w granicach określonych ochroną strefą konserwatorską.

Wymienione rejonu po obu stronach torów PKP stanowią najstarsze obszary miasta o charakterze „śródmiejskim”, charakterystyczne dla XIX w i przełomu XIX - XX w. Oba określone obszary stanowią zespoły przestrzenne w dużej części ukształtowane jako publiczne przestrzenie miejskie. Obszary te wyróżniają się winny różnorodną funkcją, intensywniejszym wykorzystaniem przestrzeni oraz preferencjami dla ruchu pieszego.

- Obszary tych części miasta należy objąć rewaloryzacją oraz ochroną najwartościowszych obiektów o charakterze zabytkowym, a także historycznych układów (fragmentów) ulic i dróg,
- Wskazany jest dążenie do zachowania istniejących walorów przestrzeni publicznych szczególnie o charakterze zabytkowym (place w obu tych rejonach i atrakcyjne

wnętrza uliczne) - porządkując je i ewentualnie przeprojektowując w kierunku podniesienia ich atrakcyjności.

- Winno się kreować wnętrza urbanistyczne podnoszące atrakcyjność przestrzeni publicznych, w zależności od funkcji jakie pełnią,
- Rekonstrukcja układów przestrzennych miasta polegająca na tworzeniu i uzupełnianiu osi kompozycyjnych. Pewne możliwości w tym zakresie kryją się w ramach przebudowy zużytej technicznie substancji materialnej miasta (zabudowa substandardowa) oraz w ewentualnych rezerwach terenowych,
- Tereny zieleni urządzonej o walorach „kompozycyjnych” (także starodrzewy) towarzyszące zabytkom, oraz inne zespoły zieleni urządzonej (np. „parki historyczne”) - wymagają wzbogacenia i ochrony.

Dopuszcza się korekty granic stref ochrony konserwatorskiej w m.p.z.p. wskazanych na rysunku zmiany studium wyłącznie za zgodą odpowiedniego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

c) Zespoły zabudowy przemysłowej (XIX w i XIX - XX w) o wartościach historycznych - w obszarach najstarszych części miasta.

Postuluje się zachowanie wartościowych elementów kompozycji oraz ochrony obiektów i zespołów o charakterze zabytkowym *i objęcie ich ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.*

Wskazaniem jest podnoszenie atrakcyjności elementów krajobrazu „ przemysłowego” z ewentualną ekspozycją charakterystycznych, wartościowych historycznie obiektów,

- Zespoły przemysłowe wymagają przekształceń strukturalnych, funkcjonalnych oraz kształtowania swoich kulturowych walorów - poprzez rewaloryzację, zasadne zagospodarowanie, kreacje nowych wartości i funkcji - w tym również użytkowych,
- Działania rewaloryzacyjne terenów przemysłowych (także zniszczonych, o pewnym stopniu degradacji) - winno się podjąć w oparciu o specjalistyczne ustalenia wynikające ze szczegółowych badań nad wartościami urbanistyki zespołów przemysłowych oraz występujących ich obszarach historycznych obiektów.

d) Dolina rzeki Warty i park miejski - dolinę Warty od rejonów wschodnich miasta (Huta „Zawiercie”) poprzez obszary jej obustronnego zainwestowania miejskiego, szczególnie związanego z zasobami kulturowymi (parkiem miejskim czy „bulwarami” zielonymi między ul. Kościuszki i ul. Okulickiego)

Traktuje się jako zieloną „oś” kompozycji miasta, jako element scalający przestrzennie obszary miejskie o różnym zainwestowaniu. Może to być element przestrzenny, przy odpowiednim, właściwym zagospodarowaniu - łagodzący „konflikty” estetyczno - wizualne występujące w dotychczasowych sąsiednich (obrzeżnych) terenach.

Dotyczy to również przebiegu rz. Warty po zachodniej stronie torów PKP (od wiaduktu, przez ul. Stary Rynek i dalej wzdłuż ul. Szkolnej). Przewiduje się kreację nowych rozwiązań przestrzennych tej części doliny Warty - względnie rozwiązań „odtworzonych” w oparciu o interesujące materiały historyczne umożliwiające takie działania.

Park miejski o charakterze zabytkowym i dużych wartościach kulturowych, będąc istotnym i znaczącym elementem w strukturze funkcjonalno - przestrzennej miasta - jako park miejski podlega pieczołowitemu użytkowaniu i zagospodarowaniu, również poprzez zróżnicowanie formy zieleni. Przewiduje się kreację dalszych wartości kompozycji parku miejskiego oraz nowych rozwiązań przestrzennych i „zieleniarskich” bulwarów nad Wartą, szczególnie po zachodniej stronie torów PKP.

e) Kromołów - najstarszy historyczny zespół miejski o lokacyjnym średniowiecznym rodowodzie - jedyny w obszarze administracyjnym dzisiejszego Zawiercia.

Proponowany z uwagi na swoje zachowane wartości kulturowe do objęcia ochronną strefą konserwatorską.

- Wskazaniem jest utrzymanie i zachowanie historycznej struktury przestrzennej oraz wartościowych elementów kompozycji urbanistycznego układu średniowiecznego miasta - szczególnie plac z Kaplicą św. Jana, jak również szereg obiektów i zespołów zabytkowych (np. cmentarz żydowski),
- Układ urbanistyczny Kromołowa proponuje się do krystalizacji sposobu zagospodarowania oraz ewentualnej intensyfikacji w zakresie obiektów infrastruktury turystycznej i ewentualnie rekreacyjnej, o wysublimowanych architektonicznie formach,
- Postuluje się zachować i podnieść atrakcyjność wnętrz publicznych, a także walorów wnętrz ulicznych (ul. Sienkiewicza, ul. Żelazna, ul. Łośnicka itp.) - uporządkować je i ewentualnie fragmentarycznie przeprojektować,
- W przypadku podjęcia działań realizacyjnych w wymienionych zakresach - rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne i architektoniczne winny być poddane ustaleniom i rygorom konserwatorskim oraz ustaleniom wynikającym z zapisów planu rewitalizacyjnego.

f) Zamek w Morsku - ruiny Zamku ze wzgórzem zamkowym w leśnym zespole wraz z najbliższym otoczeniem to główny obszar kulturowy - objęty wpisem do rejestru zabytków.

Wskazaniem byłoby podjęcie uzupełniających badań archeologicznych i architektonicznych zmierzających do rozeznania ewentualnego występowania umocnień wokół tego średniowiecznego obiektu.

Ruiny Zamku z najbliższym otoczeniem stanowią interesujący turystycznie rejon - wymagający ochrony swoich wartości kulturowych - zaś szczególną ochroną winno się objąć niezwykle bogaty przyrodniczo i atrakcyjny kraj obrazowo sąsiedni obszar - Skąłek Podlesickich. Jest to wskazany dla turystyki i rekreacji obszar - zapoczątkowany już ośrodkiem wypoczynkowo - rekreacyjnym u stóp wzgórza zamkowego.

5.1.2 Intensyfikacja rejonów miasta, funkcjonalnie związanych z obszarami kulturowymi

Uzasadnionym jest ukształtowanie przestrzenne i funkcjonalne centrum usługowego miasta Zawiercia - proponowanego do ewentualnej realizacji wśród terenów obszaru - między ul. Sikorskiego (plac Jana Pawła II), ul. Leśną, ul. Paderewskiego - jako rozwinięcie zapoczątkowanych jego funkcji w obszarze ul. 3-go Maja.

Jest to zadanie trudne i złożone do rozwiązania przestrzennego, funkcjonalnego, a także architektonicznego.

Kształtowanie współczesnego centrum winno się charakteryzować jako przestrzeń publiczna o charakterze ogólnomiejskim, wyróżniająca się dominacją ruchu pieszego, lokalizacja usług i instytucji publicznych, także o znaczeniu ponadlokalnym. Ze względu na atrakcyjność miejsca w obszarze miasta, winno się ono wyróżniać sposobem zagospodarowania, spełniającym kryteria ładu przestrzennego w sferze kompozycji urbanistycznej i architektonicznej oraz nastrojem wytworzonych placów, pasaży i wnętrz ulicznych.

Także działaniem jest tworzeniem nowych kulturowo, przestrzenie interesujących i nieodzownych użytkowo kompozycyjnych elementów w mieście, organizujących zarazem krajobraz miejski.

Wydaje się nieodzownym i uzasadnionym przed podjęciem wymienionych działań - uzyskać szereg rozwiązań przestrzennych centrum miejskiego - drogą konkursu urbanistyczno - architektonicznego.

Założenia funkcji miasta Zawiercia promowanego jako jednego z głównych ośrodków turystyki związanej z Z.P.K.W.Ś. - wskazuje na potrzebę rozbudowy i tworzenia w obszarze miasta „zespołów”, względnie obiektów obsługi turystycznej i zaplecza rekreacyjnego.

Rejony lokalizacyjne tych obiektów (instytucji) winny się kształtować w znacznej części, jako przestrzenie publiczne o charakterze ponadlokalnym o dużym stopniu dostępności - zarówno samochodami osobowymi, jak i środkami komunikacji zbiorowej - działających i funkcjonujących (o ile to możliwe) w oparciu o zaplecze usługowe i zieleni.

Zasadnym byłoby rozważenie możliwości lokalizacji części takowych obiektów - zgodnie z potrzebami użytkowymi także w obszarze Z.P.K.W.Ś. - np. w Kromoławie, Skarżycach, Morsku czy także atrakcyjnym krajobrazowo Karlinie.

Prawidłowość i zasadność takich lokalizacji winna wynikać z wniosków i propozycji odrębnie sporządzonego - programowo - przestrzennego Studium Turystyki.

5.1.3 Rozwój obszarów i rejonów miasta - w tym zespołów ruralistycznych, posiadających zasoby kulturowe.

W stosunku do obszarów i rejonów miasta oraz jego wiejskich (ruralistycznych) struktur przestrzennych z występującymi zasobami kulturowymi o różnym stopniu wartości - postulowane zmiany i działania obejmują:

- Obszary miejskie i podmiejskie już zainwestowane, bieżąco zagospodarowywane jak obszary wielofunkcyjne (Borowe Pole, Nowe Zawiercie, Kolonia Ręby, Zuzanka, a także Marciszów) o dominującej funkcji mieszkalnictwa i usług z rozwijaniem wewnątrz osiedlowych z zielenią oraz wewnątrz urządzonej zieleni skwerowej, a także rozwijanie terenów ogrodowych (wille) towarzyszących zabudowie,
- Nowe lub uzupełnione „osie” kompozycyjne i przestrzenie publiczne w formie placówki ciągów lub zespołów usługowych. Zespoły obiektów użyteczności publicznej do krystalizacji specyfiki miejskiej i podmiejskiej,
- Zachowanie wartościowych elementów kompozycji krajobrazu miasta i podniesienie jego atrakcyjności drogą porządkowania i eksponowania wartościowych obiektów zabytkowych i założeń zabytkowych (np. zespół dworsko - parkowy w Bzowie, zespół pofolwarczny ze starodrzewem -poparkowym w Żerkowicach, centrum wsi Skarżyce z zabytkowym zespołem kościelnym),
- Utrzymanie układów ruralistycznych z obiektami zabytkowymi, historycznymi strukturami centrum tych jednostek, interesująco ukształtowanymi wnętrzami ulicznymi wraz z zielenią i zespołami starodrzewu (Blanowice, Skarżyce, Karlin, Kromołów, Bzów, Pomrożyce),
- Ochrona i zachowanie zasadniczych fragmentów dobrze zachowanych „układów urbanistycznych” wsi oraz układów siedlisk, skupisk zabudowy i układów dróg lokalnych, a szczególnie sieci drożnej o wartościach historycznych - porządkowanie zabudowy szczególnie w obszarach wsi i przysiółków (m.in. Łośnice, Kosowska Niwa, Kolonia Śmigłówki, Kalinówka, Piecki),
- Niedopuszczenie do bezplanowego rozprzestrzeniania się zabudowy poza istniejące skupiska oraz maksymalne zachowanie elementów krajobrazu otwartego oraz naturalnego.
- Modernizowanie, względnie realizacja nowych ulic usprawniających układy drogowe poszczególnych dzielnic miasta i zespołów ruralistycznych - przy dążeniu do maksymalnej ochrony historycznej sieci drożnej,

- Zwiększenie rygorów architektoniczno - urbanistycznych dla nowej zabudowy, głównie w strukturach wiejskich, skalą i formą nawiązującej do tradycji regionu. Wskazane preferencje dla tego typu realizacji,

Powyższe obszary, są to obszary miasta o szczególnych funkcjach „strategicznych” i o kluczowym znaczeniu dla rozwoju samego miasta i jego zespołów ruralistycznych, wymagające także szczególnych działań o charakterze ochronnym, organizacyjno - prawnym, inwestycyjnym itp.

Na tych obszarach „szczególnych” (strategicznych) winna się skupić szczególna uwaga Urzędu Miasta oraz innych urzędów i instytucji promujących rozwój Zawiercia.

Podjmując działania realizacyjne w określonych „szczególnych” obszarach miast - rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne i architektoniczne winny być poddane ustaleniom (konsultacjom) konserwatorskim oraz ustaleniom wynikającym z zapisów miejscowych planów rewitalizacji sporządzonych dla tych obszarów.

Omówione obszary i jednostki o charakterze chronionym nabierają szczególnego znaczenie jako obszary związane z tożsamością miasta, a także regionu.

5.2 Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.

Osiągnięcie zrównoważonego rozwoju wiąże się z koniecznością jakościowych zmian w strukturze przestrzennej miasta, proponowane kierunki zamian dotyczą:

- ukształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych (ESOCH), a w tym obszarów przyrodniczych wskazanych do ochrony prawnej na podstawie przepisów szczególnych, wskazanie lokalnych zasobów środowiska do ochrony prawem miejscowym,
- określenie biologicznych i społecznych standardów terenów zainwestowania, a w tym wyznaczenie miejskiego systemu terenów zieleni i wypoczynku oraz wskazanie terenów do rekultywacji i rewitalizacji,
- wskazanie zagospodarowania i użytkowania rolniczej przestrzeni miasta.

5.2.1 Ekologiczny system obszarów chronionych

Ekologiczny system obszarów chronionych, stanowi układ terenów otwartych miasta, biologicznie czynnych, powiązanych między sobą przestrzennie i funkcjonalnie z analogicznymi terenami w jego otoczeniu. *W obrębie terenu miasta Zawiercia wyznacza się elementy ekologicznego systemu obszarów chronionych do których należą:*

- *Elementy Krajowej Sieci Ekologicznej „ECONET-PL”:*
 - *obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym obejmujący zasięgiem wschodnią część miasta zawierający się w obszarze parku krajobrazowego „Orlich Gniazd”*
 - *obszar przyrodniczy prawnie chroniony - park krajobrazowy „Orlich Gniazd”*
 - *główne elementy ekologicznej struktury przyrodniczej (biocentra i wyspy ekologiczne) – rejon Morska Bzowa, Karlina oraz tereny leśne w południowej części Zawiercia w okolicach Józefowa i Kuźnicy Mastońsk.*

- *Cenne elementy ekologicznej struktury przestrzeni pozostające poza zasięgiem ESOCh*
 - *korytarze ekologiczne wzdłuż dolin cieków wodnych o znaczeniu ponadregionalnym*
 - *miejskie tereny zieleni i wypoczynku,*
- obszary objęte, lub wskazane do objęcia ochroną prawną na podstawie przepisów szczególnych:
 - Pomniki przyrody:
 - lipa szerokolistna - Zawiercie - Skarżyce przy Kościele Katolickim,
 - cis pospolity - Zawiercie ul. 3-go Maja 25,
 - ostaniec, mur skalny eliptyczny - Zawiercie - Karlin przy sklepie,
 - skała, pagór skalny eliptyczny - Zawiercie - Bzów.
 - pagór skalny „Lisia Góra” - Bzów,
 - skały „Kopaniny” - Bzów,
 - „Pieckowa Skała” - Kromotów,
 - skała „Góra Pańska” - Żerkowice,
 - Góra „Czubatka” - Skarżyce,
 - „Wzgórze Grzbiety” - Skarżyce.
 - „Kobylinka” - Skarżyce.
 - „Dąbrowa” - Żerkowice,
 - „Skały Dworski Las” - Karlin,
 - „Żerkowice” - Żerkowice - centrum
 - Obszar chronionego krajobrazu - obejmuje:
 - dolinę rzeki Czarnej Przemszy wraz z dopływami,
 - dolinę rzeki Warty.
 - Użytki ekologiczne - wnioskuje się objęcie tą formą ochrony 8 obszarów w tym:
 - Użytek ekologiczny - „Brzezowiec” - Na prawo od torów i szosy kolejowej łączącej stacje Łazy - Zawiercie, wzdłuż bezimiennego potoku będącego prawobrzeżnym dopływem Czarnej Przemszy, ciągną się rozlewiska, porośnięte przez osty i roślinność bagienną. Odnotowano tu kilka zespołów roślinnych, zwłaszcza dość dobrze zachowane płaty ostu porzeczkowego (*Ribis rigri – Alnetum*), zbiorowisko z *Callas polustrio*. Większe lub mniejsze powierzchniowo płaty tworzą również takie zespoły jak: *Pharagnitetum comumnis*, *Scirpetum silvatici*, *Lemnetum nuinoris*. Z roślin chronionych na podkreślenie zasługują liczne krzewy wawrzyńka (*Daphne mezereum*). Z innych prawnie chronionych roślin należy wymienić: *Asamm emropacum*, *Epipactis latifolia*, *Trangula alnus*. Występują tu ponadto taksony reprezentujące element górski np. *Petasites albus*, *Polygonatum veiticillatum*.
 - Dolina Czarnej Przemszy - „Markowizna” - Obszar zasługuje na ochronę ze względu na: stawy, torfmrki, rozlewiska, dobrze zachowane płaty ostu, stosunkowo czystą wodę w rzece, ważny węzeł ekologiczny, dużą bioróżnorodność ważniejsze zespoły roślinne: *Ribis migri - Altnetum*, zbiorowisko z *Potamogeton erispus*, *Eupatorie-tum camnalini*.

Ważniejsze gatunki: Agropyron caninum, Agnilegia vulgaris, Daphne mezereum, Epipactis latifolia, Frangula alnus, Yuburum opukes.

- Staw ornitologiczny wraz z terenem otaczającym w Blanowicach - Ostoja obejmuje nie zamrażający zimą staw położony w obszarze źródłiskowym, po prawej stronie drogi z Balnowic do Rudnik, wraz z fragmentem otaczającego go lasu. Zbiornik ten posiada pas dobrze rozwiniętej roślinności przybrzeżnej wykształconej tu głównie jako turzycowisko. Teren ten, z uwagi na nie zamrażające zimą lustro wody i bogatą bazę pokarmową w postaci bujnej roślinności zanurzonej, stanowi cenne zimowisko dla wielu kaczek (m.in. krzyżówka, cyranka, cyraneczka, czernica), łabędzi niemych, łysek, kokoszek wodnych i perkozów. Ponadto gnieźdzą się tu między innymi: kokoszka wodna, łabędź niemy i zimorodek, zaś podczas przelotów na brzegach zbiornika licznie pojawiają się siewkowate. Jedynym w obecnej chwili zagrożeniem dla tego obszaru jest zaśmiecanie okolicznych terenów i zbiornika
- Obszar bagnisk z oczkiem wodnym w Blanowicach,
- Łąki Borowe Pole,
- „Skrzepry - Rękawiec”,
- „Biały Kamień” w Bzowie
- Tereny łąkowe w Bzowie.
- Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe obejmujące:
 - Park Miejski im. Adama Mickiewicza (1929r.) wraz z przyległym odcinkiem rzeki Warty,
 - Park Miejski im. Tadeusza Kościuszki (1901r.) wraz z przyległym odcinkiem rzeki Warty,
 - Kompleks leśny w Żerkowicach o cennym drzewostanie (buczyna, dąb, grab),
 - Park Huty Zawiercie (1900r.)
- Rezerwaty:
 - Rezerwat Karliński, rezerwat Kroczycki (Morsko - Łężycki)
 - Rezerwat Kroczycki (Morsko - Łężycki)

Wskazuje się potrzebę ukształtowania systemu ekologicznego, przenikającego całą strukturę miasta, w tym również tereny zainwestowane dla:

- ochrony stanu i funkcjonowania istniejących zasobów środowiska,
- odtworzenia zasobów przyrody na terenach zdegradowanych,
- regeneracji powietrza i poprawy klimatu lokalnego,
- poprawy warunków krążenia i samooczyszczenia wód,
- zapewnienia miejsc rekreacji i wypoczynku oraz podniesienia standardu terenów mieszkaniowych.

5.2.2 Lasy ochronne.

Ustanowione ze względu na ochronę przed szkodliwym oddziaływaniem zanieczyszczeń i dla zaspokojenia potrzeb wypoczynkowych, obejmują lasy położone na obszarze Z.P.K.W.Ś. oraz pozostałe lasy.

Oznacza to, że:

- konieczne jest przestrzeganie specyficznych zasad gospodarki leśnej, określonej dla lasów ochronnych (zgodnie z ustawą o lasach),
- dopuszcza się użytkowanie i zagospodarowanie lasów w celach turystycznych, co wiąże się z możliwością wprowadzenia urządzeń turystycznych, bez zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

5.2.3 Udokumentowane zasoby wód podziemnych

W obszarze opracowania występują dwa główne zbiorniki wód podziemnych.

- GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód),
- GZWP Nr 454 Olkusz-Zawiercie,

W przypadku ustanowienia przez odpowiedniego Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej strefy ochronnej dla ujęć wód podziemnych z powyższych zbiorników, ustalenia należy decyzji należy uwzględnić w opracowywanych, na podstawie powyższego studium, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5.2.4 Zasoby surowcowe

- Złóża kopaliny podstawowej - rudy cynku i ołowiu Zawiercie I i Zawiercie II.

Oczywista konfliktowość (potencjalne zagrożenia) tego kierunku gospodarki z wymaganiami ochrony i zagospodarowania turystyczno - rekreacyjnego Z.P.K.W.Ś. uzasadnia wniesienie propozycji, w polityce proekologicznej w „Studium” rezygnację z eksploatacji tych złóż,

- Złóża kopaliny pospolitych (zatwierdzone decyzją Urzędu Wojewódzkiego)
 - - Blanowice - Zawiercie - kruszywo naturalne (piaski),
 - - Blanowice „A” - surowce ilaste ceramiki budowlanej,
 - - Blanowice „B” - surowce ilaste ceramiki budowlanej,
 - - Blanowice „C” - surowce ilaste ceramiki budowlanej.

5.2.5 Biologiczne i społeczne standardy terenów zainwestowanych

Zaspokojenie potrzeb dotyczących spędzenia wolnego czasu wymaga:

- ukształtowania miejskiego systemu terenów zieleni i wypoczynku w tym:
 - zachowanie, rekompozycja i rozbudowa istniejących parków, zieleńców oraz zieleni osiedlowej,

- urządzenie sieci nowych parków osiedlowych w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanej i istniejącej zabudowy mieszkaniowej (Zawiercie - Zachód, Blanowice „Na Stoku”),
- urządzenie parku sportowo - rekreacyjnego (Bzów - tereny poeksploatacyjne kopalni „Wiek”. Blanowice - Północ) o randze ogólno-miejskiej i ponadlokalnej,
- zagospodarowanie rekreacyjne terenów północnej części Zawiercia (Morsko), jako regionalnego, wielofunkcyjnego ośrodka wypoczynkowego,
- zagospodarowanie turystyczno - sportowe dolin rzek: Czarnej Przemszy i Warty (w tym urządzenie ścieżek dydaktycznych)
- powiązania istniejących i projektowanych terenów zieleni i wypoczynku siecią zazielenionych ciągów pieszych i ścieżek rowerowych.

Dla zapewnienia komfortu akustycznego i klimatycznego niezbędne jest:

- wprowadzenie zieleni izolacyjnej od istniejących i projektowanych terenów mieszkaniowych od obiektów uciążliwych (Huta „Zawiercie”). Dotyczy to również tras komunikacyjnych w śródmieściu oraz obszarów przeznaczonych dla rozwoju funkcji gospodarczych (rejon Warty - Łośnice),
- przyjęcie zasady warunkującej zgodę na modernizację układu komunikacyjnego od określenia sposobu zmniejszenia uciążliwości hałasu na istniejącą zabudowę mieszkaniową.
- *zgodnie z ustaleniami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29.07.2004r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [Dz. U. nr 178, poz.1841], dopuszczalny poziom natężenia dźwięku hałasu zewnętrznego na terenach:*
 - *zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki, szpitali w miastach nie powinien przekraczać następujących wartości ekwiwalentnych:*
 - *hałas komunikacyjny:*
 - *dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 16 godzinom - 55 dB(A),*
 - *dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 8 godzinom - 50 dB(A)*
 - *hałas instalacji i pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu*
 - *dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 8 najmniej korzystnym godzinom dnia, kolejno po sobie następującym - 50 dB(A)*
 - *dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 1 najmniej korzystnej godzinie nocnej - 40 dB(A)*
 - *zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi, rekreacyjno-wypoczynkowych poza miastem, zabudowy zagrodowej:*
 - *hałas komunikacyjny:*
 - *dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 16 godzinom - 60 dB(A),*
 - *dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 8 godzinom - 50 dB(A)*
 - *hałas instalacji i pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu*

- dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 8 najmniej korzystnym godzinom dnia, kolejno po sobie następującym - 55 dB(A)
- dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 1 najmniej korzystnej godzinie nocnej - 45 dB(A)
- zgodnie z ustaleniami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.01.2002r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu [Dz. U. nr 8, poz.81], dopuszczalny poziom natężenia dźwięku hałasu zewnętrznego na terenach:
 - wypoczynkowo-rekreacyjne poza miastem:
 - hałas komunikacyjny - drogi lub linie kolejowe:
 - dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 16 godzinom - 60 dB(A),
 - dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 8 godzinom - 50 dB(A)
 - hałas pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu
 - dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 8 najmniej korzystnym godzinom dnia, kolejno po sobie następującym - 50 dB(A)
 - dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 1 najmniej korzystnej godzinie nocnej - 45 dB(A)
 - zabudowy związanej ze statym lub wielogodzinnym pobylem dzieci i młodzieży, tereny zabudowy szpitalnej i domów opieki społecznej
 - hałas komunikacyjny - drogi lub linie kolejowe:
 - dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 16 godzinom - 65 dB(A),
 - dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 8 godzinom - 60 dB(A)
 - hałas pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu
 - dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 8 najmniej korzystnym godzinom dnia, kolejno po sobie następującym - 60 dB(A)
 - dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 1 najmniej korzystnej godzinie nocnej - 50 dB(A)
 - zabudowy mieszkaniowej
 - hałas komunikacyjny - drogi lub linie kolejowe:
 - dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 16 godzinom - 75 dB(A),
 - dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 8 godzinom - 67 dB(A)
 - hałas pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu
 - dla pory dnia w przedziale czasu odniesienia równemu 8 najmniej korzystnym godzinom dnia, kolejno po sobie następującym - 67 dB(A)
 - dla pory nocy w przedziale czasu odniesienia równemu 1 najmniej korzystnej godzinie nocnej - 57 dB(A)

Dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w terenach podlegających ochronie akustycznej należy na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego zapewnić ograniczenie hałasu poprzez wprowadzenie stref zieleni izolacyjnej lub wymóg stosowania urządzeń ochrony przed hałasem.

- *ochrona środowiska przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym. Regulują tę kwestię przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 30.10.2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [Dz.U.nr 192, poz. 1883]. W związku z powyższym dopuszcza się w m.p.z.p wskazywanie wyłącznie takich nowych lokalizacji obiektów i urządzeń będących emitorami promieniowania elektromagnetycznego, które nie powodują przekroczenia dopuszczalnych norm w terenach wymagających ochrony. Dla istniejących emitorów promieniowania wymaga się w zachowania w m.p.z.p. ich stref ochronnych wynikających z odpowiednich przepisów.*

Dla poprawy warunków zamieszkania wnioskuje się rewitalizację zabudowy mieszkaniowej (szczególnie w śródmieściu) oraz przemysłowej poprzez:

- tymczasowe zagospodarowanie zielenią zdegradowanych terenów tak zwane „ugory miejskie”,
- wprowadzenie różnych form zieleni w strefę śródmieścia (pnącza na „ślepe” ściany, zadrzewienia ulic itp.),
- przekształcenia podwórek w starej zabudowie śródmiejskiej na ogrody międzydomowe (na wzór udanych realizacji w Karowie)
- przyjęcie zasady „praca w parku”, co oznacza wprowadzenie różnych form zieleni w istniejące i projektowane zainwestowane produkcyjne.

5.2.6 Rolnicza przestrzeń miasta

Na terenie miasta około 60% zajmują użytki rolne, ponad 20% stanowią lasy. Największe powierzchnie (kompleksy) gleb o najwyższej przydatności rolniczej i potencjalnie dużej przydatności rolniczej znajdują się w zachodniej części miasta.

Znaczenie produkcji rolniczej w mieście jest znaczne, chociaż w ostatnich latach, zarówno powierzchnia użytków rolnych, jak i ilość gospodarstw ulega zmniejszeniu.

Na zmniejszenie się rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz na zmianę ilości gospodarstw składają się m.in.:

- czynniki ekologiczne - obniżenie produktywności na skutek zanieczyszczenia środowiska,
- ograniczenia wynikające z faktu wprowadzenia ochrony krajobrazu jurajskiego - ustanowienia Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.
- czynniki ekonomiczne – spadek opłacalności produkcji rolnej w małych gospodarstwach,

Utrzymanie funkcji rolniczej w zachodniej części miasta pomimo występowaniem znacznych kompleksów glebowych o wysokiej przydatności rolniczej oraz gleb organicznych o potencjalnie dużej przydatności rolniczej nie jest wskazane ze względu na położenie tego

terenu w bezpośredniej sąsiedztwie śródmieścia Zawiercia co ma znaczący wpływ na wielkość zanieczyszczenia gleb od kumulujących się zanieczyszczeń szczególnie pochodzenia przemysłowego i komunikacyjnego.

Rozwój miasta w kierunku zachodnim uwarunkowany jest również ochroną terenów wschodnich miasta objętych ochroną w związku z „Parkiem Krajobrazowym Orlich Gniazd”. Tak więc naturalnym kierunkiem rozwoju miasta w zakresie terenów przeznaczonych do zabudowy, zarówno mieszkaniowej jak i usługowo-przemysłowej, jest właśnie kierunek zachodni, co pomimo występowania gruntów o stosunkowo wysokiej przydatności rolniczej wydaje się kierunkiem właściwym.

Znaczący udział funkcji rolniczej powinien być utrzymany w części wschodniej, pomimo nienajwyższej jakości gleb, jako jedna z ważnych gospodarczych funkcji obszaru, zapewniający właściwe proporcje pomiędzy terenami dopuszczonymi do zabudowy a terenami otwartymi.

W obszarach Z.P.K.W.Ś. z uwagi na niskie wartości gleb, niski stopień intensyfikacji rolniczej oraz rygoru w zakresie nawożenia i hodowli, zalecane jest prowadzenie gospodarstw naturalnych (ekologicznych). Na tych terenach wskazane są działania zmierzające do przeciwdziałania przesiąkliwości gleb i erozji, poprzez m.in. wprowadzenie pasów wiatrochronnych. Niezbędne staje się doskonalenie bazy obsługi rolnictwa.

W zasięgu strefy ochronnej od Huty „Zawiercie” obowiązuje zakaz wprowadzania roślin konsumpcyjnych - możliwe uprawy roślin przemysłowych. W rejonie ulic o wysokim natężeniu ruchu również obowiązuje zakaz uprawiania roślin konsumpcyjnych.

W dolinie rzek: Czarnej Przemszy i Warty, występujący znaczny i zróżnicowany udział użytków zielonych - przemawia za użytkowaniem ich jako łąki i pastwiska.

Przyjmuje się do adaptacji istniejące ogródki działkowe.

Zaleca się opracowanie specjalistycznego programu restrukturyzacji rolnictwa, uwzględniającego specyfiką warunków Zawiercia, w tym ewentualne wyeliminowanie produkcji żywności na terenach o skażonych glebach.

Dla zachowania ekologicznych i gospodarczych funkcji terenów rolnych uznaje się za zasadne:

- przeznaczenie części terenów do zalesień i zadrzewień w tym: ukształtowanie komponowanych zalesień krajobrazowych w obszarach Z.P.K.W.Ś., wprowadzenie pasa zadrzewień i zakrzewień na terenach rolnych w rejonie Warty - Łośnice,
- do czasu zmiany przeznaczenia terenów rolnych na inne cele, prowadzenie prac polowych dla zapobiegania odłogowaniu, a tym samym przeciwdziałaniu niebezpiecznemu procederowi wypalania odłogów polnych.

Wskazane wprowadzenie w m.p.z.p. ograniczenia w lokalizowaniu nowej zabudowy zagrodowej z funkcją mieszkalną na terenach rolnych poprzez wprowadzenie minimalnej powierzchni własności stanowiącej zwarty obszar nie mniejszy niż 5ha wymagany dla realizacji takiego przedsięwzięcia.

5.2.7 Bezpieczeństwo powodziowe.

W oparciu o opracowanie „Hydroprojektu” Warszawa, z września 1996 r., wprowadza się w „Koncepcji zabezpieczenia przeciwpowodziowego Kromołowa” zabiegi przyrodnicze, rolnicze i techniczne.

1. Proponowany sposób ochrony Kromołowa przed powodzią polega na:

- zmianie sposobu użytkowania terenów rolniczych na przyległych wzgórzach, poprzez wprowadzenie użytków zielonych (łąk) zadrzewień i zakrzewień,
- regulacji rzeki Warty,
- przebudowanie kanalizacji deszczowej w Kromołowie w celu zwiększenia jest spadków i średnic,
- budowie suchych zbiorników retencyjnych w górnej części zlewni,
- skierowaniu wód deszczowych z poszczególnych zlewni cząstkowych poza centrum Kromołowa, z pominięciem ul. Staromiejskiej.

Wprowadzenie suchych zbiorników retencyjnych w Zawierciu – Kromołowie będzie chronić zabudowane tereny dzielnicy Kromołów przed nadmiernymi wezbraniami wód opadowych z górnej części zlewni rzeki Warty poprzez czasowe przetrzymanie ich w zagłębieniach terenowych – jarach: „Doły Żerkowickie” i „Żelazna”. Przewiduje się budowę zespołu dwóch zbiorników w obszarze „Dołów Żerkowickich” o pojemności użytkowej około 11000m³ i zespołu trzech zbiorników w rejonie ul. Żelaznej o pojemności użytkowej około 16000m³. Dodatkowym efektem działania zbiorników retencyjnych będzie ochrona przed zanieczyszczeniem źródeł rzeki Warty wodami powodziowymi.

Wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień ma na celu zwiększenie retencji terenowej, wydłużenie czasu spływu wód opadowych i zahamowanie procesów erozyjnych.

Pasy zalesień proponuje się wprowadzać w dolnych partiach zboczy, dostosowując gatunki drzew do istniejących w rejonie Kromołowa zadrzewień. Jednocześnie celem zabezpieczenia istniejących jarów przed szybkim zamuleniem, proponuje się wprowadzenie pasów zakrzewień wzdłuż ich górnych krawędzi.

Proponuje się również zmianę sposobu użytkowania terenów rolnych na użytki zielone. Darń nie tylko hamuje proces erozji gruntu, ale zwiększa również jego zdolności retencyjne.

Zalecane są również: wprowadzanie tarasów które hamują erozję gruntów, orkę prostopadłą do spadku terenu, przywrócenie jarów, zagłębień i innych zabiegów nie kolidujących z zasadami ochrony i kształtowania środowiska w Parku Krajobrazowym „Orlich Gniazd”.

Inne zabiegi dotyczą: regulacji górnego odcinka rzeki Warty, budowy komory zbiorczej w Rynku wraz z wykonaniem kolektora odpływowego 2 Ø 1,5m. od komory do rzeki Warty - budowy kolektora deszczowego wzdłuż ulicy Jurajskiej wraz z rowami przydrożnymi, budowy suchych zbiorników retencyjnych w tzw. Dołach Żerkowickich oraz w jarach na przesłuzeniu ul. Żelaznej.

Wszystkie te zabiegi mają na celu odprowadzenie wód ze zlewni cząstkowej Nr I poza centrum Kromołowa.

2. Projektowana regulacja rzeki Warty - przewiduje regulację odcinka ca 3030 m. (od ujęcia wody dla potrzeb Huty CMC „Zawiercie” do źródeł w Kromołowie). W ramach prac przewiduje się wykonanie regulacji dopływów rzeki położonych bezpośrednio poniżej Kromołowa.

Regulacja rzeki Warty od śluzy do źródeł oraz regulacja dopływów do rz. Warty będzie polegać m.in. na zwiększeniu przepustowości istniejącego koryta rzeki Warty, zwiększeniu

przekroju poprzecznego koryta, wraz z ubezpieczeniem, oraz przebudowę obiektów komunikacyjnych (przepusty, mostki, przyczółki):

Regulacja dopływów do rzeki Warty obejmuje regulację rowów wraz z zabezpieczeniami (elementy betonowe oraz narzut kamienny).

Na rysunku „Zmiany Studium...” wskazano tereny zalewowe rzeki Warty zgodnie z wytycznymi RZGW Poznań oznaczone symbolem „...-ZZ”. Na etapie sporządzania m.p.z.p. wskazane uszczegółowienie stref zalewowych. Na obszarach zalewowych nie należy przyjmować rozwiązań przestrzennych, które mogą powodować straty powodziowe m.in. poprzez zalanie lub podtopienie wodami wielkimi.

Główne kierunki zagospodarowania tej strefy użytkowania to:

- dopuszcza się utrzymanie i remonty istniejących obiektów,*
- dopuszcza się lokalizację nowych obiektów wyłącznie za zgodą i na zasadach określonych przez odpowiedni Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,*
- dopuszcza się rozbudowę istniejących obiektów budowlanych wyłącznie za zgodą i na zasadach określonych przez odpowiedni Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,*
- dopuszcza się użytkowanie rolnicze terenów zalewowych,*
- zakaz zalesiania i zadrzewiania terenów otwartych,*
- dopuszcza się utrzymanie istniejących parków i zadrzewień,*
- wykonanie zabezpieczeń powodziowych dla terenów o wysokim stopniu ryzyka powodziowego,*

5.3 Funkcje miasta oraz kierunki rozwoju przestrzennego.

Wyniki diagnozy i rozpoznania uwarunkowań rozwoju, potwierdzone wynikami prac nad strategią rozwoju miasta Zawiercia, wskazują że główną podstawą ekonomicznego rozwoju powinna być różnorodna działalność gospodarcza i usługowa - przede wszystkim turystyczno - rekreacyjna.

Położenie Zawiercia między GOP-em, a Częstochową, może być wykorzystane jako jego szansa - konsekwentnego rozwijania go jako ośrodka subregionalnego.

W rozwoju miasta Zawiercia istotne znaczenie będzie mieć aktywność samorządu miasta i podejmowane przez niego kompleksowe działania.

Kompleksowość podejścia władz samorządowych do aktywizacji gospodarczej, będzie ukierunkowana na następujące działania:

- określenie polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta,
- reagowanie na konkretne problemy gospodarcze,
- kontrolowanie istniejącej struktury gospodarczej,
- szkolenie, mające na celu poprawę kwalifikacji zasobów pracowniczych.

Prowadząc te działania, władze samorządowe między innymi koordynują wszystkie działania wpływające na życie miejscowej społeczności, prowadzą monitoring stanu i zmian w wybranych dziedzinach, istotnych z punktu widzenia rozwoju miasta, oraz aktywizują całą społeczność.

5.3.1 Funkcje miasta.

Baza ekonomiczna miasta ma wiele słabości, która dotyczy głównie przemysł, który w ostatnim okresie stale systematycznie wytraca swój potencjał techniczny i kadrowy. Rzutuje to negatywnie na sytuację na rynku pracy i poziom dochodu lokalnego (poniżej średniej wojewódzkiej). Mimo negatywnych tendencji w przemyśle, miasto pozostanie obszarem o dominacji funkcji przemysłowej. Wzrost działalności w ramach sektora usług spowoduje polepszenie się sytuacji w sferze rynku pracy i dochodów lokalnych. Rolnictwo pozostanie sektorem tradycyjnym, nie należy oczekiwać, że stanie się ono dźwignią rozwojową tego obszaru. Wymagania ochrony wartości Z.P.K.W.Ś. powodują, że utrudniony będzie rozwój rolnictwa i hodowli oparty o duże intensywne gospodarujące jednostki produkcyjne.

- Nowe potencjalne czynniki dynamizujące gospodarkę miasta to rozwój turystyki i rekreacji oraz rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, które może dokonywać się również w sektorze turystyczno - rekreacyjnym (już się rozpoczął). Rozwój małej przedsiębiorczości nadal będzie dokonywał się głównie w sektorze III (usługi), a w mniejszym stopniu w sektorze II (przemysł przetwórczy, budownictwo, transport). Jednak sektor III nie ma większych możliwości stania się filarem bazy ekonomicznej miasta - jedynie funkcja turystyczno - rekreacyjna może stać się funkcją zewnętrzną.
- Rozwój turystyki i rekreacji na tym obszarze wymagać będzie dużych wysiłków promocyjnych i środków na rozbudowę infrastruktury technicznej i turystycznej.

Rysujące się tendencje zmian w gospodarce miasta w kierunku rozwoju nowych funkcji działalności gospodarczej, wytwórczej, usługowej o charakterze ponadlokalnym, wymagają przeznaczenia na te cele odpowiednich terenów w obszarze miasta. Są to dziedziny stanowiące główną podstawę ekonomicznego rozwoju miasta

- biorąc pod uwagę dotychczasowe podstawy ekonomiczne rozwoju tego obszaru, można tu mówić o działaniach restrukturyzacyjnych.

5.3.2 Kierunki rozwoju aktywności gospodarczej

Potrzeby nowych terenów pod działalność gospodarczą wyznacza zasadniczy zakres zmian dotyczących kształtu przestrzennej struktury miasta Zawiercia, w stosunku do ustalonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, które są wymuszone obecnymi i przyszłymi nowymi potrzebami miasta, wynikającymi z konieczności zapewnienia podstaw jego rozwoju ekonomicznego.

- Istniejące tereny przemysłu, baz i składów
 - 1) Tereny funkcjonujących jednostek gospodarczych przewiduje się do adaptacji, modernizacji, lub zmian profilu działalności gospodarczej pod warunkiem:
 - zmniejszenia bądź likwidacji uciążliwości działalności dla środowiska i mieszkańców,
 - nie powodowania trudnych do rozwiązania w skali miasta problemów lub wspólnego ich rozwiązywania z miastem (np. obsługi transportowej)
 - rozprzestrzenienia się z pozostawieniem istniejących walorów przyrodniczych oraz sąsiedztwa.
 - 2) Tereny na których działalność „macierzystych” jednostek gospodarczych ustała i przewiduje się do zagospodarowania dla nowych funkcji. *Zasadniczą zmianą/uzupełnieniem zapisów „Zmiany Studium... w stosunku do Studium...” w tym zakresie są:*
 - *teren pomiędzy ul. 11 Listopada a linią kolejową oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **5-U/P***
 - *ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:*
 - *usługowych, centrotwórczych – handlu, gastronomii, kultury, zdrowia, administracji, oświaty, sportu i rekreacji, turystyki, biura, usług bankowych, pocztowych, ubezpieczeniowych, agend biur turystycznych i innych nieuciążliwych – jako podstawowych,*
 - *produkcyjnych jako dopuszczalnych – dopuszczalna wyłącznie adaptacja istniejących funkcji produkcyjnych,*
 - *jako dopuszczalne uznaje się wydzielenie w obrębie terenu, na etapie planu zagospodarowania przestrzennego, stref o funkcji mieszkalnej, realizowanej w ramach istniejących obiektów poprzemysłowych po ich modernizacji lub w wyniku ich wymiany.*
 - *ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:*
 - *minimalna intensywność zabudowy określana w m.p.z.p. w obrębie nieruchomości nie powinna wynieść mniej niż 0,3. Dla obiektów sportu, rekreacji i gastronomii nie wymaga się określenia minimalnej intensywności zabudowy.*
 - *sposób zagospodarowania istniejących obiektów kubaturowych oraz realizacja nowych obiektów a także zmiana zagospodarowania i sposobu użytkowania terenu, nie mogą naruszać wymagań ochrony konserwatorskiej.*

- teren pomiędzy ul. Leśną, ul. Senatorską i ul. Sienkiewicza oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **6-P/U/MW**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - usługowych, centrotwórczych – handlu, gastronomii, kultury, zdrowia, administracji, oświaty, sportu i rekreacji, turystyki, biura, usług bankowych, pocztowych, ubezpieczeniowych, agend biur turystycznych i innych nieuciążliwych – jako podstawowych,
 - produkcyjnych jako dopuszczalnych – dopuszczalna wyłącznie adaptacja istniejących funkcji produkcyjnych z prawem rozbudowy. Nie dopuszcza się lokalizowania nowych inwestycji stanowiących odrębną własność o funkcjach produkcyjnych .
 - mieszkaniowej wielorodzinnej jako uzupełniającej – dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia odpowiednich poziomów uciążliwości wydzielonym w m.p.z.p. terenom przeznaczonym dla realizacji zabudowy mieszkaniowej.
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - udział powierzchni przeznaczonej dla zabudowy mieszkaniowej w m.p.z.p. nie może przekroczyć 60% powierzchni terenu,
 - wskazane w m.p.z.p. ustalenie wymogu lokalizowania usług handlu i gastronomii w parterze obiektów,
 - intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. nie powinna wynieść mniej niż 0,40 i nie więcej niż 1,50. Dla obiektów sportu, rekreacji i gastronomii nie wymaga się określenia minimalnej intensywności zabudowy,
 - sposób zagospodarowania istniejących obiektów kubaturowych oraz realizacja nowych obiektów a także zmiana zagospodarowania i sposobu użytkowania terenu, nie mogą naruszać wymagań ochrony konserwatorskiej,
- teren przy ul. Paderewskiego oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **10-U/P**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - usługowych, centrotwórczych – handlu, gastronomii, sportu, rekreacji i inne nieuciążliwe – jako podstawowych,
 - produkcyjnych jako dopuszczalnych – dopuszczalna wyłącznie adaptacja istniejących funkcji produkcyjnych. Nie dopuszcza się lokalizowania nowych inwestycji stanowiących odrębną własność o funkcjach produkcyjnych,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. nie powinna wynieść mniej niż 0,20 i nie więcej niż 1,50. Dla obiektów sportu, rekreacji i gastronomii nie wymaga się określenia minimalnej intensywności zabudowy,

- sposób zagospodarowania istniejących obiektów kubaturowych oraz realizacja nowych obiektów a także zmiana zagospodarowania i sposobu użytkowania terenu, nie mogą naruszać wymagań ochrony konserwatorskiej,

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowywanych dla terenów oznaczonych symbolem 5-U/P, 6-U/P/MW, 10-U/P należy dla obiektów usługowych wprowadzić wymagania dotyczące utrzymania wysokiego standardu zabudowy.

- Tereny aktywności gospodarczej (wytwórczej, logistycznej, wieloprofilowych funkcji usługowych).

Wspólnymi uwarunkowaniami dla wszystkich inwestycji są:

- uporządkowanie stanu własności gruntów,
- nieuciążliwość działalności przedsiębiorstw dla środowiska i mieszkańców okolicznych terenów.

- teren strefy aktywności gospodarczej po północno-zachodniej stronie ul. Myśliwskiej i projektowanej obwodnicy „Zachodniej” oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **1-P**

- ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:

- produkcyjnych, rzemiosła, składów i magazynów, jako podstawowych,
- usługowych, jako uzupełniających,

- ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. nie powinien wynieść mniej niż 30%,
- intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. nie powinna wynieść więcej niż 1,50,
- wskazane w ustaleniach m.p.z.p. zachowanie strefy wolnej od zabudowy od granicy lasu o szerokości nie mniejszej niż 30m,

- teren strefy aktywności gospodarczej po północno-zachodniej stronie ul. Myśliwskiej i projektowanej obwodnicy „Zachodniej” oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **1-U**

- ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:

- usługowych, jako podstawowych,
- produkcyjnych, rzemiosła, składów i magazynów, jako uzupełniających,

- ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. nie powinien wynieść mniej niż 30%,

- intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. nie powinna wynieść mniej niż 0,15 i nie więcej niż 1,50,
- wysokość zabudowy określana w m.p.z.p. nie powinna przekraczać 15m,
- teren strefy aktywności gospodarczej pomiędzy ul. Myśliwską, projektowaną obwodnicą „Zachodnią” i wysypiskiem Komunalnym oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **2-P/U**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - produkcyjnych, usługowych, rzemiosła, składów i magazynów, jako podstawowych
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. nie powinien wynieść mniej niż 10%,
 - intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. nie powinna wynieść mniej niż 0,15 i nie więcej niż 1,50. Powyższe nie dotyczy składów otwartych,
 - niewskazane dopuszczenie w m.p.z.p. wydzielania nieruchomości o powierzchni mniejszej niż 2000m². Ustalenie powyższe nie może dotyczyć działek wydzielanych dla infrastruktury technicznej i dróg,
 - wskazane wprowadzenie w m.p.z.p. pasa zieleni izolacyjnej o gęstym poszyciu wokół składowiska odpadów o szerokości nie mniejszej niż 30m,
- teren przy cmentarzu dla zwierząt i wysypisku Komunalnym oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **2-U**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczeniem podstawowym jest realizacja schroniska dla zwierząt,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. nie powinien wynieść mniej niż 20%,
- teren przy ul. Podmiejskiej oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **3-P/U**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - usługowych, jako podstawowych,
 - produkcyjnych, rzemiosła, składów i magazynów, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. nie powinna wynieść mniej niż 0,20 i nie więcej niż 1,50. Powyższe nie dotyczy składów otwartych,

- niewskazane dopuszczenie w m.p.z.p. wydzielania nieruchomości o powierzchni mniejszej niż 2000m². Ustalenie powyższe nie może dotyczyć działek wydzielanych dla infrastruktury technicznej i dróg,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **U**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi, których uciążliwość nie przekracza dopuszczalnych standardów poza granicą nieruchomości,
 - przeznaczenie uzupełniające – zabudowa mieszkaniowa jedno i wielorodzinna,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **UI**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi, których uciążliwość nie przekracza dopuszczalnych standardów poza granicą nieruchomości,
 - przeznaczenie uzupełniające – zabudowa mieszkaniowa jedno i wielorodzinna,
 - dopuszcza się realizację funkcji mieszkaniowej w obiektach usług publicznych - oświaty, zdrowia i kultury, które ze względu na przekształcenia przestały spełniać rolę dotychczasową.
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **U/UC**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi z dopuszczeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000m²,
 - przeznaczenie uzupełniające – rzemiosło oraz funkcje biurowe
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **U/MN..**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi zgodnie z ustaleniami dla terenów oznaczonych jako „U”.
 - przeznaczenie uzupełniające – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodnie z ustaleniami dla terenów oznaczonych jako „MN...”. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny zabudowy mieszkaniowej nie mogą stanowić więcej niż 50% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako „U/MN...”.
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **UKS**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi i rzemiosło związane z obsługą komunikacji samochodowej,
 - przeznaczenie uzupełniające – usługi oraz funkcje biurowe,

- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **P**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – produkcja i składowanie materiałów o uciążliwości nie przekraczającej dopuszczalnych standardów ochrony środowiska poza granicami wyznaczonego terenu (wraz z strefami zieleni izolacyjnej) oraz usługi,
 - przeznaczenie uzupełniające – usługi oraz funkcje biurowe,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **P/U**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – produkcja i składowanie materiałów o uciążliwości nie przekraczającej dopuszczalnych standardów ochrony środowiska poza granicami wyznaczonego terenu (wraz z strefami zieleni izolacyjnej) oraz usługi,
 - przeznaczenie uzupełniające – usługi handlu w obiektach o powierzchni zabudowy nie przekraczającej 600m², funkcje biurowe,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **PG**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe, tymczasowe – eksploatacji i przetwórstwo surowców,
 - przeznaczenie dopuszczalne – zieleń z rekreacją po rekultywacji terenów
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **RU/P**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, składowanie płodów rolnych i materiałów do produkcji rolnej,
 - przeznaczenie dopuszczalne – produkcja oraz składy i magazyny nie związane z rolnictwem, których uciążliwość nie przekracza dopuszczalnych standardów poza granicą nieruchomości,
 - przeznaczenie uzupełniające – usługi
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **O/P**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – składowania i przetwórstwo odpadów,
 - przeznaczenie dopuszczalne – produkcja o uciążliwości nie przekraczającej dopuszczalnych standardów ochrony środowiska poza granicami wyznaczonego terenu (wraz z strefami zieleni izolacyjnej) - po rekultywacji terenów
 - przeznaczenie uzupełniające – usługi po rekultywacji terenów

Dopuszcza się w m.p.z.p. wydzielanie z jednostek wskazanych na rysunku zmiany studium terenów o przeznaczeniu mającym charakter przeznaczenia uzupełniającego dla funkcji dopuszczonych w danej jednostce. Do funkcji których wydzielanie jako odrębnych jednostek w m.p.z.p. jest dopuszczalne należą tereny: parkingów, garaży, zieleni, infrastruktury technicznej i dróg.

Na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego dla powyższych terenów dopuszcza się rozdzielanie czy też wydzielanie funkcji jako niezależnych jednostek, dla których zapisy dotyczące kształtowania zabudowy i wykorzystania terenu zostaną uszczegółowione lub będą podlegać korektom.

W całym obszarze zmiany studium z wyjątkiem terenów oznaczonych symbolem „U/UC” obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni zabudowy przekraczającej 600m²,

5.3.3 Kierunki przekształceń oraz rozwoju zabudowy mieszkaniowo - usługowej

Kontynuuje się dotychczasowe, zasadnicze kierunki rozwoju, wzbogacając je o nowe elementy, niezbędne z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania miasta oraz kształtowania ładu przestrzennego.

1) Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowo – usługowej.

a) w centrum i śródmieściu - działania obejmują rehabilitację, przebudowę dla podniesienia walorów użytkowych i estetycznych zasobów oraz uzupełnienie zabudową o funkcjach usługowych i mieszkaniowych, w obszarze tym działania dotyczą przekształceń terenów w rejonie dworca PKP i PKS dla śródmiejskiego zespołu usługowego; usług administracyjnych, turystycznych, finansowych i edukacyjnych (w tym akademickich) i innych usług z ukształtowaniem atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Wszelkie działania w tych obszarach uwarunkowane są wskazaniami konserwatorskimi,

b) dla terenów o ukształtowanej zabudowie mieszkaniowej i usługowej, działania dotyczą poprawy stanu i estetyki zagospodarowania. W obszarach tych wymagana jest prawidłowa eksploatacja substancji budowlanej przez jej użytkowników,

c) dla terenów o rozproszonej zabudowie głównie jednorodzinnej, w dzielnicach obrzeżnych miasta, działania dotyczą uzupełnienia i modernizacji zabudowy,

d) dla terenów o zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej, wymagającej zabiegów regulacyjnych, działania obejmują wyposażenie ich w brakującą infrastrukturę techniczną oraz w zieleni i tereny rekreacyjno - sportowe,

e) dla terenów o zabudowie zdegradowanej technicznie i społecznie o niskiej intensywności zabudowy (fragmentarycznie w obszarze zainwestowania miejskiego), działania dotyczą wyburzeń i realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej odpowiadającej współczesnym standardom,

Tereny istniejącej zabudowy o niskiej intensywności zabudowy na większości obszarów zainwestowania mieszkaniowo - usługowego, dla których przewiduje się:

- modernizację z podwyższonym standardem wyposażenia,
- intensyfikację i koncentrację, poprzez wypełnienie luk budowlanych,
- porządkowanie (obsługa komunikacyjna i zaopatrzenie w media)

2) Tereny wskazane dla przyszłościowego rozwoju zabudowy mieszkaniowo - usługowej

a) wielorodzinnej, o niskiej intensywności zabudowy, przeznacza obszary do objęcia różnymi formami zorganizowanej działalności inwestycyjnej w dzielnicy Blanowice („Na Stoku”) w zachodniej części miasta oraz o swobodnej lokalizacji w obrębie miasta - w miarę potrzeb,

b) jednorodzinnej - przeznacza się obszary dla objęcia zorganizowaną działalnością inwestycyjną w dzielnicach: Blanowice, Skarżyce, Żerkowice, Karlin, Bzów, Pomrożyce, Kromołów, Marciszów, Kosowska Niwa oraz w dzielnicach miasta,

c) dla realizacji budownictwa socjalnego, wyznacza się tereny w mieście przy ul. Dojazd, Zawiercie - Zachód,

d) dla realizacji budownictwa letniskowego oraz rezydencjalnego wyznacza się tereny w dzielnicach: Skarżyce, Żerkowice, Karlin i Blanowice.

3) Zasadniczą zmianą wprowadzoną w „Zmianie Studium...” w stosunku do „Studium...” w zakresie zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej jest:

- teren pomiędzy ul. Wyspiańskiego i ul. Przyjaźni w Blanowicach oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **7-M/U**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub mieszkaniowej wielorodzinnej – jako podstawowych,
 - usługowych – handlu, gastronomii, zdrowia, kultury, oświaty, sportu i rekreacji, jako funkcji uzupełniających dla zabudowy mieszkaniowej,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - dopuszczalny udział terenów o funkcji usługowej w tym usług sportu i rekreacji, uzupełniającej dla zabudowy mieszkaniowej, wyznaczonych na etapie sporządzania planu, nie może przekroczyć 15% powierzchni terenu.
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 60%,
 - intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. dla zabudowy mieszkaniowej nie powinna być większa niż 0.60.
 - wysokość zabudowy jednorodzinnej i usługowej nie powinna przekraczać 10m.
 - wysokość zabudowy wielorodzinnej nie powinna przekraczać 15m i cztery kondygnacje nadziemne,
- teren pomiędzy ul. Glinianą, ul. Przyjaźni i ul. Blanowicką w Blanowicach oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **8M/U**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub mieszkaniowej wielorodzinnej – jako podstawowych,
 - usługowych – handlu, gastronomii, zdrowia, kultury, oświaty, sportu i rekreacji, jako funkcji uzupełniających dla zabudowy mieszkaniowej,

- ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - dopuszczalny udział terenów o funkcji usługowej, uzupełniającej dla zabudowy mieszkaniowej, wyznaczonych na etapie sporządzania planu, nie powinien przekroczyć 15% powierzchni terenu,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. nie powinien wynieść mniej niż 50%,
 - wskazane ustalenie w sporządzanym m.p.z.p. minimalnej powierzchni działki dla zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej na poziomie około 800m².
 - wysokość zabudowy jednorodzinnej i usługowej nie powinna przekraczać 10m.
 - wysokość zabudowy wielorodzinnej nie powinna przekraczać 15m i cztery kondygnacje nadziemne,

Przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów wyznaczonych na rysunku studium:

- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **MN**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej, jako podstawowej – realizowanej jako kontynuacja istniejącego sposobu zagospodarowania,
 - usługowych, jako uzupełniających dla obiektów mieszkalnych,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 12m,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **MNI**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej na działkach o powierzchni nie mniejszej niż 500m² oraz mieszkaniowej z nieuciążliwymi usługami – jako podstawowych,
 - wielorodzinnej o wysokości do czterech kondygnacji nadziemnych, jako dopuszczalnej,
 - usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 400m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 10% całości obszaru oznaczonego na rysunku planu jako MNI,
 - sportu i rekreacji jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

- ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 40%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 15%,
 - wysokość zabudowy jednorodzinnej nie powinna przekraczać 12m,
 - wysokość zabudowy wielorodzinnej nie powinna przekraczać 15m
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **MN2**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej na działkach o powierzchni nie mniejszej niż 600m² oraz mieszkaniowej z nieuciążliwymi usługami jako podstawowych,
 - usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 250m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury oraz innych nieuciążliwych jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 10% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako MN2,
 - sportu i rekreacji, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 50%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 12m,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **MN3**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej na działkach o powierzchni nie mniejszej niż 800m² oraz mieszkaniowej z nieuciążliwymi usługami, jako podstawowej. Dopuszcza się działki o powierzchni nie mniejszej niż 600m² wyłącznie w obrębie terenów istniejącej zwartej zabudowy,

- usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 100m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury oraz innych nieuciążliwych, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 10% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako MN3,
- sportu i rekreacji, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 60%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 12m,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako MN/MW
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z nieuciążliwymi usługami towarzyszącymi, jako podstawowej,
 - usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 250m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 10% całości obszaru oznaczonego na rysunku planu jako „MN/MW”,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 10%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 12m

- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako MW
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej wielorodzinnej z nieuciążliwymi usługami towarzyszącymi, jako podstawowej,
 - usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 250m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 10% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako „MW”,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 10%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 18m,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako MN/U
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej z nieuciążliwymi usługami, jako podstawowej,
 - usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 250m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 40% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako „MN.../U”,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 10%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 12m,

- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako MW/U
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej wielorodzinnej z nieuciążliwymi usługami, jako podstawowej,
 - usługowych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 250m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 40% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako „MW/U”,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 10%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 18m,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako M/U,
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub mieszkaniowej wielorodzinnej, jako podstawowej,
 - usługowych nieuciążliwych – obiektów handlowych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 250m², gastronomii, oświaty, zdrowia, kultury, jako uzupełniających dla funkcji podstawowych, wyznaczanych w sporządzanych, na podstawie powyższej zmiany studium, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszary przeznaczone w m.p.z.p. na tereny usług nie mogą stanowić więcej niż 40% zwartego obszaru oznaczonego na rysunku planu jako „M/U”,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 30%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 10%,
 - wysokość zabudowy jednorodzinnej nie powinna przekraczać 12m,
 - wysokość zabudowy wielorodzinnej nie powinna przekraczać 18m,

Ograniczenie powierzchni działek lub nieruchomości w terenach zabudowy mieszkaniowej, wskazane w powyższych szczegółowych ustaleniach „Zmiany Studium...”, nie odnosi się do podziałów istniejących. W związku z tym w sporządzanych planach dopuszczalne jest ustalenie odstępstwa od wymogów powierzchniowych działki/nieruchomości dla podziałów istniejących, chyba że względy zachowania ładu przestrzennego, ustalone na podstawie szczegółowej analizy, wymagać będą utrzymania wymogu również dla istniejących podziałów.

Dopuszcza się wskazanie w m.p.z.p. terenów zabudowy mieszkaniowej nie ujawnionych na rysunku zmiany studium, wyłącznie jako terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej z zakazem wydzielania nowych nieruchomości przeznaczonych do zabudowy,

Dopuszcza w m.p.z.p. adaptację istniejących funkcji usługowych i produkcyjnych nie ujawnionych na rysunku zmiany studium pod warunkiem zapewnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska przez adaptowane funkcje,

Dopuszcza się korekty linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu wskazanych na planszy kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie wynikającym z przebiegu granic własności, uwarunkowań terenowych, czy stanu istniejącego zagospodarowania terenów,

W obrębie wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej, dopuszcza się realizację funkcji usługowych w gospodarstwach agroturystycznych. Również na terenach rolnych dopuszcza się powyższe w ramach gospodarstw rolnych zlokalizowanych lub lokalizowanych na podstawie przepisów odrębnych.

Dopuszcza się w m.p.z.p. wydzielanie z jednostek wskazanych na rysunku zmiany studium terenów o przeznaczeniu mającym charakter przeznaczenia uzupełniającego dla funkcji dopuszczonych w danej jednostce. Do funkcji których wydzielanie jest dopuszczalne należą tereny: parkingów, garaży, zieleni, sportu i rekreacji, infrastruktury technicznej i dróg.

Na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego dla powyższych terenów dopuszcza się rozdzielanie czy też wydzielanie funkcji jako niezależnych jednostek, dla których zapisy dotyczące kształtowania zabudowy i wykorzystania terenu zostaną uszczegółowione lub będą podlegać korektom.

W całym obszarze zmiany studium z wyjątkiem terenów oznaczonych symbolem „U/UC” obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni zabudowy przekraczającej 600m²,

5.3.4 Tereny rozwoju usług.

Dla rozwoju usług intensywnego wykorzystania terenu, o współczynniku nie mniejszym niż 0,5 a wśród nich: zespół usług publicznych, o znaczeniu subregionalnym oraz obsługujących ruch tranzytowy przewiduje się w rejonie dworca PKP i PKS oraz usług z zakresu bankowości i finansów, zespołów handlowych, gastronomii i hotelarstwa, usług wyspecjalizowanych dla obsługi turystyki o zasięgu regionalnym (oddziały biur podróży, Miejskie Centrum Informacji i Promocji Turystycznej i inne), muzealnictwa i wystawiennictwa, kompleksu edukacyjnego, przewiduje się w dziedzinach miasta a w szczególności w obszarze śródmieścia.

- dla lokalizacji ośrodków usługowych, skupiających urządzenia o zasięgu ponadpodstawowym (dzielnicowych) wyznaczenie terenów w dzielnicach: Kromołów, Blanowice („Na Stoku”), Borowe Pole, Marciszów oraz w obszarze miasta: Marchlewskiego, Centrum, Rolnictwa, Miodowa - Żabia, Argentyna.

- dla lokalizacji usług podstawowych, będących wyposażeniem osiedli mieszkaniowych, wyznacza się w całym obszarze oraz tereny dla usług jeszcze nie sprecyzowanych, których ujawnienie będzie regulować prawo popytu i podaży,
- ponadto dla usług o swobodnej lokalizacji:
 - dla usług oświaty - wyznacza się teren dla lokalizacji nowej szkoły w dzielnicy zachodniej, a dla istniejących szkół, przewiduje się wyposażenie ich w brakujące obiekty, rozszerzenie zakresu działania Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania o inne placówki wyższe (np. o profilu turystyczno - hotelarskim),
 - dla usług innych - realizację placówki ZUS przy ul. Blanowskiej i Piłsudskiego,
 - dla usług opieki społecznej - budowę dziennego domu pomocy społecznej w Bzowie,
 - dla usług zdrowia - powiększenie liczby łóżek,
 - dla cmentarzy - rozbudowę cmentarza w Bzowie, *budowę cmentarza dla zwierząt w sąsiedztwie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów oznaczonego na rysunku studium jako „2-ZC”*
 - *lokalizację schroniska dla zwierząt w sąsiedztwie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów oznaczoną na rysunku studium jako „2-U”*

5.3.5 Kierunki rozwoju rekreacyjno - turystycznego.

- dla zespołów usług wypoczynku o umiarkowanym wykorzystaniu terenu (0,3-0,5) a wśród nich tereny rekreacyjno - sportowe i urządzenia turystyczne, z bazą hotelową, gastronomiczną i rozrywkową związaną z turystyką krajoznawczą w mieście i atrakcyjnymi elementami w obrębie parków krajobrazowych - wyznacza się tereny w: Skarżycach, Żerkowicach, Karlinie i Bzowie oraz tereny piknikowe nad rzeką Wartą i Czarną Przemszą.
- ustala się utrzymanie terenu doliny Czarnej Przemszy i Warty w górnym ich biegu jako obszaru biologicznie aktywnego, z zagospodarowaniem, głównie dla funkcji rekreacyjnych, o różnym stopniu nasycenia urządzeniami, w zależności od lokalizacji i stopnia zagrożeń powodziowych (punkty widokowe, ścieżki spacerowe - rowerowe, bulwary i inne)
- w dzielnicy Wydra Zielona na prawym brzegu rzeki Warty zakłada się możliwość realizacji otwartego kąpieliska z urządzeniami towarzyszącymi, oraz w dzielnicy Blanowice,
- ponadto wyznacza się tereny dla rozwoju innych form turystyki, ścieżki rowerowe, drogi jazdy konnej oraz dla innych form zagospodarowania stanowiących atrakcję w skali regionalnej,
- dla terenów parków i zieleni urządzonej, pełniących funkcje bioklimatyczne, estetyczne służące celom dydaktycznym, i ekspozycyjnym, na które składają się zespoły zieleni, wyznacza się: tereny zieleni doliny rzeki Czarnej Przemszy i Wartą, zieleń zespołów usługowych, parki miejskie nad Wartą, parki osiedlowe i dzielnicowe,
- zagospodarowanie lasów - z uwagi na nienaruszalność ich statusu - winno dotyczyć jedynie oznakowania ścieżek rowerowych, utrzymania dróg leśnych, wyznaczenia i zagospodarowania pól biwakowych.

Realizacja omawianych w tym rozdziale przedsięwzięć jest uwarunkowana aktywną polityką miasta w tym zakresie, a zwłaszcza:

- przygotowaniem zasobów terenów pod zabudowę mieszkaniowo - usługową, pod nowe działalności gospodarcze, uregulowaniem sytuacji prawno - własnościowej, wyposażeniem w komunikację i infrastrukturę techniczną,
- rozwinieniem działań promocyjnych i inwestowanie na terenie miasta.

Przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów wyznaczonych na rysunku studium:

- teren przy ul. Armii Krajowej w Blanowicach oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **9A-U2/MN**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - usługowych – turystyki, handlu, gastronomii, sportu i rekreacji,
 - mieszkaniowej jednorodzinnej o niskiej intensywności,
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - dopuszcza się wykorzystanie pasa przy ul. Armii Krajowej o szerokości nie większej niż 50m. przy czym wprowadza się zakaz zmiany przeznaczenia fragmentów gruntów leśnych zlokalizowanych w obrębie oznaczonego terenu na cele nieleśne,
 - dopuszcza się zabudowę mieszkalną wyłącznie w formie wolnostojących obiektów jednorodzinnych, bez możliwości lokalizowania zabudowy szeregowej,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 50%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określany w m.p.z.p. dla zabudowy mieszkaniowej nie powinien wynieść mniej niż 75%,
 - intensywność zabudowy w obrębie nieruchomości określana w m.p.z.p. dla zabudowy mieszkaniowej nie powinna być większa niż 0.25,
 - wysokość zabudowy określana w m.p.z.p. nie może przekraczać 9m,
 - Na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego dla powyższych terenów dopuszcza się rozdzielanie czy też wydzielanie funkcji jako niezależnych jednostek, dla których zapisy dotyczące kształtowania zabudowy i wykorzystania terenu zostaną uszczegółowione,
- teren przy ul. Armii Krajowej w Blanowicach oznaczony na rysunku „Zmiany Studium...” jako **9B-ZP/US1**
 - ustala się przeznaczenie tego terenu dla funkcji:
 - zieleni urządzonej,
 - usługowych - sportu, rekreacji, turystyki i wypoczynku – wyłącznie ogólnodostępnych, (pole biwakowe, plac zabaw i sportu, wypożyczalnia sprzętu pływającego),
 - ustala się dla tego terenu podstawowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - zakaz dopuszczenia w m.p.z.p. lokalizacji obiektów kubaturowych na stałe związanych z gruntem,

- wymóg uregulowania w m.p.z.p. sposobu odprowadzenia ścieków i gromadzenia odpadów zapewniający brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Wskazane wprowadzenie efektywnych instrumentów nadzoru w tym zakresie,
 - wymagany w zapisach m.p.z.p. wymóg utrzymania istniejącej zieleni wysokiej,
 - wymaga się wprowadzenia w m.p.z.p. zakazu grodzenia nieruchomości uniemożliwiającego swobodny ruch pieszy,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **U2**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi turystyki, gastronomii, sportu i rekreacji,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości nie powinien wynieść mniej niż 50%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 15m,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **US**
 - przeznaczeniem podstawowym dla tego terenu są funkcje i obiekty sportu i rekreacji,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **US1**
 - przeznaczeniem podstawowym dla tego terenu są funkcje sportu i rekreacji,
 - zakaz lokalizowania zabudowy kubaturowej nie będącej zabudową tymczasową w rozumieniu ustawy prawo budowlane,
- tereny oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” jako **ML**
 - ustala się dla tego terenu:
 - przeznaczenie podstawowe – zabudowa letniskowa na działkach o powierzchni nie mniejszej niż 400m²
 - przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa usługowa: turystyki, sportu i rekreacji,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy letniskowej i zagrodowej agroturystycznej nie powinien wynieść mniej niż 75%,
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wydzielonej nieruchomości dla zabudowy usługowej nie powinien wynieść mniej niż 60%,
 - wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 8m,

Dla wszystkich terenów zabudowy wskazanych na rysunku „zmiany Studium...” dopuszcza się w m.p.z.p. odstępstwa polegające na:

- uszczegółowieniu przeznaczenia w kierunku zgodnym z kierunkami wskazanymi w zmianie studium,
- adaptacji funkcji i obiektów istniejących a niezgodnych z przeznaczeniem dopuszczonym w zmianie studium pod warunkiem braku konfliktu przeznaczenia istniejącego, wskazanego do zachowania z przeznaczeniem projektowanym,
- korektach parametrów zabudowy w zakresie nie większym niż 20% parametrów podanych w zmianie studium,
- zmianie przeznaczenia publicznych obiektów usług oświaty i zdrowia, które w wyniku zmian restrukturyzacyjnych przestały pełnić swoją rolę, na cele mieszkaniowe i usługowe,
- nieograniczaniu maksymalnej wysokości wskazanej w zapisach zmiany studium dla obiektów, których wysokość wynika ze względów technologicznych lub których forma będzie tworzyć krajobraz kulturowy (np.: kościoły, wieże widokowe)

5.4 Kierunki rozwoju komunikacji.

5.4.1 Zasady funkcjonowania komunikacji.

Rozwój systemu transportowego lokalnego miasta winien być spójny z polityką transportową regionu.

Transport w obszarze Zawiercia oparty jest i w przyszłości będzie o funkcjonowanie układu drogowo - ulicznego.

Podstawową ideą rozwoju systemu transportowego miasta jest doprowadzenie do utrzymania sprawnej, bezpiecznej sieci dróg i ulic realizującej harmonijnie zadania tranzytowe, powiązania zewnętrzne gminy oraz dobrze obsługującej ruchu wewnętrznego w mieście.

Układ kolejowy posiada dość istotne znaczenie dla transportu oraz dla pasażerskich powiązań regionalnych i ten zakres obsługi należy rozwijać w przyszłości, ukierunkowując komunikację autobusową na system linii dowożących do linii kolejowej.

5.4.2 Sieć drogowo – uliczna.

Główną zasadą kształtowania sieci ulic w strefie centralnej miasta powinna być niezależność układu wewnętrznego od drogi krajowej (DK 78) relacji Siewierz -Zawiercie - Kielce oraz dróg wojewódzkich (791 i 796) przechodzących przez śródmieście miasta. Najsilniejszy wpływ na układ drogowy ma droga krajowa 78, która stanowi zarówno źródło szans jak i zagrożień.

Przyjmując realizację nowej trasy w ciągu drogi 78 jako szansę dla miasta eliminującą zasadniczą uciążliwość komunikacyjną, wyznaczono tereny dla lokalizacji południowej obwodnicy miasta Zawiercia na parametrach drogi ekspresowej S 2/2.

Dla drogi krajowej nr 78 na całym jej przebiegu przez teren miasta Zawiercia, do czasu realizacji „Obwodnicy Zawiercia” należy utrzymać dotychczasową klasę drogi tj. GP – główna ruchu przyspieszonego.

Kierunek rozwoju sieci drogowo - ulicznej w pierwszym etapie to maksymalne wykorzystanie istniejącego układu, poprzez sukcesywną modernizację i przebudowę celem poprawy warunków i bezpieczeństwa ruchu drogowego, co będzie sprowadzało się do poszerzenia jezdni, przebudowy skrzyżowań (instalacja sygnalizacji świetlnej, poszerzenie wlotów ulic, budowa rond itp.), likwidacji niebezpiecznych łuków, budowy chodników, poboczy.

Biorąc pod uwagę prognozowany wzrost ruchu (podwojenie wielkości ruchu samochodowego na drogach w okresie 10 lat) oraz kierunki przestrzennego rozwoju miasta przyjęto następujące rozwiązania:

- uporządkowanie i przebudowa w pierwszym etapie skrzyżowań na drodze nr 78 z drogami wojewódzkimi i powiatowymi w dzielnicach: Kromolów, Kroczyce, Wydra Zielona,
- stopniowe, etapowe tworzenie nowych ciągów drogowych na kierunki drogi krajowej 78 i dróg wojewódzkich 791 i 796. W najbliższym okresie należy zabiegać o poparcie organów decyzyjnych dla podjęcia realizacji tras układu ponadmiejskiego, realizacji południowej obwodnicy miasta Zawiercia na kierunku Siewierz - Kielce i zachodniego obejścia na kierunku Myszków - Zawiercie - Dąbrowa Górnicza,

- zmianę w organizacji ruchu na podstawowym układzie ulic, szczególnie w obszarze śródmieścia - przebudowa skrzyżowania ul. Dmowskiego - Sikorskiego i Pomorskiej,
- wyznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu dla rozbudowy skrzyżowań na przecięciach ul. Piłsudskiego z ul. Leśną oraz ul. Sikorskiego i ul. Dmowskiego,
- Wykonanie tunelu podziemnego pod linią kolejową dla połączenia ul. Brata Alberta z ul. Sikorskiego,
- dojazd do huty CMC Zawiercie z pominięciem śródmieścia,
- modernizację i dostosowanie parametrów technicznych ulic do funkcji drogi, likwidację odcinków o nawierzchni gruntowej, budowę chodników i poboczy, szczególnie w dzielnicach Blanowice, Skarżyce, Bzów, Kroczyce, Marciszów itp.,
- realizację nowych odcinków ulic dla poprawy powiązań układu wewnętrznego z drogami wylotowymi np.
 - odcinek łączący ul. Armii Krajowej z ul. Borowe Pole,
 - odcinek łączący dzielnicę Bzów z dzielnicą Karlin - ul. Biały Kamień,
 - odcinek łączący dzielnicę Karlin z dzielnicą Suliny i Żerkowice - ul. Suliny,
- modernizację i budowę odcinków dróg gminnych według potrzeb (ulic lokalnych i dojazdowych) np. połączenie ul. Szklarskiej z ul. Bzowską oraz odcinków dróg dla zapewnienie obsługi nowowyznaczonym terenom pod zabudowę mieszkaniowo - usługową, rekreacyjno - turystyczną itp.,
- dostosowanie układu drogowego w rejonie tworzonego zintegrowanego węzła przesiadkowego przy dworcu PKP i dworcu autobusowym.
- *wprowadzenie dla projektowanych obwodnic (w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), wymogu wprowadzenia zabezpieczeń akustycznych przed nadmiernym poziomem hałasu w przyległych terenach z dopuszczoną zabudową mieszkaniową,*

W ramach niniejszego „Studium...” zaproponowany przebieg drogi ekspresowej S 2/2 (południowej obwodnicy) na odcinku od Kromołowa, w kierunku Poręby i Siewierza, przechodzący południową granicą miasta Zawiercie, uwzględnia uwarunkowania środowiskowe, przestrzenne oraz funkcjonalne i jest optymalny dla miasta. Wspomnieć należy, iż na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych wykonywane jest Studium możliwości przebiegu drogi ekspresowej Tarnowskie Góry - Siewierz - Zawiercie - Kielce, które winno uwzględniać uwarunkowania lokalne. Projektowany przebieg zachodniej obwodnicy na kierunku Myszków - Dąbrowa Górnicza, z uwagi na obsługę komunikacyjną i powiązaną z drogą krajową, ocenia się jako najkorzystniejszy dla miasta.

Ruch międz dzielnicowy odbywa się ulicami zbiorczymi o przebiegu dostosowanym do istniejącego i planowanego zainwestowania.

Możliwości prowadzenia ruchu lokalnego dojazdowego będą przedmiotem studiów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdzie zostaną uszczegółowione sposoby użytkowania terenu. „Studium...” nie może bowiem narzucać rozwiązań, które mogłyby być w konflikcie z nieokreślonym szczegółowo przeznaczeniem i zasadami zagospodarowania.

„Zmiana Studium...” wprowadza pewne korekty w zakresie przebiegu projektowanych obwodnic oraz utrzymuje klasyfikację dróg zgodnie ze „Studium...” wprowadzając pewne korekty dotyczące klasyfikacji. Drogi oznaczone na rysunku „Zmiany Studium...” winny posiadać klasę nie niższą niż określona na rysunkach i w poniższej tabeli.

ULICA	ODCINEK DROGI	KLASA DROGI
DROGI POWIATOWE		
ul. Andersa	od ul. Królowej Jadwigi do ul. Oświatowej	„L”
ul. Apteczna	od ul. Wojska Polskiego do ul. St. Rynek	„Z”
ul. Biały Kamień i ul. Zwierzyniecka	od ul. Karlińskiej do ul. Poległych	„L” projektowana
ul. Blanowska	od ul. Piłsudskiego do ul. Glinianej	„Z”
ul. Blanowska	od ul. Glinianej do ul. Przyjaźni	„L”
ul. Borowa	od ul. Borowe Pole do ul. Oświatowej	„L”
ul. Borowe Pole	od ul. Marciszowskiej do granicy miasta	„L”
ul. Brata Alberta	od ul. Obrońców Poczty Gdańskiej do ul. Towarowej	„L”
ul. Broniewskiego	od ul. Piłsudskiego do ul. Zaparkowej	„L”
ul. Cmentarna	od ul. Paderewskiego do ul. Daszyńskiego	„L”
ul. Daszyńskiego	od ul. Sikorskiego do ul. Cmentarnej	„L”
ul. Dmowskiego	od ul. Sikorskiego do ul. Spacerowej	„L”
ul. Filaretów	od ul. Siewierskiej do ul. Zagonowej	„Z”
ul. Gliniana	od ul. Blanowskiej do granicy miasta	„Z”
ul. Górnośląska	od ul. Towarowej do ul. Wojska Polskiego	„L”
ul. Harcerska	od ul. Siewierskiej do ul. Żołnierskiej	„L”
ul. Jurajska	od ul. DK78 do granicy miasta	„L”
ul. Kamienna	od ul. Łośnickiej do ul. Sportowej	„L”
ul. Karlińska	od ul. Jurajskiej do granic miasta	„Z”
ul. Kościuszki	od ul. 3-go Maja do ul. Piłsudskiego	„Z”
ul. Królowej Jadwigi	od ul. Szerokiej do ul. Andersa	„L”
ul. Leśna	od ul. Paderewskiego do ul. Piłsudskiego	„Z”
ul. 11-go Listopada	od ul. Stary Rynek do ul. Włodowskiej	„Z”
ul. Łośnicka	od ul. Jurajskiej do ul. Piłsudskiego	„Z”
ul. 3-go Maja	od ul. Sikorskiego do ul. Kościuszki	„L”
ul. Marciszowska	od ul. Mrzygłodzkiej do ul. Borowe Pole	„L”
ul. Miodowa	od ul. Rzemieśniczej do ul. Wojska Polskiego	„L”
ul. Mrzygłodzka	od ul. Rolniczej do ul. Włodowskiej	„Z”
ul. Myśliwska	od ul. Mrzygłodzkiej do granicy miasta	„L”
ul. Okiennik	od ul. Turystycznej do ul. Jurajskiej	„Z”
ul. Oświatowa	od ul. Włodowskiej do granicy miasta	„Z”
ul. Piłsudskiego	od ul. Stary Rynek do ul. Łośnickiej	„Z”
ul. Poległych	od ul. Harcerskiej do ul. Zwierzynieckiej	„L”
ul. Pomrożycka	od ul. Zagonowej do granicy miasta	„Z”
ul. Przyjaźni	od ul. Glinianej do ul. Pomrożyckiej	„Z”
ul. Rzemieśnicza	od ul. Miodowej do ul. Obrońców Poczty Gdańskiej	„L”
ul. Sienkiewicza	od ul. Kościuszki do ul. Równiej	„L”
ul. Sikorskiego	od ul. Paderewskiego do ul. 3-go Maja	„L”
ul. Skalna	od ul. Turystycznej do granicy miasta	„L”
ul. Skarżycka	od ul. Pomrożyckiej do ul. Turystycznej	„Z”
ul. Sportowa	od ul. Kamiennej do ul. Wyspiańskiego	„L”
ul. Stary Rynek	od ul. Aptecznej do ul. Piłsudskiego	„Z”
ul. Strumień	od ul. Blanowskiej do ul. Źródlanej	„L”

ul. Suliny	od ul. Szymonowicza do ul. Karlińskiej	„L”
ul. Szeroka	od ul. Królowej Jadwigi do ul. Blanowskiej	„L”
ul. Szymonowicza i ul. Fredry	od ul. Jurajskiej do granicy miasta	„Z”
ul. Towarowa	od ul. Górnośląskiej do ul. Brata Alberta	„L”
ul. Turystyczna	od ul. Skarżycykiej do ul. Wołodyjowskiego	„L”
ul. Włodowska	od ul. 11-go Listopada do ul. Oświatowej	„Z”
ul. Wołodyjowskiego	od ul. Turystycznej do granicy miasta	„L”
ul. Wypiańskiego	od ul. Blanowskiej do ul. Łośnickiej	„L”
ul. Zagonowa	od ul. Pomrożyckiej do ul. Filaretów	„Z”
ul. Zaparkowa	od ul. Blanowskiej do ul. Broniewskiego	„L”
ul. Zwierzyniecka	od . Poległych do ul. Konopnickiej	„L”
ul. Źródłana	od ul. Piłsudzkiego do ul. Strumień	„L”
ul. Żołnierska	od ul. Harcerskiej do granicy miasta	„L”
DROGI WOJEWÓDZKIE		
ul. Rolnicza	od ul. Mrzygłodzkiej do ul. Wojska Polskiego	„L”
ul. Mrzygłodzka	od planowanej „obwodnicy zachodniej” do granicy miasta	tymczasowo „Z” docelowo „G”
ul. Mrzygłodzka	od ul. 11-go Listopada do planowanej „obwodnicy zachodniej”	„Z”
ul. Obrońców Poczty Gdańskiej	od planowanej „obwodnicy zachodniej” do granicy miasta	tymczasowo „Z” docelowo „G”
ul. Obrońców Poczty Gdańskiej	od ul. Wojska Polskiego do planowanej „obwodnicy zachodniej”	„Z”
DROGI KRAJOWE		
ul. Wojska Polskiego		„G”
ul. Paderewskiego		„G”
ul. Siewierska		„G”
ul. Jurajska	od ul. Siewierskiej do skrzyżowania z projektowaną obwodnicą południowo - wschodnią	„G”
	w obrębie projektowanej obwodnicy do ul. Grobla	tymczasowo „G” docelowo „S2/2”
ul. Grobla	od ul. Jurajskiej do granicy miasta	tymczasowo „G” docelowo „S2/2”
ul. Olkuska	od ul. Siewierskiej do granicy miasta	„G”
DROGI PROJEKTOWANE		
Południowo – wschodnia obwodnica Zawiercia		„S2/2”
Zachodnia obwodnica Zawiercia		„G1/2”

Drugi gminne nie wymienione w tabeli a wskazane na rysunku „Zmiany Studium...” należy klasyfikować zgodnie z rysunkiem „Zmiany Studium...” z dopuszczeniem podwyższenia klasy.

- *Drugi lokalne i dojazdowe należy wyznaczać i klasyfikować w m.p.z.p. na podstawie analiz szczegółowych wynikających z projektowanego sposobu zagospodarowania terenów, analizy własności i istniejącego zagospodarowania.*
- *Dopuszcza się również wprowadzanie dróg o charakterze zbiorczym w obrębie wszystkich terenów zabudowy.*

- *Dopuszcza się korekty przebiegu dróg wskazanych na rysunkach zmiany studium w zakresie wynikającym z przyjętych rozwiązań technicznych.*
- *Dopuszcza się korektę w m.p.z.p. granic terenów zabudowy dla realizacji rozwiązań komunikacyjnych węzłów i skrzyżowań w zakresie wynikającym z przyjętych rozwiązań technicznych.*
- *Wskazana modernizacja ul. Piłsudskiego dla poprawy parametrów technicznych jezdni oraz optymalizacja skrzyżowań. W m.p.z.p. obejmujących powyższą ulicę należy zabezpieczyć tereny niezbędne dla realizacji rozwiązań mających na celu poprawę przepustowości drogi.*
- *wskazane wyznaczanie w m.p.z.p. dróg klasy lokalnej o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających odpowiednio:*
 - *15m – dla terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej z usługami, usługowej, terenów leśnych,*
 - *20m – dla terenów zabudowy przemysłowej, przemysłowej z usługami oraz terenów nie przeznaczonych do zabudowy,*
- *wskazane wyznaczanie w m.p.z.p. dróg klasy dojazdowej o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających odpowiednio:*
 - *12m – dla terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej z usługami, terenów leśnych,*
 - *15m – dla terenów zabudowy przemysłowej, przemysłowej z usługami, usługowych oraz terenów nie przeznaczonych do zabudowy,*
- *wskazane wyznaczanie w m.p.z.p. dróg wewnętrznych o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających odpowiednio:*
 - *4,5m – dla terenów zabudowy letniskowej,*
 - *6m – dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,*
 - *8m – dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,*
 - *10m – dla terenów zabudowy przemysłowej, przemysłowej z usługami, usługowych,*

W zakresie rozwiązania obsługi komunikacyjnej Huty CMC Zawiercie S.A.

- *Docelowo obsługa komunikacyjna huty będzie realizowana poprzez przebudowę drogi w ulicy Okólnej stanowiącej włączenie do ul. Paderewskiego i dalej poprzez ul. Siewierską i Olkuską do projektowanej południowo-wschodniej obwodnicy Zawiercia. Wymaga się zabezpieczenia terenów w m.p.z.p. na ten cel poprzez wskazanie przeznaczenia zgodnie ze zmianą studium.*

5.4.3 Sieć kolejowa.

Zakłada się adaptację istniejących linii kolejowych PKP, którymi są:

- *magistralna linia kolejowa E65, relacji Warszawa - Zawiercie - Katowice - Zebrzydowice, z dworcem pasażerskim Zawiercie, przebiegająca przez centrum miasta,*

- linia kolejowa towarowa relacji Zawiercie - Tarnowskie Góry, przebiegająca południowym obrzeżem miasta (czynny odcinek tej linii to Zawiercie - Siewierz).

Zakładana modernizacja głównego szlaku kolejowego do parametrów pozwalających na ruch pociągów z prędkością $V = 160-250$ km/h wynika, że linia kolejowa E65, Umową Europejską o głównych międzynarodowych liniach AGC, została włączona do międzynarodowej sieci głównych europejskich linii „E” prowadzących duży ruch pasażerski oraz przewozy kombinowane (AGTC).

Na etapie sporządzania, w skalach szczegółowych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów sąsiadujących z terenami kolei należy uwzględnić rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 5 maja 1999 r. w sprawie określania odległości i warunków dopuszczających usytuowanie: drzew lub krzewów, elementów ochrony akustycznej, wykonywania robót ziemnych, budynków lub budowli w sąsiedztwie linii kolejowych oraz sposobu urządzania i utrzymania zastłon odśnieżnych i pasów przeciwpożarowych.

Tereny kolei w obrębie miasta Zawiercie są terenami zamkniętymi na podstawie odpowiednich decyzji i nie podlegają planowaniu przestrzennemu na poziomie gminy. W przypadku zwolnienia powyższych terenów z użytkowania na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (w przypadku gdy teren utracił charakter terenu zamkniętego) dopuszcza się przeznaczenie terenów w m.p.z.p. na cele cywilne zgodnie z zasadami zagospodarowania obowiązujących w bezpośrednio przyległych jednostkach planu.

5.4.4 Pasażerska komunikacja publiczna.

Pomimo wzrostu ruchliwości mieszkańców, wzrostu udziału samochodów osobowych w podróżach i wzrostu ruchu ogółem, suma podróży środkami komunikacji publicznej będzie nadal utrzymywać się na dotychczasowym poziomie (są to trendy ogólnie występujące). W pasażerskich przewozach publicznych podstawową funkcję w dalszym ciągu pełnić będą:

- komunikacja autobusowa,
- komunikacja kolejowa.

Przewozy kolejowe z uwagi na ograniczoną dostępność do dworca mają istotne znaczenie dla tych obszarów miasta, które są w strefie bezpośredniej obsługi dworca. Komunikacja kolejowa odgrywa ważną rolę w podróżach międzymiejskich i połączeniach regionalnych.

Przyszłościowy model zintegrowanego systemu kolejowego w aglomeracji katowickiej zakłada regularne połączenia aglomeracyjno - regionalne na kierunku Gliwice - Katowice - Zawiercie z częstotliwością co 15 minut w godzinach szczytu (30 min. poza szczytem). W związku z tym, zakłada się przebudowę dworca kolejowego Zawiercie i stworzenie na jego bazie zintegrowanego węzła przesiadkowego - kolej - autobus z parkingiem i postojem taksówek oraz parkingiem dla rowerów itp. Przebudowa dworca kolejowego powinna uwzględniać wszelkie potrzeby pasażera i zapewnić pełny zakres usług. Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w oparciu o dworzec kolejowy powinna zmienić cały obszar wokół i to zarówno w zakresie obsługi komunikacyjnej jak i innych funkcji zagospodarowania przestrzennego. Zapewnić należy lepsze powiązanie dwóch części miasta poprzez budowę przejścia podziemnego pod linią kolejową.

Z uwagi na dobre usytuowanie linii kolejowej na terenie miasta wskazana jest intensyfikacja wykorzystania kolei w przewozach pasażerskich poprzez zapewnienie

sprawnych połączeń - autobusową komunikacją wewnętrzną - stacji Zawiercie z dzielnicami miasta (np. małopojemnym taborem, autobusami).

Podstawową rolę w obsłudze komunikacją publiczną miasta, szczególnie w powiązaniach wewnątrz gminnych odgrywać będzie komunikacja autobusowa. Komunikację tą charakteryzuje duża elastyczność w kształtowaniu układu tras, linii i rozkładów jazdy. Oferta przewozowa komunikacji autobusowej w zasadzie może w pełni zaspokajać potrzeby, jednakże z uwagi na koszty, często ilość oferowanych usług komunikacyjnych i jej jakość, zależna jest od możliwości finansowania jej przez samorząd gminy.

*Dla terenu placu dworcowego oznaczonego na rysunku „Zmiany Studium...” jako **4-KD/U***

- *ustala się jako dopuszczalne przeznaczenie tego terenu dla funkcji:*
 - *obsługi komunikacji jako funkcji podstawowej w tym realizacji zintegrowanego węzła komunikacji publicznej,*
 - *zieleni urządzonej jako towarzyszącej,*
 - *usługowych – handlu, gastronomii jako uzupełniających dla funkcji podstawowej,*
 - *zakaz lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni zabudowy przekraczającej 600m².*

5.4.5 Drogi rowerowe.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania rowerem jako alternatywnego środka komunikacji, jednak pełne jego wykorzystanie jest bardzo utrudnione, głównie z powodu:

- wzrostu motoryzacji,
- braku odpowiednich urządzeń drogowych dla tego ruchu.

Rozwiązaniem problemu ruchu rowerowego jest stworzenie systemu dróg dla tego rodzaju ruchu.

Z punktu widzenia funkcjonalno - motywacyjnego można mówić o trzech systemach:

- systemu dróg ruchu rekreacyjnego,
- systemu dróg ruchu codziennego do usług, szkół, pracy,
- systemu dróg o przeznaczeniu wielomotywacyjnym.

Natomiast z punktu widzenia stosownych rozwiązań technicznych można wydzielić dwa systemy:

- system wyizolowanych ścieżek rowerowych,
- system dróg ruchu mieszanego.

Wyizolowane ścieżki rowerowe są rozwiązaniem najkorzystniejszym dla użytkownika ale równocześnie najkosztowniejszym i wymagającym zajęcia nowych terenów. System ten wydaje się celowy dla ścieżek rekreacyjnych oraz przy uzasadnionej wielkości potoku rowerowego dla podróży codziennych. Prowadzenie ruchu rowerowego po jezdni lub łącznie z ruchem pieszym jest rozwiązaniem tańszym często realniejszym do wykonania w istniejącym pasie drogowym, lecz możliwe do zastosowania gdy zarówno ruch samochodowy jak i rowerowy jest niebyt duży.

W obszarze miasta Zawiercia proponuje się system mieszany projektowania dróg rowerowych, często wynikający z uwarunkowań lokalnych.

W koncepcji układu dróg rowerowych zostały uwzględnione trzy główne przesłanki:

- rower zastępuje samochód w podróżach do uprawiania sportów oraz w celu wypoczynku i rekreacji na obszarze miasta i w jego najbliższym otoczeniu (teren Jury Krakowsko - Częstochowskiej),
- rower winien być środkiem alternatywnym zarówno dla samochodu indywidualnego jak i dla komunikacji publicznej w podróżach obligatoryjnych i fakultatywnych w okresie wiosny, lata i jesieni (w dojazdach do pracy, nauki, usług),
- drogi rowerowe układu miejskiego Zawiercia powinny zapewnić kontynuację podróży w gminach sąsiadujących oraz nawiązywać do dróg projektowanych w obszarze województwa.

Rozmieszczenie miejsc zamieszkania, pracy i usług w obszarze miasta jego struktura przestrzenna - wiele terenów otwartych, rzeźba terenu oraz sąsiedztwo Jury Krakowsko - Częstochowskiej czyni stosunkowo atrakcyjne poruszanie się rowerem po terenie miasta. Zróżnicowana rzeźba terenu umożliwi atrakcyjne prowadzenie ścieżek rowerowych, jednakże często powoduje komplikacje i wzrost kosztów.

Podstawowe ścieżki rowerowe (w znacznej części wydzielone), głównie dla ruchu rekreacyjnego projektuje się z wykorzystaniem szlaków turystycznych (dróg polnych, duktów leśnych) na następujących kierunkach:

- *ścieżka rowerowa określana jako szlak czerwony „Orlich Gniazd” o przebiegu: zamek Morsko, Skarżyce, Żerkowice, Karlin, Bzów, Podzamcze – Ryczów – Złożeniec – Smoleń – Krzywopłoty – Zamek Bydlin.*
- *ścieżka rowerowa wg standardów EUROVELO - szlak żółty - Jurajski Szlak Rowerowy o przebiegu: miasto Zawiercie, Blanowice, Pomrożyce, Skarżyce, Morsko, Podlesice.*
- szlak turystyczny „Warownii Jurajskich” (niebieski),
- szlak turystyczny „Tysiąclecia” (zielony),
- szlak turystyczny „Szwajcarii Zagłębiowskiej” (czarny).

Ponadto projektuje się trasy rowerowe z rejonu dworca PKP wzdłuż ul. Blanowskiej dalej duktem leśnym do terenów sportowych i basenu przy ul. Glinianej a następnie w kierunku Pomrożyce - Skarżyce - Morsko, oraz z rejonu dworca PKP ul. Piłsudskiego, przez Łośnice, Kromołów, Karlin w kierunku Pilicy i Ogrodzieńca.

Decyzje dotyczące szczegółowych przebiegów i rozwiązań technicznych poszczególnych dróg rowerowych powinny być podejmowane w fazie projektowania technicznego, po rozpoznaniu potrzeb i możliwości terenowych oraz możliwości finansowych.

Wraz z tworzeniem ścieżek i szlaków rowerowych zabezpieczane będzie odpowiednie ich oznakowanie, organizowane też będzie zaplecze w postaci placów postojowych i tablic informacyjnych na szlakach turystyki rowerowej.

Na rysunku „Zmiany Studium...” wprowadzono korekty i uzupełnienia ścieżek rowerowych w zakresie ustalonym przez Urząd Miasta Zawiercie.

Dopuszcza się wyznaczanie i realizację ścieżek rowerowych w obrębie wszystkich terenów zgodnie z doraźnymi potrzebami i możliwościami. Dopuszcza się w m.p.z.p. wyznaczanie jednostek obsługi ruchu rowerowego (w terenach z zakazem zabudowy przylegających bezpośrednio do ścieżek rowerowych) z dopuszczeniem lokalizowania wyłącznie obiektów tymczasowych.

5.4.6 Ciągi piesze.

Kolizyjność ruchu samochodowego oraz pieszego jest bezdyskusyjna, dlatego należy dążyć do segregacji poziomej na odcinkach dróg i ulic gdzie występuje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu pieszego.

W obszarze centrum Zawiercia podstawowy układ uliczny posiada ciągi piesze. Poza obszarem, śródmieścia, szczególnie w dzielnicach wzdłuż terenów zabudowy mieszkaniowej, gdzie brak chodników lub utwardzonych poboczy, za najistotniejsze uznano realizację ciągów pieszych (mogą to być ciągi pieszo - rowerowe), w następujących dzielnicach: Marciszów, Blanowice, Kromołów, Żerkowice, Bzów.

Szczegółowe rozwiązanie i wybór najkorzystniejszego liniowego urządzenia dla ruchu pieszego (ciąg pieszy poboczem, chodnik, ciąg pieszo - rowerowy), zależy od uwarunkowań lokalnych i powinno nastąpić na etapie projektu realizacyjnego.

Przez obszar miasta Zawiercia przechodzą szlaki turystyczne, które zostały adaptowane w koncepcji z projektowana ich rozbudową i wzbogaceniem o elementy infrastruktury dla turystyki.

Szlaki turystyczne mogą w części stanowić drogi rowerowe.

Przez obszar miasta Zawiercia przechodzą szlaki turystyczne piesze wymagające wskazania w m.p.z.p.:

- *pieszy niebieski - szlak Warowni Jurajskich – Ogorzelnik, Zdów, Podlesie, Skarżyce, Pomrożyce, Zawiercie, Ogrodzieniec, Podzamcze, Złożeniec, Dłużec*
- *pieszy czerwony – szlak Orlich Gniazd – Mirów, Bobolice, Zdów, Żerkowice, Karlin, Podzamcze, Pilica, Zamek Smoleń, Krzywopłoty, Góry Bydlińskie, Bydlin.*
- *pieszy zielony – szlak Tysiąclecia – Siewierz, Kuźnica Sulikowska, Ciągowice, Łazy, Rokitno Szlacheckie, Hutki Kanki, Żelazko, Podzamcze, Bzów, Kromołów, Skarżyce.*
- *pieszy szlak Szwajcarii Zagłębiowskiej – Zawiercie centrum w kierunku na Chechło*
- *pieszy żółty – Borowe Pole, Rudniki, Skarżyce, Pisaseczno*
- *pieszy żółty – Zawiercie centrum w kierunku na Porębę*

Dopuszcza się wyznaczenie i realizację ciągów pieszych i szlaków turystycznych w obrębie wszystkich terenów zgodnie z doraźnymi potrzebami i możliwościami.

5.4.7 Strefy ruchu uspokojonego.

W koncepcji obsługi komunikacyjnej miasta założono wprowadzenie „stref ruchu uspokojonego” w obszarze śródmieścia. W obszarze śródmieścia ograniczonego ulicami: Piłsudskiego, Leśną, Sikorskiego po wschodniej stronie linii kolejowej oraz ul. Stary Rynek, Apteczna, Brata Alberta, Obrońców Poczty Gdańskiej, po stronie zachodniej linii kolejowej, proponuje się strefę ruchu uspokojonego, co oznacza priorytet dla ruchu pieszego i ograniczenia dla ruchu samochodowego.

W obszarze tym należy wprowadzić zakazy dla samochodów ciężarowych, ograniczenia prędkości poprzez znaki i np. progi zwalniające. Ponadto należy ukierunkować zagospodarowanie terenu na tworzenie pasaży handlowo - usługowych i bezkolizyjnych ciągów pieszych oraz przestrzeni usługowych z pełną dostępnością dla osób niepełnosprawnych. Strefy ruchu uspokojonego zaleca się również w dzielnicach i osiedlach

mieszkańcowych, których wprowadzenie może nastąpić w drodze zapisów takich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.4.8 Problem parkowania

Problem parkowania dotyczy zapewnienia stałych i czasowych miejsc postojowych, które mogą być lokalizowane przy jezdniach, jako wydzielone place parkingowe lub w obiektach kubaturowych.

Problem zapewnienia miejsc postojowych w mieście dotyczy w zasadzie mieszkańców zabudowy wielorodzinnej i miejsc gdzie zlokalizowane są obiekty usługowe i wytwórcze.

W strefie zabudowy wielorodzinnej docelowo winno się zapewnić sumaryczną ilość miejsc postojowych wg wskaźnika 1mp/mieszkanie, przy czym, pożądanym jest by około 50% było w zespołach garażowych.

W obszarze centrum miasta oraz centrach dzielnicowych powinny być oznaczone miejsca parkowania w ilości wg wskaźników 1mp/10m² powierzchni usługowej lub 1mp/ 8 miejsc konsumpcyjnych.

Również jako obowiązującą zasadę przyjąć należy, że planowane tereny rozwoju funkcji rekreacyjno - wypoczynkowej stanowią strefę dostępną głównie dla ruchu pieszego i rowerowego, co wymaga lokalizacji na obrzeżach tych terenów parkingów o wielkości uzależnionej od liczby użytkowników.

Zakłada się lokalizację parkingów wzdłuż dróg głównych prowadzących w tereny Jury Krakowsko - Częstochowskiej, w miejscach atrakcyjnych przyrodniczo - widokowych, oraz w miejscach, z których można realizować wycieczki piesze lub rowerowe, często w powiązaniu z zajazdem lub miejscem obsługi podróżnych. Ponadto przy drodze tranzytowej, projektowanej jako obwodnica południowa Zawiercia, zakłada się miejsca obsługi podróżnych z parkingami i zapleczem.

5.5 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej w obrębie wszystkich terenów pod warunkiem zachowania zgodności z przepisami odrębnymi.

5.5.1 Zaopatrzenie w wodę.

Warunki hydrogeologiczne obszaru Zawiercia wskazują, że eksploatowane obecnie złoża wodonośne posiada wystarczające zasoby wody dla zaspokojenia wynikającego z prognozy demograficznej na okres docelowy przy założeniu, że zostaną podjęte niezbędne działania dla poprawy wydajności systemu dystrybucyjnego.

W sytuacji gdy podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest ujęcie zlokalizowane w zurbanizowanym centrum miasta, nie jest możliwe zapewnienie odpowiedniej ochrony zbiornika wód podziemnych i zabezpieczenie dostaw wody o dobrej jakości. Należy więc znaleźć alternatywne miejsce poboru wody.

W celu uzyskania niezawodnego systemu dostaw wody do wszystkich obszarów miasta wymagane jest:

- rozbudowa sieci magistralnych o znaczeniu ogólnomiejskim,
- zagospodarowanie nowych studni w Parkoszowicach na potrzeby miasta,
- ochrona istniejących ujęć wody.

Rozbudowa sieci magistralnej wiąże się z koniecznością rozwiązania problemu tzw. „wąskich gardeł” w sieci wodociągowej będących przyczyną obniżonego ciśnienia w rejonie Marciszowa i Zawiercia Nowego oraz po obydwu stronach ulicy Sienkiewicza i Spacerowej.

W celu zapewnienia odpowiedniego ciśnienia w Marciszowie i Zawierciu Nowym konieczne jest zwiększenie przepływu wody z centrum do tych dzielnic, poprzez wymianę rurociągów na większe średnice w ulicy Rolniczej, Mrzygłodzkiej i Wodzisławskiej.

Dla poprawy ciśnienia w obszarze ulicy Paderewskiego należy wymienić rurociągi w ulicy Marszałkowskiej, Wykładnej i Pszczelej oraz wykonać połączenie magistrali \varnothing 350 mm tworzącej pierścień wokół centrum z wodociągami w ulicy Spacerowej, Paderewskiego i Sienkiewicza.

Z rozbudowy sieci magistralnych wiąże się również właściwe napełnianie zbiornika w Łośnicach. Obecny sposób zasilania zbiornika stwarza problemy z ciśnieniem w Kromoławie i niezbędne jest oddzielne zasilanie z ujęcia w Parkoszowicach rurociągiem \varnothing 400 mm.

Ponieważ głównym źródłem zasilania dla miasta będzie zbiornik w Łośnicach, istniejący wodociąg \varnothing 400 mm doprowadzający wodę do centrum będzie niewystarczający, a straty ciśnienia powstałe w nim będą przyczyną zbyt niskiego ciśnienia w całym centrum miasta. Niezbędna jest zatem nowa magistrala wodociągowa celem utrzymania zmodyfikowanej struktury zaopatrzeniowej sieci. Musi ona łączyć zbiornik w Łośnicach z siecią w pobliżu centralnej stacji pomp. Wymaga to budowy wodociągu \varnothing 400 mm w ulicy Łośnickiego, Piłsudskiego i Stary Rynek.

Zagospodarowanie nowych studni na potrzeby miasta wiąże się z koniecznością przeniesienia ciężaru produkcji wody z ujęcia „Stary Rynek” w centrum miasta do Parkoszowic. Powodem jest brak możliwości utworzenia strefy ochronnej wokół studni w centrum Zawiercia i choć obecna jakość wody jest wystarczająca, nie można zagwarantować stałości tej sytuacji.

Lokalizacja nowego ujęcia w Parkoszowicach została wybrana z dwóch powodów. Po pierwsze, uwzględniając główne kierunki przepływu wód gruntowych, miejsce to leży powyżej Zawiercia i jest mało prawdopodobne, aby zostało skażone zanieczyszczeniami miejskimi. Po drugie, w miejscu tym jest już kilka studni, które nie są aktywnie wykorzystywane, a są w stanie zapewnić bez problemu odpowiednią jakość wody. Finalne źródło to poprzez nowy przewód zasilający zbiornik w Łośnicach może zapewnić nieomalże całkowicie grawitacyjną dystrybucję wody w mieście.

Z uwagi na niesprecyzowany termin zagospodarowania nowych studni w Parkoszowicach i spory zakres koniecznych inwestycji modernizacyjnych w mieście, konieczna będzie, jako działanie doraźne, szczególna ochrona ujęcia „Stary Rynek” mająca na celu utrzymanie jakości wody i wydajności na dotychczasowym poziomie, stanowiącym 50% zasobów dyspozycyjnych miasta.

Ochrona istniejących ujęć wody jest konieczna gdyż obserwuje się już pierwsze sygnały antropogenicznego zanieczyszczenia wód. Wokół istniejących ujęć wyznaczone są jedynie strefy ochrony bezpośredniej i bezwzględnie wymagane jest ustanowienie stref ochrony pośredniej z odpowiednimi ograniczeniami w ich użytkowaniu.

Podjęte w 1997 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny - Warszawa opracowanie dotyczące ochrony całego zbiornika wód podziemnych Olkusz - Zawiercie nie zostało dotychczas ukończony, ale z modelowania matematycznego przeprowadzonego w dotychczasowych pracach wynika, że strefy pośrednie wokół poszczególnych ujęć są tak duże, że praktycznie cały obszar Zawiercia położony jest w ich zasięgu. Oznacza to, że jest to obszar wymagający ustalenia szczególnych warunków korzystania z terenów wysokiej i najwyższej ochrony zasobów wód podziemnych I klasy czystości.

Ważnym problemem, który należy rozpatrywać w sferze eksploatacji jest poprawa stanu technicznego sieci wodociągowej miasta, wpływająca w sposób bezpośredni na bezawaryjną pracę systemu zaopatrzenia w wodę.

Wskazana jest sukcesywna wymiana sieci zwłaszcza stalowych i azbestocementowych. O priorytetach i kolejności wymiany wodociągów zdecyduje ilość wykonywanych napraw na poszczególnych odcinkach z powodu wycieków wody.

5.5.2 Odprowadzenie ścieków

Rozwiązanie problemu odprowadzenia i unieszkodliwiania ścieków ukierunkowane jest na:

- wykorzystanie rezerwy przepustowości istniejącej oczyszczalni ścieków,
- skanalizowanie miasta w systemie rozdzielczym.

Istniejąca mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków o maksymalnej przepustowości 32000m³/d posiada obecnie znaczne rezerwy przepustowości wynoszące 35%. Oczyszczalnia jest w stanie przejąć ścieki z całego obszaru miasta w okresie docelowym. Przy założonym systemie kanalizacji rozdzielczej ilość wód opadowych trafiających dotychczas na oczyszczalnię, a stanowiących udziałowo 50% uwolni dodatkowe rezerwy przepustowości oczyszczalni.

a) odprowadzenie ścieków sanitarnych

Rozdzielcza sieć kanalizacji sanitarnej obejmie docelowo swoim zasięgiem całe miasto z wyjątkiem enklaw do których doprowadzenie kolektorów jest nieuzasadnione ekonomicznie. Sieć kanalizacji sanitarnej jest realizowana w ramach projektu p.n. „Gospodarka Ściekowa

Zawiercia” z wykorzystaniem funduszy spójności. W ramach programu zostanie również zmodernizowana oczyszczalnia ścieków.

Za priorytetowe zadania w zakresie odprowadzania ścieków należy uznać wprowadzenie kanalizacji sanitarnej obsługującej dzielnice Żerkowice, Skarżyce, Karlin, Bzów, Pomrożyce i Blanowice, dokończenie kanalizacji Kromołowa, oraz realizację kanalizacji dla nowych terenów inwestycyjnych lokalizowanych w dzielnicy Marciszów.

Realizacja powyższego programu pozwoli na objęcie zorganizowaną siecią kanalizacji sanitarnej 97,7% zabudowy. Dopuszcza się jednak skanalizowanie obszarów, głównie w dzielnicach peryferyjnych, posiadających niekorzystny układ wysokościowy (konieczność licznych pompowni) i znaczną odległość od głównych kolektorów poprzez:

- zastosowanie przydomowych, kontenerowych oczyszczalni ścieków indywidualnych lub grupowych. Wskazane wsparcie ze strony Miasta dla inicjatyw grupowych i stosowanie rozwiązań technicznych opartych na modelu niemieckim (minimum trzy komory o pojemności od $1m^3$ każda z systemem rozsączania dostosowanym do zastosowanej technologii i warunków terenowych).
- zastosowanie przydomowych zbiorników bezodpływowych na ścieki sanitarne z wywozem do stacji zlewnej znajdującej się na terenie oczyszczalni.
- Wskazane wprowadzenie efektywnego systemu działań kontrolnych w zakresie postępowania mieszkańców ze ściekami sanitarnymi w obszarach nie objętych zbiorczymi systemami odprowadzania ścieków.

b) Odprowadzenie ścieków deszczowych

Sieć kanalizacji deszczowej istnieje jedynie w centrum Zawiercia, w części Kromołowa oraz w Zawierciu Nowym. Generalnie obrzeża centrum i dzielnice peryferyjne nie posiadają kanalizacji deszczowej. Oznacza to, że spływ wód deszczowych w tych rejonach odbywa się w sposób naturalny, co jak dotąd nie stwarzało poważniejszych problemów, oprócz Kromołowa.

Niezbędna jest natomiast przebudowa kanalizacji deszczowej i wymiana na większe średnice kanałów deszczowych w Kromołowie z uwagi na mającą tam miejsce w 1997 roku powódź. Jest to inwestycja skojarzona z programem przeciwpowodziowym dla tego rejonu, opisanym w innej części opracowania.

Wymaga się wprowadzenia w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymogu kompleksowej realizacji kanalizacji deszczowej obejmującej swym zasięgiem sieć głównych dróg i ulic, szczególnie projektowanych, oraz większych obszarów przeznaczonych dla realizacji funkcji produkcyjnych i usługowych. Kanalizacja deszczowa winna obejmować place, parkingi i inne powierzchnie narażone na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i innymi niebezpiecznymi zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

5.5.3 Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Na terenie miasta Zawiercie istnieje obecnie rozbudowany układ sieci elektroenergetycznych wysokich, średnich i niskich napięć pośredniczący w dostawie energii elektrycznej z krajowego systemu elektroenergetycznego do odbiorców bytowo - komunalnych i przemysłowych. Istniejący system zapewnia dostawę energii do wszystkich odbiorców.

Poprawa bezpiecznej obsługi odbiorców w mieście i zapewnienie dostaw energii elektrycznej dla nowych terenów rozwojowych ukierunkowana jest na modernizację istniejącego układu polegającej na:

- budowie prawidłowego układu podstawowego zasilania średnich napięć w śródmieściu Zawiercia w oparciu o wymianę transformatora na 110kW/ŚN w GPZ „Śródmieście”,
- rozbudowie układu sieci średnich napięć o nowe elementy liniowe i stacyjne,
- wydzieleniu średniego napięcia na poziomie 15kV na rzecz sukcesywnej likwidacji linii 6kV i 30kV.

Dopuszcza się korekty przebiegu oraz wszelkie prace mające na celu utrzymanie i modernizację linii elektroenergetycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia emisji pól elektromagnetycznych i hałasu oraz odpowiednich zabezpieczeń technicznych.

W zapisach planów w strefach bezpieczeństwa linii elektroenergetycznych, ustalonych odrębnymi przepisami dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV w odległości 15m od osi linii:

- *Zakazuje się wznoszenia budynków i użytkowania terenów, które mogłyby zagrażać trwałości i bezpieczeństwu tych linii oraz przebywających w sąsiedztwie ludzi;*
- *Zakazuje się nasadzeń drzew, które w okresie całego swojego wzrostu mogą zbliżyć się do przewodów roboczych linii na odległość mniejszą niż 5m;*
- *Wymaga się zapewnienia swobodnego dojazdu do słupów linii elektroenergetycznych sprzętu ciężkiego i swobodnego przemieszczania się w ich obrębie, a także zapewnienie dostępności terenu dla prac eksploatacyjnych, modernizacyjnych, remontowych i inwestycyjnych linii elektroenergetycznych;*
- *Dopuszcza się:*
 - *Rolnicze użytkowanie strefy przy odpowiednim ograniczeniu rodzaju i wysokości upraw;*
 - *Przebudowę i rozbudowę istniejących budynków oraz przyjęcie mniejszych odległości dla nowej zabudowy i inne formy użytkowania terenu, w przypadku aktualizacji odpowiednich przepisów odrębnych lub indywidualnej zgody zarządcy linii elektroenergetycznych na dokonanie uprawnionego odstępstwa, uzasadnionego względami techniczno – ekonomicznymi,*
 - *Wszelkie zasady zagospodarowania mające na celu utrzymanie i modernizację obiektów elektroenergetycznych, ze szczególnym uwzględnieniem:*
 - *Zwiększenia bezpieczeństwa,*
 - *Zwiększenia pewności zasilania,*
 - *Ograniczenia oddziaływania związanego z emisją pól elektromagnetycznych,*
 - *Ograniczenia hałasu,*
 - *Prac modernizacyjnych związanych z postępem technicznym.*

W zapisach planów w strefach bezpieczeństwa linii elektroenergetycznych, ustalonych odrębnymi przepisami dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 220kV w odległości 25m od osi linii:

- *Zakazuje się wznoszenia budynków i użytkowania terenów, które mogłyby zagrażać trwałości i bezpieczeństwu tych linii oraz przebywających w sąsiedztwie ludzi;*

- Zakazuje się nasadzeń drzew, które w okresie całego swojego wzrostu mogą zbliżyć się do przewodów roboczych linii na odległość mniejszą niż 10m;
- Wymaga się zapewnienia swobodnego dojazdu do słupów linii elektroenergetycznych sprzętu ciężkiego i swobodnego przemieszczania się w ich obrębie, a także zapewnienie dostępności terenu dla prac eksploatacyjnych, modernizacyjnych, remontowych i inwestycyjnych linii elektroenergetycznych;
- Dopuszczenia jak dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV.

Dopuszcza się w m.p.z.p. wyznaczenie terenów zabudowy, w strefach bezpieczeństwa linii energetycznych wysokiego i średniego napięcia pod warunkiem pozytywnego uzgodnienia lokalizacji, rodzaju zabudowy i szczegółowych zasad kształtowania budynków z odpowiednim zarządcą.

Dla napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV znajdującej się w obrębie terenów mieszkaniowych w okolicy ul. Surowej, ustala się wymóg przebudowy tej linii do formy skablowanej w pasie drogowym ul. Surowej lub poprowadzenie linii napowietrznej o innym przebiegu nie kolidującym z terenami zabudowy.

5.5.4 Zaopatrzenie w ciepło.

W branży ciepłowniczej nie przewiduje się nowego centralnego źródła ciepła.

Uciepłownienie miasta nastąpi w oparciu o istniejącą ciepłownię „Zawiercie” dającą gwarancję pokrycia potrzeb cieplnych tylko części najbardziej zurbanizowanego centrum, miasta. Zakłada się:

- uciepłownienie centrum miasta zlokalizowanego po wschodniej stronie torów kolejowych z w/w ciepłowni,
- uciepłownienie centrum miasta zlokalizowanego po zachodniej stronie torów kolejowych oraz pozostałych dzielnic w oparciu o rozwiązania lokalne,
- w ramach rozwiązań lokalnych uciepłownienie gminy w około 50% poprzez ogrzewanie gazowe, a w pozostałej części zastosowanie ekologicznych kotłowni olejowych lub innych paliw bezdymnych.

Ze względu na możliwość konkurencyjności w zastosowaniu rodzaju nośnika energii nie precyzuje się rozwiązania w sposób jednoznaczny.

5.5.5 Zaopatrzenie w gaz.

Aktualnie nie wszystkie zainwestowane tereny miasta są zgazyfikowane.

Zakłada się 100% gazyfikacji, co oznacza wykonanie gazociągów w dzielnicach Pomrożyce, Skarżyce, Żerkowice i Karlin. Będą to gazociągi średnioprężne gazu ziemnego, będące kontynuacją gazociągów w dotychczas zgazyfikowanych dzielnicach.

W celu stworzenia lepszych warunków dla pracy układu i drugostronnego zasilania istnieje możliwość połączenia z siecią średnioprężnej Ø 90 PE w Kiełkowicach w gminie Ogrodzieniec.

Zasilanie odbiorców nastąpi poprzez zastosowanie indywidualnych reduktorów przydomowych. Po zrealizowaniu gazyfikacji w/w dzielnic możliwe będzie powszechne stosowanie gazu w gospodarstwach domowych do przygotowywania posiłków, ciepłej wody

użytkowej, a także do ogrzewania mieszkań na terenach poza systemem centralnego ogrzewania.

W zakresie infrastruktury technicznej ustala się realizację tlenociągu dla obsługi Huty CMC „Zawiercie” o przebiegu zbliżonym do wskazanego na planszy „Uwarunkowania” oraz dopuszcza się wskazanie niniejszego przeznaczenia terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w granicach niezbędnych do realizacji niniejszego przedsięwzięcia oraz ustalenie niezbędnych stref ochronnych.

5.5.6 Telekomunikacja.

Z uwagi na korzystną sytuację lokalizacji w Zawierciu nowoczesnej centrali cyfrowej z możliwością świadczenia według ISDN (sieć cyfrowa z integracją usług) i rozbudowy nie wymagającej nowych obiektów kubaturowych, rozwój telekomunikacji ukierunkowany jest na podniesienie standardu obsługi wyrażającym się tzw. wskaźnikiem gęstości sieci telekomunikacji, czyli ilości abonentów przypadających na 100 mieszkańców.

Z uwagi na pełne pokrycie siecią magistralną i abonencką całego terenu miasta wymagana jest jedynie rozbudowa tej sieci i urządzeń prowadząca do przyrostu nowych numerów abonenckich.

W zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- *Dopuszcza się lokalizowanie infrastruktury dla telefonii komórkowej, w obrębie wszystkich terenów zabudowy pod warunkiem zachowania norm i przepisów odrębnych.*
- *Dopuszcza się wprowadzenie zakazu lokalizowania stacji bazowych w obrębie obiektów i terenów, w szczególności oświaty i zdrowia,*
- *Dopuszcza się wprowadzenie zakazu lokalizowania stacji bazowych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej lub wprowadzenie w tych strefach ograniczeń i wytycznych dotyczących kształtowania oraz zasad lokalizowania tej infrastruktury,*
- *Dopuszcza się adaptację istniejących wolnostojących masztów poprzez oznaczenie symbolem „T” czyli wskazanie na rysunku planu jako terenu infrastruktury technicznej,*
- *Dopuszcza się, poza obszarem parku krajobrazowego, wyznaczenie jednostek oznaczonych symbolem „T” w obrębie terenów rolnych oraz zieleni dla lokalizowania wolnostojących masztów infrastruktury telefonii komórkowej, o ile uwarunkowania z zakresu ochrony krajobrazu oraz przyrody na to pozwalają,*

5.5.7 Gospodarka odpadami.

Problem usuwania i utylizacji odpadów komunalnych miasto rozwiąże we własnych granicach administracyjnych poprzez rozbudowę Międzygminnego Zakładu Utylizacji i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w obrębie terenu oznaczonego nr 2 na rysunku zmiany studium. Zbieranie, transport i odzysk odpadów z terenu gminy Zawiercie reguluje obowiązujący „Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Zawiercie na lata 2004-2011” w związku z powyższym wymaga się uwzględnienia w m.p.z.p. ustaleń wynikających z powyższego dokumentu.

Istniejące składowiska przemysłowe tj. Huty „Zawiercie” i Odlewni Żeliwa S.A. zostaną zrehabilitowane.

Wskazana intensyfikacja działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych, lokalnych składowisk odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem problemu niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska.

Wskazane podniesienie skuteczności systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji.

Wskazane wprowadzenie na obszarze miasta (w ramach Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych) kompostowni do odbioru odpadów pochodzących z parków, zieleńców, trawników, pasów ulicznych, cmentarzy czy ogródków działkowych. Na terenach zabudowy jednorodzinnej preferowane jest kompostowanie odpadów organicznych we własnym zakresie przez mieszkańców.

Ważnym elementem w zakresie poprawy ochrony środowiska będzie realizacja cmentarza dla zwierząt w sąsiedztwie składowiska odpadów.

6. POLITYKA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

Polityka rozwoju przestrzennego miasta Zawiercia formułowana jest na bazie celów rozwoju, uwarunkowań i możliwości ich realizacji oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego.

6.1 Zadania polityki przestrzennej.

Ustala się następujące podstawowe zadania polityki przestrzennej:

- Tworzenie warunków dla rozwoju funkcji Zawiercia jako nowoczesnego ośrodka obsługi dla miasta i regionu wymagać będzie;
 - udostępnienia terenów dla inwestycji związanych z rozwojem głównych funkcji miasta oraz dla rozbudowy infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej a także promowanie miasta, jako miejsca przyjaznego turystom,
 - stworzenia warunków dla potrzeb porządkowania i uzupełniania zabudowy w obszarach chronionych - z priorytetem dla brakujących usług publicznych oraz usług rekreacyjnych (zespoły „centrów usługowych”, mogące tworzyć przestrzenie publiczne),
 - stworzenia warunków dla przestrzennego (funkcjonalnego i architektonicznego) ukształtowania ośrodka centralnego miasta - „centrum”,
 - stworzenia warunków do ochrony interesu publicznego, a w tym dla ochrony zasobów przyrody i dóbr kultury oraz racjonalna gospodarka tymi zasobami.
 - określenia sposobu eliminacji wszelkich ujawniających się kolizji funkcjonalnych - szczególnie:
 - w obszarach o charakterze zabytkowym, gdzie priorytet winny mieć zagadnienia ochronne obiektów historycznych i zabytkowych,
 - w obszarach przemysłowych i poprzemysłowych na stykach ze strukturami zabudowy mieszkaniowej i usługowej.
 - dążenia do poprawy warunków rozwoju w oparciu o restrukturyzację obszarów przemysłowych (zespoły i obiekty o charakterze zabytkowym),
 - utworzenia i zorganizowania przestrzeni publicznych ogólnie dostępnych, tworzących systemy wzajemnych ciągów, wykorzystując w tym celu ulice, place, skwery, parki i inne tereny zielone oraz obiekty użyteczności publicznej, a także obiekty o wartościach zabytkowych,
 - utworzenia usprawniających układów drogowych, poprzez modernizację istniejących układów, przy maksymalnej, zasadniczej ochronie historycznych przebiegów dróg i ulic - zwłaszcza w „szczególnych” obszarach miasta,
 - realizowania sieci parkingów umożliwiającą pozostawienie autokarów i samochodów (w tym ewentualne parkingów strategicznych) co wymaga wprowadzenia stref ograniczonej dostępności samochodów, dając priorytet dla ruchu pieszego, a także rowerowego, szczególnie w obszarach wschodnich miasta (ochrony Z.P.K.W.Ś.),
 - dążenia do podniesienia atrakcyjności miasta i stworzenia jego nowego wizerunku, poprzez określenie przestrzenne rozwojowych „obszarów promocji”, a w tym eksponowanie zasobów kultury materialnej, które mogą być atrakcyjną przestrzenią lub atrakcyjnymi obiektami dla form „małego biznesu”,
 - zorganizowania bazy danych o terenach atrakcyjnych w mieście, dla różnych form „biznesu” (w tym kultura, turystyka, rekreacja itp.), położonych w obszarach

„szczególnych” (strategicznych) miasta, względnie przy głównych trasach związanych z turystyką.

- Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz funkcji ośrodkotwórczych wymagać będzie:
 - określenia zasad gospodarczych i przestrzennych funkcjonowania przedsiębiorstw wynikających z kompetencji i właściwości samorządu,
 - stałej współpracy z przedsiębiorstwami w zakresie właściwego kształtowania wizerunku miasta i jego promocji,
 - stałego uzupełniania i odtwarzania zasobu gruntów komunalnych,
 - sukcesywnego przygotowania terenów przeznaczonych na cele inwestycyjne w centrum miasta, poprzez sporządzenie stosowanych opracowań planistycznych i priorytetowych,
 - podjęcia pilotażowych działań rewaloryzacyjnych w obrębie wybranego kwartału w śródmieściu.
 - wskazanie nowych atrakcyjnych terenów dla realizacji przedsięwzięć z zakresu przemysłu i usług.
- Tworzenie warunków dla poprawy jakości życia mieszkańców miasta - tj. warunków zamieszkania, pracy, wypoczynku i wzrostu poczucia bezpieczeństwa publicznego wymagać będzie:
 - utrzymania i modernizację istniejących zużytych technicznie zasobów mieszkaniowych, likwidację zabudowy substandardowej,
 - wspierania realizacji zabudowy mieszkaniowej w formie zorganizowanej dla lepszego wykorzystania terenów uzbrojonych, wspieranie budowy mieszkań typu społecznego na wynajem dla ludzi młodych i starszych (pierwsze i ostatnie mieszkanie),
 - opracowania strategii mieszkaniowej zawierającej konkretyzację programów realizacji budownictwa komunalnego w mieście, ze wskazaniem możliwości finansowania inwestycji,
 - wspierania inicjatyw społecznych dążących do aktywizacji budownictwa,
 - utrzymania i modernizacji istniejących obiektów publicznych w zakresie edukacji, zdrowia, kultury, sportu i rekreacji,
 - poprawy dostępu do placówek edukacji zdrowia, kultury, sportu, rekreacji oraz szerszy dostęp osób niepełnosprawnych do wykształcenia w ramach zintegrowanego systemu edukacji,
 - rozwoju szkolnictwa średniego oraz wyższego o profilu turystyczno - hotelarskim i usługowy, oraz przygotowanie warunków dla realizacji w Zawierciu campusu uniwersyteckiego,
 - utworzenia centrum informacji turystycznej i kulturalnej,
 - realizacji zajazdów turystycznych,
 - realizacji hali widowiskowo - sportowej w śródmieściu,
 - realizacji basenów kąpielowych,
 - realizacji systemu ścieżek rowerowych i organizacji poletek piknikowych w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo,
 - utrzymania istniejących parków oraz tworzenie nowych osiedlowych, z urządzeniami rekreacyjnymi i placami zabaw,

- o wspierania rozwoju niepublicznych form zagospodarowania rekreacyjno - sportowego (stadnina koni, siłownia, czy inne formy sprzyjające aktywności ruchowej mieszkańców),
- o realizacji bazy hotelowej o zróżnicowanym standardzie,
- o realizacji w rejonie Morska, Blanowic i Bzowa wieloobszarowego i wielofunkcyjnego zespołu wypoczynkowo - rekreacyjnego o randze regionalnej.

Za główne kierunki działań samorządowych w zakresie komunikacji miasta przyjmuje się:

- współpracę z organami zarządzającymi drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi celem realizacji planowanych inwestycji drogowych o znaczeniu ponadlokalnym istotnych dla funkcjonowania miasta,
- współpracę z inwestorami miejscowymi i ludźmi biznesu dla realizacji przedsięwzięć komercyjnych z zakresu infrastruktury komunikacyjnej typu: stacje paliw, motele, zajazdy, parkingi, miejsca obsługi podróżnych itp., które wpływają na poprawę obsługi komunikacyjnej mieszkańców i podróżnych,
- współpracę z organizacjami pozarządowymi celem pozyskania środków z funduszy pomocowych dla realizacji zadań gminnych.

Podstawowym elementem warunkującym wysoką jakość życia mieszkańców jest pełne wyposażenie i sprawność urządzeń infrastruktury technicznej, zwłaszcza w zakresie systemów kanalizacji, ciepłownictwa omówionych w rozdziale „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej”.

Ważnym kierunkiem poprawy jakości życia mieszkańców jest wzrost poczucia bezpieczeństwa publicznego, a w tym: niedopuszczenie do zabudowy terenów zagrożenia powodziowego, poprawy bezpieczeństwa na drogach publicznych, wspieranie działalności opiekuńczo - wychowawczej szkół, organizowanie warsztatów dotyczących profilaktyki przeciwdziałania agresji, przygotowania pod względem formalnym (wyznaczenie w planach miejscowych) terenów pod budowlę ochronne (O.C.) doraźnie przygotowywane.

6.2 Strategiczne kierunki działań

Realizacja zadań zmierzających do założonego w kierunkach zagospodarowania przestrzennego rozwoju miasta i związanych z nimi zmian - wymaga podjęcia odpowiednich działań, takich jak:

- współpraca z organizacjami pozarządowymi dla realizacji zadań i inwestycji miejskich, oraz z inwestorami miejskimi w celu realizacji prestiżowych przedsięwzięć publicznych,
- własne przedsięwzięcia miasta, a w tym:
 - o współpraca z właścicielami restrukturyzowanych zakładów w zakresie przestrzennych zmian zachodzących na tych obszarach,
 - o wprowadzanie polityki gospodarki nieruchomościami komunalnymi mającej na celu obrót tymi nieruchomościami: zamiany, rekompensaty za nieruchomości stanowiące własność innych osób prawnych i prywatnych przeznaczone na cele publiczne,
 - o tworzenie prawnych związków na bazie prawa handlowego z inwestowaniem w celach realizacji przedsięwzięć publicznych,

- o stosowanie polityki preferencji inwestorskich, poprzez stosowanie ograniczonych przetargów w obrocie nieruchomościami miasta, ustalenie okresów dzierżaw, czy innej formy nabycia praw do terenu.

W zakresie środowiska kulturowego, strategiczne kierunki działań dotyczą:

- objęcie ochroną określonych obszarów i rejonów miasta zróżnicowanymi formami ochrony, adekwatnymi do wartości zasobów środowisk kulturowego i przyrodniczego,
- przestrzeganie i egzekwowanie ustaleń stref ochrony konserwatorskiej dla obszarów, zespołów i obiektów ścisłej strefy ochrony konserwatorskiej (strefa „A”) oraz obszarów częściowej ochrony konserwatorskiej (strefa „B”) postulowanych w niniejszym „Studium...” do ustalenia prawnego - stanowisk archeologicznych,
- *rewitalizacja przemysłowych obszarów miasta, szczególnie w obrębie Śródmieścia, w kierunku usług publicznych i komercyjnych oraz mieszkalnictwa,*
- promowanie uporządkowania i zagospodarowania oraz ekspozycji obszarów i obiektów związanych z wartościowymi zasobami kulturowymi i przyrodniczymi,
- podjęcie działań w kierunku rehabilitacji zabudowy mieszkaniowej, przeprowadzenie remontów i modernizacji starej zabudowy, kulturowo wartościowej, będącej w złym stanie technicznym, a nie objętej dotychczas opieką konserwatorską,
- w odniesieniu do zabytkowych układów urbanistycznych ścisłe dopasowanie skali i architektury do istniejącej zabudowy w oparciu o ustalenia i konsultacje konserwatorskie,
- zagospodarowanie terenów „doliny” Warty w obszarach zabudowy miejskiej oraz rozbudowy terenów zielonych towarzyszących rzece,
- ograniczenie osadnictwa rozproszonego (niekontrolowany rozwój) prowadzący do zacierania dystansów przestrzennych i zanikania terenów otwartych - oraz dekompozycji układów zabudowy, szczególnie w obszarach ruralistycznych,
- minimalizowanie negatywnego wpływu projektowanych inwestycji względnie korygowanie ich lokalizacji (przebiegu), głównie projektowanych autostrad i dróg szybkiego ruchu i innych inwestycji ziemnych (liniowych i kubaturowych) w aspekcie ochrony wartości kulturowych naziemnych i podziemnych (dot. wartości archeologicznych),
- podjęcie działań planistycznych, w których treści winny dominować rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne, podnoszące wartości kulturowe istniejących zasobów, jak i ewentualnie tworzonych nowych funkcji i związanych z nimi rozwiązań przestrzennych,
- dla terenów miejskich i wiejskich o szczególnych funkcjach winno się sporządzić w pierwszej kolejności miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dla terenów atrakcyjnych z zasobami kulturowymi - wymagane jest ich objęcie szczególnymi opracowaniami planistycznymi o charakterze rewaloryzacyjnym,
- monitorowanie występujących zjawisk w gospodarce przestrzennej, umożliwiające śledzenie procesów zmian zachodzących w użytkowaniu terenów oraz zabudowie.

Realizacja polityki w zakresie kulturowym winna być zorientowana na:

- ochronę wartości zasobów dziedzictwa kulturowego w mieście, zminimalizowanie (zahamowanie) ich procesu degradacji, a także odtwarzanie tychże wartości,
- tworzenie dalszych rozwiązań i ustaleń prawnych nakazowych i preferencji umożliwiających skuteczną ochronę prawną obiektów i terenów zabytkowych,

- opracowanie planów miejscowych dla terenów gdzie jest to wymagane przepisami ustaw szczegółowych - oraz sporządzenie planów miejscowych dla obszarów określonych jako „obszary szczególne” o kluczowym znaczeniu dla rozwoju miasta,
- podjęcie w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków opracowań studialnych, specjalistycznych:
 - Studium historyczno - konserwatorskie miasta Zawiercia,
 - Studium badawcze nad wartościami urbanistyki i obiektami przemysłowymi XIX i pocz. XX w. w rejonach osadnictwa miejskiego pozwalających na dokładne rozpoznanie istniejących wartości kulturowych miasta, a w szczególności określenia form ochrony konserwatorskiej tych wartości.

Są to podstawowe narzędzia - (instrumenty) realizacji polityki przestrzennej, które winny być wspomagane szczególnymi działaniami organizacyjnymi (lokalnymi, regionalnymi) w tym zakresie.

6.3 Działania dotyczące ochrony prawnej wartości kulturowych w obszarze miasta.

1) Istniejące formy ochrony prawnej

Ochroną prawną oraz wpisem do rejestru zabytków województwa śląskiego objęto wg danych Państwowej Służby Ochrony Zabytków - Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach poniższe obiekty i zespoły zabytkowe miasta Zawiercia, w jego granicach administracyjnych - ujęte w zapisie tabelarycznym

	Określenie obiektu	Adres - lokalizacja	Czas powstania	Nr rejestru zabytków data wpisu	Określenie granic ochrony prawnej - strefa rejestracyjna
1	Osiedle robotnicze TAZ - układ urbanistyczny: - rozplanowanie osiedla: (układ szachownicowy ulic i ciągów pieszych) - zabudowa: a/ mieszkaniowa - ul. Niedziałkowskiego 1,3 i 22,23 Bohaterów Westerplatte 4,6 b/ budynki: szkoła, d. Dom Ludowy, d. Resursa, d. łaźnia, d. Kościół ewangelicki c/ willa dyrektora (obecnie biblioteka) - zieleń osiedlowa i ogólnoużytkowa	Zawiercie, ul. Niedziałkowskiego, ul. Bohaterów Westerplatte, ul. Szymańskiego	1880- 1910	Nr rejestru - 1428/91 10.07.1991	Granice obejmują określony układ urbanistyczny i wymienione obiekty - obszar w granicach ul. Piłsudskiego, Kościuszki, Sienkiewicza i Leśnej
2	Zespół willowy (dawny pałacyk Holenderskich) - budynek mieszkalno - gospodarczy (oficyna), - ogród z przedogrodem o charakterze użytkowym otoczony ogrodzeniem	Zawiercie, ul. 3-go Maja 25	XIX w.	Nr rejestru - 1494/92 27.08.1992	Granice obejmują wymienione obiekty wraz z najbliższym otoczeniem
3	Dwór murowany	Zawiercie-Bzów ul. Poległych	XIX w. przebud. po 1914 r.	Nr rejestru - 787/67 17.06.1967	Granica obejmuje budynek dworu i najbliższe otoczenie
4	Kościół parafialny p. w. św. Mikołaja - murowany z wieżą	Zawiercie - Kromołów,	XVI w. rozbud. w	Nr rejestru - 775/67	Granice obejmują całość obiektu w

		ul. Jurajska	XIX w.	17.06.1967	ramach ogrodzenia
5	Cmentarz żydowski oraz stelle nagrobne z reliefami oraz nagrobki	Zawiercie-Kromołów ul. Piaskowa	XVIII - XIX w.	Nr rejestru - 774/67 17.06.1967	Granice obejmują całość zespołu w ramach ogrodzenia
6	Ruiny zamku rycerskiego - wzniesiony na skałach, murowany z Kamienia łamanego	Zawiercie - Morsko	XIV w (od XVII w. w ruinie)	Nr rejestru - 790/67 07.10.1967	Granice rozciągają się na całość ruin, nowsze zabudowania u stóp wzgórza - oraz strefę w promieniu 100m wokół ruin
7	Kościół parafialny p. w. św. Trójcy i św. Floriana - murowany z wieżą (wczesnobarokowy)	Zawiercie - Skarżyce ul. Skarżycka 11	XVI-XVII w.	Nr rejestru - 785/67 17.06.1967	Granice obejmują obiekt w ramach ogrodzenia
8	Kaplica (kostnica) - pierwotnie Ogrójec, przy Kościele parafialnym p.w. św. Trójcy i św. Floriana - murowane z Kamienia	Zawiercie - Skarżyce, ul. Skarżycka 11	XVII w.	Nr rejestru - 786/67 17.06.1967	Granice obejmują całość obiektu - w ramach ogrodzenia Kościoła parafialnego

Wszystkie wymienione obiekty i zespoły zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa Śląskiego objęte są **strefą „A”** ochrony konserwatorskiej.

Strefa „A” - strefa ścisłej, pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego z bezwzględny priorytetem wymogów konserwatorskich. Obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej oraz obiekty o szczególnych walorach i wartościach kulturowych i historycznych - do bezwzględnego zachowania. W strefie tej obowiązuje priorytet wypełnienia zaleceń konserwatorskich. Wszelkie działania dotyczące obiektów, zespołów i terenów winny być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Podstawowe działania konserwatorskie w strefie „A” winny zmierzać do:

- najpełniejszego zachowania historycznych cech układów kompozycji przestrzennej,
- zachowania i konserwacji zabytkowych obiektów,
- zachowania i konserwacji zachowanych drzewostanów oraz właściwej ich pielęgnacji,
- dostosowania nowej zabudowy, bądź elementów zagospodarowania do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie lokalizacji, skali bryły, proporcji oraz z nawiązaniem form współczesnych do lokalnej tradycji architektonicznej,
- zapewnienia właściwej ekspozycji obiektów poprzez odpowiednie utrzymanie terenów otaczających,
- dążenia do usunięcia obiektów lub elementów dysharmonijnych.

2) Postulowane formy ochrony prawnej

Wobec braku „Studium historyczno - konserwatorskiego” dla miasta Zawiercia, po analitycznym rozpoznaniu wartości kompozycyjne - architektonicznych układów urbanistycznych (głównie założeń XIX - XX w), proponuje się w oparciu o specjalistyczne konsultacje z PSOZ - Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach objąć strefą „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej, wartościowe założenia urbanistyczne, parki i inne kompozycje zieleni (np. cmentarze) oraz obszary zabudowy przemysłowej, nieraz z historycznie wartościowymi obiektami.

Strefa „B” - strefa częściowej ochrony konserwatorskiej o rygorze utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji zabytkowej z dostosowaniem do niej charakteru i skali nowej zabudowy jak również utrzymania innych historycznych elementów krajobrazu kulturowego. Obejmuje obszary zabytkowych układów, częściowo przekształconych z występującymi obiektami o wartościach lokalnych.

W strefie tej obowiązuje wymóg opiniowania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków działań inwestycyjnych (remonty, adaptacje, modernizacje, nowe lokalizacje).

Podstawowe działania konserwatorskie w strefie „B” dotyczą:

- ochrony historycznego układu przestrzennego w zakresie rozplanowania, skali oraz brył zabudowy,
- rewaloryzacji polegającej na przywracaniu obiektom i obszarom utraconych wartości,
- usunięcia lub odpowiedniej przebudowy elementów i obiektów dysharmonizujących,
- zaznaczenia śladów tych fragmentów historycznej kompozycji przestrzennej, które ze względu na stan techniczny nie będą mogły być utrzymane i zaadoptowane do nowej funkcji.
- *w strefie obowiązuje wymóg opiniowania przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach wszelkich działań inwestycyjnych mających bezpośredni wpływ na substancję zabytkową oraz jej otoczenie. Do działań wymagających opiniowania należą remonty, adaptacje, nowe lokalizacje, ewentualne wyburzenia obiektów o znaczeniu historycznym, wycinka starodrzewu. Do działań nie wymagających opiniowania należą wszelkie prace związane z realizacją infrastruktury technicznej.*

Wyznaczenie i opis poszczególnych stref „B” ochrony konserwatorskiej.

Na terenie miasta proponuje się wprowadzenie strefy „B” - częściowej ochrony konserwatorskiej dla poniższych obszarów:

ZAWIERCIE:

- **Obszary zabudowy mieszkaniowej**, najstarszych części miasta, po wschodniej i zachodniej stronie torów PKP (XIX - XX w):

1) Obszar zachodniej części miasta zwany „Starym Miastem” w granicach określonych ulicami: - ul. Górnośląska z zabudową jej południowej strony (na głębokość działek), fragment ul. Wojska Polskiego, ul. Porębska, ul. Robotnicza, fragment rzeki Warty do ul. Mały Rynek i do torów PKP i wzdłuż ich zachodniej granicy na powrót do ul. Górnośląskiej,

Wytyczne konserwatorskie

- zachowanie historycznego układu dróg,
- utrzymanie rozplanowania ulic i placów (pl. Dąbrowskiego, placu u zbiegu ul. Marszałkowskiej i Aptecznej) oraz zachowanie linii zabudowy,
- należy poddać renowacji zabytkowe obiekty mieszkalne i mieszkalno - usługowe (ul. Marszałkowskiej i ul. Hożej),
- przeprowadzenie prac zabezpieczających i remontowych budynków mieszkalnych,
- zachowanie i konserwacja zabytkowych obiektów,
- eliminacja uciążliwych funkcji (składowanie, działalność gospodarcza),
- kształtowanie nowej architektury w nawiązaniu do istniejącej zabudowy (bryła, gabaryt, wystrój elewacji, podziały architektoniczne).
- *dopuszcza się wyłączenie ze strefy ochrony konserwatorskiej kompleksu usługowego „INTERMARSCHÉ” pod warunkiem wprowadzenia wymagań w zapisach planu*

zagospodarowania przestrzennego chroniącego przyległe tereny objęte ochroną konserwatorską przed zabudową dysharmoniczną lub silnie przestaniającą.

2) Rejon ul. Limanowskiego w granicach - ul. Wąska, ul. Szeroka do ul. Limanowskiego, następnie ul. Blanowską do ul. Piłsudskiego i tą ulicą do torów PKP i ul. Wajzlera do ul. Wąskiej,

Wytyczne konserwatorskie

- należy zachować istniejący historyczny układ dróg (ul. Limanowskiego i ul. Piłsudskiego),
- należy zachować, remontować i konserwować zabytkowe budynki przy ul. Limanowskiego i ul. Piłsudskiego,
- nowa zabudowa winna utrzymywać linie zabudowy i podziały parcelacyjne,
- w miarę możliwości wskazane przywracanie historycznego, pierwotnego ustroju architektonicznego,
- utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania,
- nowa zabudowa w obrębie ekstensywnej zabudowy winna utrzymywać gabaryt oraz formę sąsiednich budynków.

3) Obszar wschodniej części miasta (rejon stacji PKP - ul. 3-go Maja) w granicach: plac dworcowy, ul. 3-go Maja, ul. Wojska Polskiego (fragment) następnie przejście do ul. Sądowej (na przedłużeniu ul. Ściegiennego), ul. Wyszyńskiego do placu Jana Pawła II i ul. Sikorskiego, łącząc z placem dworcowym,

Wytyczne konserwatorskie

- zachowanie pozostałości historycznej kompozycji przestrzennej,
- zachowanie i modernizacja historycznej zabudowy,
- utrzymanie rozplanowania ulic (szczególnie 3-go Maja, Zegadłowicza, Sądowej, Wyszyńskiego) oraz placów (Dworcowego i Jana Pawła II),
- objęcie opracowaniami rewaloryzacyjnymi obiektów zabytkowych, mieszkalnych i mieszkalno - usługowych (zwłaszcza ul. 3-go Maja, ul. Sądowa i Zegadłowicza),
- usunięcie obiektów i elementów dysharmonijnych oraz eliminowanie uciążliwych funkcji,
- dostosowanie współczesnych funkcji do wartości poszczególnych obiektów,
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie: lokalizacji, skali obiektu, bryły, podziałów architektonicznych (wertykalnych i horyzontalnych).

4) Teren Kościoła parafialnego św. Piotra i Pawła (ul. Kościuszki i ul. Sienkiewicza) w granicach ogrodzenia wraz z terenem zabudowy na zapleczu Kościoła (ul. Kościuszki 14).

Wytyczne konserwatorskie

- utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania,
- zapewnienie właściwej ekspozycji Kościoła poprzez odpowiednie utrzymanie terenów otaczających,
- zakaz tworzenia konkurencyjnych dominant dla wież Kościoła.

- **Obszary zabudowy przemysłowej** - fabryki i zakłady przemysłowe (głównie XIX w) wraz z obiektami kubaturowymi, które ze względu na reprezentowane wartości kulturowe proponuje się objąć strefą „B”:

1) Obszar łączny dwóch zakładów z historycznie przynależnymi terenami wzdłuż ul. Szkolnej

- Zawierciańskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego ul. 11-go Listopada 2 (była przędzalnia H. Pańskiego z 1830 r. potem Mandloka i Ginsberga),
- Zakłady Tkanin Technicznych „Stomil” - ul. 11-go Listopada 6 (była fabryka C. Braussa z 1875 r.)

Przedmiotowy obszar mieści się w granicach ul. Stary Rynek (od wiaduktu), poprzez ul. 11-go Listopada, ul. Włodawską i ul. Staroszkolną do torów PKP ich granicą zachodnią na powrót do ul. Stary Rynek

Wytyczne konserwatorskie:

- należy zachować istniejący układ przestrzenny zespołu byłej przędzalni w połączeniu z osiedlem fabrycznym (XIX w.),
- należy poddać rewaloryzacji zabytkowe obiekty mieszkalne, użyteczności publicznej i gospodarcze,
- budynki zespołu mieszkaniowego winny zachować istniejącą formę (bryłę, kształt dachu oraz wystrój elewacji),
- przed ewentualnymi rozbiórkami obiektów wskazana jest inwentaryzacja architektoniczna.

2) Obszar II - Odlewnia Żeliwa Ciągłego i Wytwórni Łączników

przy ul. Wojska Polskiego Nr 46 (była fabryka odlewów lano-kutych z 1898 r.) - obszar w granicach ogrodzenia Zakładu,

3) Obszar byłych Zawierciańskich Zakładów Naprawy Samochodów przy ul. Wojska Polskiego 2 (wcześniej Zakłady Włókiennicze H.T. Berndt z 1890 r.) - w granicach - od ul. Wojska Polskiego w granicach ogrodzenia Zakładu do ul. Murawskiej, następnie ul. Obrońców Poczty Gdańskiej i dalej wzdłuż granicy działek, zabudowy po wschodniej stronie ul. Pogorzelskiej powrót do ul. Wojska Polskiego,

4) Obszar Huty Skąta Gospodarczego „Zawiercie” - ul. Towarowa Nr 8 (była Huta Szkła Reicha 1884 r.) - obszar w granicach ogrodzenia - ul. Żabia, tyły zabudowy (granica działek) ul. Górnośląskiej, ul. Towarowa i ogrodzie w kierunku ul. Żabiej (powyżej ul. Hutniczej),

5) Zakłady Suchej Destylacji Drewna - ul. Towarowa 32 (była manufaktura L. Kantza z 1888 r.) - obszar strefy w granicach ogrodzenia, między ul. Sienną, ul. Dębową, ul. Szewską oraz zachodnią stroną torów PKP (przedłużenie ul. Towarowej),

Wytyczne konserwatorskie dla obszarów przemysłowych Nr 2, Nr 3, Nr 4, Nr 5.

- usunięcie obiektów i elementów dysharmonizujących np. poprzez działania modernizacyjne remontowe,
- zachowanie i konserwowanie zabytkowych budynków przemysłowych,
- określenie sposobu porządkującego zagospodarowania zaniedbanych fragmentów zakładów przemysłowych,
- prace modernizacyjne związane z zabytkową zabudową, wyburzenia - należy opiniować ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

6) Obszar łączny dwóch zakładów przy ul. Leśnej w centralnej części struktury miejskiej Zawiercia;

- Zakład I Odlewni Żeliwa Ciągłego i Wytwórnia Łączników - ul. Leśna 10 (była fabryka wyrobów lano-kutych „Emst Erbe” z 1886 r.),
- Fabryka Opakowań Blaszanych przy ul. Leśnej Nr 16 (byłe Zakłady Przemysłowe „Chemimetal” z 1909 r.).

Łączny obszar tych Zakładów w granicach ich ogrodzeń wzdłuż przyległych ulic - ul. Leśna, ul. Hulczyńskiego (w części zachód, ulicy granica przechodzi po tyłach zabudowy)-następnie ul. Senatorska, ul. Sienkiewicza, ul. Kasprowicza i od wysokości tej ulicy (na wysokości mostu na Warcie) w kierunku zachodnim do ul. Leśnej,

7) Obszar Kombinatoru Urządzeń Mechanicznych „Bumar - Łabędy” - ul. Paderewskiego 32 (była wytwórnia pędzli, maszyn i odlewnia żeliwa „Krawczyk i S-ka” z 1895 r.), w granicach ogrodzenia - ul. Paderewskiego, na wysokości ul. Kasprowicza w kierunku południowym, po tyłach zabudowy ul. Jaśminowej, następnie w kierunku zachodnim po granicach działek zabudowy ul. Daszyńskiego do ul. Sikorskiego i tą ulicą do ul. Paderewskiego,

Wytyczne konserwatorskie

- zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania,
- dążenie do reprezentatywnego zachowania i konserwacji pozostałości budownictwa przemysłowego,
- dostosowanie współczesnych funkcji do wartości zabytkowych obiektów,
- przywracanie w miarę możliwości elementów pierwotnego wystroju architektonicznego,
- ochrona ceglanych elewacji z zakazem ich malowania.

8) Obszar Huty CMC „Zawiercie”, dotyczący najstarszej części huty, przy ul. Okólnej 10 (byłe Towarzystwo Sosnowieckich Fabryk Rur z Żelaza - Hulczyńskiego z 1900 r.) - granica proponowanego do strefy „B” obszaru to; -ogrodzenie wzdłuż doliny rzeki Warty, następnie ogrodzenie wzdłuż wiązki torów kolejowych biegnących w kierunku północnym (rejon tzw. Argentyny), aż do styku z ul. Okólną. Następnie granica obszaru przebiega tą ulicą oddzielającą najstarszą część huty w kierunku południowo-wschodnim, do miejsca wyjściowego w rejonie Warty.

Wytyczne konserwatorskie

- zachowanie historycznego rozplanowania huty w jej najstarszej części,
- zachowanie i rewaloryzacja historycznych obiektów,
- zaleca się wykonanie dokumentacji konserwatorskiej tej części huty,
- **Obszary zieleni w mieście** o historycznych wyróżniających się kompozycjach zieleni oraz znaczących wartościach w strukturach miejskich;

1) Obszar parku miejskiego przy ul. Leśnej i ul. Paderewskiego (dawny park miejski im. A. Mickiewicza z przełomu XIX - XX w.) z przepływającą przez park rzeką Wartą - w granicach ul. Leśna, ul. Paderewskiego, fragment ul. Wojska Polskiego, ul. Kościuszki, - następnie granica biegnie wzdłuż ogrodzenia Kościoła parafialnego oraz granic działek zabudowy mieszkaniowej ul. ul. Ściegiennego, Żwirki i Wigury i Piastowskiej oraz granicą terenu Domu Kultury, ponownie do ul. Leśnej,

Wytyczne konserwatorskie

- zachowanie historycznej kompozycji przestrzennej parku,
- w drzewostanie parkowym utrzymać możliwie wiele okazów starych drzew (właściwa pielęgnacja),
- zachowanie „ściany” parku od strony ul. ul. Leśnej, Paderewskiego i Wojska Polskiego,
- podniesienie czystości wód rz. Warty, płynącej przez teren parku,
- tereny w sąsiedztwie bezpośrednim parku utrzymywać jako strefę o dużym zdyscyplinowaniu inwestycyjnym.
- *objęcie budynku drukarni ochroną konserwatorską.*

2) Obszar zieleni parkowo - bulwarowej nad Wartą w granicach - ul. Kościuszki, fragment ul. Piłsudskiego, ul. gen. Okulickiego (wzdłuż torów PKP),

3) Obszar parku przy Hucie CMC „Zawiercie” w granicach ul. Paderewskiego od strony południowej i rzeki Warty od strony północnej

Wytyczne konserwatorskie dla obszarów Nr 2 i Nr 3

- uwolnienie obszaru od elementów dysharmonizujących,
- ochrona i właściwa pielęgnacja starodrzewia,
- wprowadzenie bądź wymiana drzew i krzewów w celu podniesienia estetycznych wartości obszaru,
- ewentualne wprowadzenie funkcji ogólnospołecznych (funkcje kulturowe, spacerowe itp.),
- rekompozycja zespołów zieleni.

4) Zespół zabytkowych cmentarzy: - katolickiego (1901 - 1903) z historyczną małą architekturą nagrobną i pomnikową oraz sąsiednie cmentarze wyznaniowe (pocz. XX w) w części zachodniej obszaru cmentarnego. Granice tego obszaru - to ogrodzenie wzdłuż torów kolejowych (do Cementowni w Ogrodzieńcu), następnie wzdłuż ul. Surowej, ul. Cementowej i ul. Daszyńskiego oraz ogrodzenie cmentarne w rejonie ul. Pomorskiej i ul. Zakręt (jak pokazano w zapisie graficznym).

Wytyczne konserwatorskie

- utrzymanie istniejących form i układów kompozycyjnych cmentarzy,
- zachowanie i konserwacja zabytkowych elementów (krzyże, pomniki, nagrobki),
- zachowanie istniejącej strefy wejściowej cmentarza z zakazem lokalizacji na przedpolu, tymczasowych obiektów kubaturowych,
- ochrona i zachowanie drzewostanu cmentarza.

KROMOŁÓW

- Obszar zabytkowego układu miejskiego o czytelnym, założeniu średniowiecznym z Rynkiem oraz częściowo przekształconą siecią uliczną oraz zabudową skupioną wokół tego założenia, jak również przy ulicach: ul. Siewierska, ul. Żniwna, ul. Łośnicka, ul. Żelazna, ul. Bonerów itp. Obszar wyróżnia się obiektami sakralnymi zabytkowymi (Kościół parafialny objęty strefą „A” i Kaplica nad źródłem Warty) - oraz zabytkowe historyczne

przestrzenie cmentarne: cmentarz żydowski z XVIII w (Strefa „A”), cmentarz katolicki przy Kościele św. Mikołaja oraz cmentarz wojenny przy ul. Żniwnej (1914-1918)

Wytyczne konserwatorskie

- zachowanie i ochrona lokacyjnego układu średniowiecznego (rynek z sąsiednimi ulicami),
- ochrona i utrzymanie istniejącej historycznej sieci drożnej,
- ochrona i konserwacja historycznej zabudowy w zespołach przy ul. Siewierskiej, ul. Kościńskiej, ul. Żniwnej, ul. Żelaznej itp.,
- zapewnienie właściwej ekspozycji Kościoła, św. Mikołaja poprzez odpowiednie utrzymanie terenów otaczających - szczególnie strefa wejścia,
- zachowanie historycznej kompozycji cmentarza parafialnego - konserwacja zabytkowych krzyży i nagrobków,
- ochrona i konserwacja Kaplicy św. Jana Nepomucena, znajdującej się przy ul. Żniwnej wraz z drzewostanem,
- utrzymanie układu kompozycyjnego cmentarza wojennego przy ul. Żniwnej wraz z drzewostanem,
- nowa zabudowa winna utrzymywać historyczne linie zabudowy i podziały parcelacyjne (historyczne podziały działek) - architektura winna harmonizować z zabytkowym otoczeniem,
- zaleca się kształtowanie nowej architektury nawiązującej formą do tradycyjnego budownictwa,
- zaleca się wprowadzenie zakazu budowy obiektów wielkokubaturowych typu blokowego.

BZÓW **SKARŻYCE** **ŻERKOWICE**

1) Bzów

Obszar najstarszej, centralnej części układu miejskiego, zachowującego zwarty układ niewielkiej osady, który uzależniony jest od istniejących stosunków hipsometrycznych - wraz z zespołami zabudowy tradycyjnej o charakterze zabytkowym - przy ul. Poległych, ul. Żeromskiego, ul. Korzennej, ul. Zagrodowej i ul. Konopnickiej. Ze zwartą częścią zabudowy wsi przy ul. Poległych sprzężone jest założenie dworsko - parkowe (pocz. XIX w) oraz sąsiednia kapliczka (XVIII w). W obszarze objętym strefą znajdują się lokalnie eksponowane źródła Czarnej Przemszy.

2) Skarżyce

Najstarszy obszar centralny wsi wraz z występującą zabudową i znajdującym się u zbiegu ul. Skarżyckiej, Okiennik, Turystycznej i Billewiczówny - trójkątnym placem z zabytkową studnią, zwanym „Rynkiem” obok zabytkowego kościoła parafialnego (strefa „A”)

3) Żerkowice

Obszar zespołu centralnego wsi, przy skrzyżowaniu ulic - ul. Jurajskiej, ul. Okiennik, ul. Fredry (drogi historyczne) z występującą zabudową o charakterze zabytkowym oraz kapliczką (XVIII - XIX w) w rejonie ul. Fredry.

W obszarze proponowanym do objęcia strefą „B” - znajduje się obszar „parku” podworskiego (względnie folwarku) z resztówką budynków podworskich i wartościowym drzewostanem.

Wytyczne konserwatorskie:

Dla 3-ch wymienionych jednostek (wspólne):

- ochrona i utrzymanie historycznej sieci drożnej,
- ochrona i zachowanie historycznie ukształtowanych układów osadniczych,
- należy dążyć do maksymalnego zachowania i konserwacji historycznego budownictwa drewnianego,
- dopuszcza się modernizację zabytkowej zabudowy celem podwyższenia standardu życia mieszkańców,
- należy dążyć do usytuowania obiektów zabudowy w stosunku do istniejącej rzeźby terenu (wkomponowanie w ukształtowanie terenu),
- podporządkowanie nowych budynków istniejącym walorów krajobrazowym - m.in. poprzez gabaryty obiektów, dostosowanie formy do cech stylu regionalnego budownictwa,
- nowa zabudowa winna utrzymywać historyczne linie zabudowy i podziały parcelacyjne (zachowanie podziałów działek),
- ochrona luźnych zespołów starodrzewia oraz zieleni towarzyszącej drogom i ulicom.

Dla poszczególnych 3-ch jednostek:

Bzów:

- zachowanie i pielęgnacja dworu oraz pozostałości parku dworskiego,
- ochrona i konserwacja zabytkowej figury św. Jana Nepomucena znajdującej się na przedpolu dworu,
- odtworzenie historycznej drogi Bzów - Ogrodzieniec (dzisiaj ul. Lepeckiego) oraz jej uczynienie,
- ochrona, utrzymanie i eksponowanie ujęć źródeł Czarnej Przemszy.

Skarżyce:

- zachowanie i ochrona głównego skupiska historycznej zabudowy w centrum wsi - w rejonie tzw. „ryнку”,
- zachowanie istniejącej strefy wejściowej na plac kościoła - wraz z historycznymi figurami i krzyżem (sakralnymi).

Żerkowice

- zachowanie i konserwacja pozostałości folwarku i parku z jego drzewostanem,
 - sporządzenie inwentaryzacji zieleni i zachowanie drzewostanu,
 - częściowe odtworzenie elementów „założeń” folwarku,
 - zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów położonych bezpośrednio przy folwarku - zabezpieczając „ekspozycję” tego zespołu.
- ***Obszary stanowisk archeologicznych*** objętych strefą „OW” ochrony archeologicznej oznaczonych symbolem graficznym i numerem na rysunku „Zmiany Studium...”.

Epoka Kamienia

- *Zawiercie-Blanowice, stan. 8(11)*
- *Zawiercie-Żerkowice, stan. 3(17)*

- Zawiercie-Karlin, stan. 7(22)
- Zawiercie-Karlin, stan. 6(28)
- Zawiercie-Bzów, stan. 12(32)
- Zawiercie-Bzów, stan. 11 (33)
- Zawiercie-Bzów, stan. 3(34)
- Zawiercie-Bzów, stan. 2(35)
- Zawiercie-Bzów, stan. 8(36)
- Zawiercie-Bzów, stan. 7(37)
- Zawiercie-Bzów, stan. 10(41)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 16(48)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 7(63)
- Zawiercie-Karlin, stan. 1(29)

Epoka Kamienia / wczesna Epoka Brązu

- Zawiercie-Pomrożyce, stan. 1 (4)
- Zawiercie-Bzów, stan. 6(39)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 12(77)

Epoka Brązu / Halsztat - Kultura Łużycka

- Zawiercie-Blanowice, stan. 1(1)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 1 (2)
- Zawiercie-Blanowice, stan. 3(6)
- Zawiercie-Karlin, stan. 3(25)
- Zawiercie-Karlin, stan. 1(29)
- Zawiercie-Bzów, stan. 3(34)
- Zawiercie-Bzów, stan. 7(37)
- Zawiercie-Bzów, stan. 6(39)
- Zawiercie-Bzów, stan. 9(40)
- Zawiercie-Bzów, stan. 15(42)
- Zawiercie-Bzów, stan. 5(43)
- Zawiercie-Bzów, stan. 4(44)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 17(49)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 4(50)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 22(66)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 8(73)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 12(77)

Późny okres wpływów rzymskich

- Zawiercie-Blanowice, stan. 4(7)
- Zawiercie-Bzów, stan. 13(45)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 21(65)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 20(67)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 12(77)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 10(79)

Pradzieje

- Zawiercie-Karlin, stan. 2(23)
- Zawiercie-Karlin, stan. 5(27)
- Zawiercie-Kromotów, stan. 20(67)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 11(76)

Średniowiecze

- Zawiercia-Karlin, stan. 2(23)
- Zawiercie-Karlin, stan. 3(25)
- Zawiercie-Karlin, stan. 5(27)
- Zawiercie-Karlin, stan. 1(29)
- Zawiercie-Bzów, stan. 6(39)
- Zawiercie-Bzów, stan. 4(44)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 17(49)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 4(50)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 19(64)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 21(65)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 12(77)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 9(78)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 10(79)

Późne średniowiecze/nowożytność

- Zawiercie-Blanowice, stan. 2(5)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 5(53)

Nowożytność

- Zawiercie-Blanowice, stan. 5(6)
- Zawiercie-Blanowice, stan. 6(9)
- Zawiercie-Blanowice, stan. 7(10)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 2(12)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 9(13)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 8(14)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 1(15)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 2(16)
- Zawiercie-Żerkowice, stan: 3(17)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 4(18)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 5(19)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 6(20)
- Zawiercie-Żerkowice, stan. 7(21)
- Zawiercie-Karlin, stan. 2(23)
- Zawiercie-Karlin, stan. 8(24)
- Zawiercie-Karlin, stan. 4(26)
- Zawiercie-Karlin, stan. 5(27)
- Zawiercie-Karlin, stan. 6(28)
- Zawiercie-Karlin, stan. 1(29)
- Zawiercie-Karlin, stan. 9(30)
- Zawiercie-Karlin, stan. 10(31)
- Zawiercie-Bzów, stan. 14(38)
- Zawiercie-Bzów, stan. 4(44)
- Zawiercie-Bzów, stan. 16(46)
- Zawiercie-Bzów, stan. 17(47)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 16(48)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 18(51)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 15(52)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 5(53)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 14(54)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 12(55)

- Zawiercie-Kromołów, stan. 11(56)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 10(57)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 13(58)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 9(59)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 8(60)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 6(61)
- Zawiercie-Kromołów, stan. 3(62)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 3(68)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 4(69)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 5(70)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 6(71)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 7(72)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 1(74)
- Zawiercie-Łośnice, stan. 2(75)

Wytoczne konserwatorskie:

- Ochroną obejmuje się obszar o promieniu minimum 40m od centrum stanowiska lub obszar wskazany do takiej ochrony przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- Stanowiska objęte są całkowitym zakazem prowadzenia w ich granicach takich działań niszczących jak głęboka orka, prace wybierzyskowe i niwelacyjne. Natomiast działalność inwestycyjna, jak melioracje, gazyfikacje, prace wod-kan, energetyczne, teletechniczne oraz budowlane, mogą być dopuszczone wyłącznie po uzgodnieniu sposobu nadzoru archeologicznego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- planowane prace ziemne na terenie stanowisk archeologicznych winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.
- **Obiekty o wartościach kulturowych** do objęcia ochroną konserwatorską na podstawie zapisu w planie.
 - Dom mieszkalny przy Placu J. Dąbrowskiego nr 5,
 - Dom mieszkalny przy Placu J. Dąbrowskiego nr 7,
 - Dom mieszkalny przy ul. Stary Rynek nr 1,
 - Dom mieszkalny przy ul. Aptecznej nr 16,
 - Dom mieszkalny przy ul. Aptecznej nr 18,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 1,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 3,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 4,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 5,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 6,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 11,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 13,
 - Dom mieszkalny przy ul. Zegadłowicza nr 15,
 - Dom mieszkalny przy ul. Sądowej nr 6,
 - Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 2,
 - Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 3,

- *Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 22,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 29,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 31,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 33,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 37,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Dworska nr 43,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Kościuszki nr 14,*
- *Dom mieszkalny przy ul. 3-go Maja nr 1,*
- *Dom mieszkalny przy ul. 3-go Maja nr 9,*
- *Dom mieszkalny przy ul. 3-go Maja nr 23,*
- *Dom mieszkalny przy ul. 3-go Maja nr 25,*
- *Dom mieszkalny przy ul. 3-go Maja nr 33,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 7,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 9,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 11,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 13,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 15,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 18,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 20,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 22,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Limanowskiego nr 24,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Piłsudskiego nr 23,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Powstańców śląskich nr 1,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Powstańców śląskich nr 2,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Powstańców śląskich nr 7,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Powstańców śląskich nr 75,*
- *Dom mieszkalny przy ul. Krzywej nr 3 wraz z budynkami gospodarczymi, starodrzewem i stawem (w granicach ogrodzenia),*
- *Budynek Dworca Kolejowego w Zawierciu*
- *Budynek Szkoły Podstawowej nr 4 w Zawierciu przy ul. Zegadłowicza,*
- *Budynek Szkoły Podstawowej nr 16 w Zawierciu przy ul. Sądowej,*
- *Budynek dawnego Sadu przy ul. Westerplatte nr 1,*
- *Budynek dawnej Synagogi przy ul. Marszałkowskiej nr 39,*
- *Budynek drukarni w parku Mickiewicza.*
- *Domu Ludowy „Włókniarz”*
- *Most na ul. Stary Rynek,*
- *Kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła*
- *Kaplica z 1894r. zlokalizowana pierwotnie przy ul. Piłsudskiego przeniesiona w rejon ul. Kościuszki,*
- *Kaplica murowana p.w. św. Jana Nepomucena w Zawierciu-Kromotowie,*
- *Figury słupkowe przy kościele parafialnym w Zawierciu-Kromotowie.: figura Pana Jezusa z 1776r. i figura Matki Bożej z 1917r,*

- *Figura słupkowa św. Floriana z metalowym daszkiem zlokalizowana na rynku w Zawierciu-Kromołowie*
- *Kapliczka prostopadłościenna z wnękami i dachem łamanym przy ul. Żniwnej w Zawierciu-Kromołowie,*
- *Słupowa kapliczka, bielona, zadaszona św. Jana Nepomucena przy ul. Poległych naprzeciw dworu w Zawierciu-Bzowie,*
- *Kaplica naziemna (ołtarzowa) przy ul. Fredry w Zawierciu-Żerkowicach, murowana z kamienia łamanego, dach dwuspadowy z wieżyczką nad wejściem,*
- *Figura św. Floriana przed kościołem parafialnym w Zawierciu-Skarżycach, umieszczona na ostańcu skalnym wraz z krzyżem metalowym na postumencie z 1866r,*
- *Kaplica naziemna, ołtarzowa z krzyżem metalowym nad wejściem zlokalizowana przy drodze do Blanowic w Zawierciu-Skarżyce,*
- *Pomnik „Poległym za Wolność i Ojczyznę z lat 1914-18”, znajdujący się na cmentarzu katolickim w Zawierciu.*
- *Pomnik „Ku czci poległych powstańców w 1863 r. pod Krzykawką” z 1922r. w Zawierciu*
- *Pomnik „Ofiarom hitleryzmu i stalinizmu” z lat 90 tych XX w. zlokalizowany na skwerze przy ul. Sikorskiego,*
- *Pomnik Nieznanego Żołnierza u zbiegu ulic Sienkiewicza i Szymańskiego w Zawierciu,*
- *Pomnik „Ku czci poległych i pomordowanych robotników w latach 1939-45”, zlokalizowany przy ul. Okólnej w Zawierciu,*
- *Pomnik powstańców z 1863r., zlokalizowany przy ul. Paderewskiego w Zawierciu,*
- *Pomnik upamiętniający krwawe starcia strajkowe z 1930r, zlokalizowany przy ul. 3-go Maja w Zawierciu,*
- *Pomnik „Ku czci poległych w bitwach w okolicy Kromołowa w wojnie wszechświatowej 1914-1916” znajdujący się na cmentarzu wojennym przy ul. Żniwnej w Zawierciu-Kromołowie,*
- *Pomnik „Ku czci poległych i pomordowanych w latach 1939-45”, znajdujący się na cmentarzu katolickim przy ul. Karlińskiej w Zawierciu-Kromołowie,*
- *Tablica upamiętniająca publiczną egzekucję z 1941r., odstonięta w 1967r. w Zawierciu-Kromołowie,*
- *Pomnik bohaterom walk o Polskę Ludową, zamordowanym przez faszystów w 1939-45 r.”, zlokalizowany przy ul. Matejki w Zawierciu-Bzowie,*
- *Pomnik „Poległym Członkom Ruchu Oporu w 1939-45 r., zlokalizowany przy ul. Suliny w Zawierciu-Karlinie,*
- *Pomnik „Poległym Członkom Ruchu Oporu 1939-45” zlokalizowany w lesie na Górze Kamyk (rejon ul. Grobla) w Zawierciu-Kalinówce,*
- *Pomnik upamiętniający akcje partyzanckie z okresu II Wojny Światowej, zlokalizowany przy granicy południowej miasta, obok torów PKP i drogi Zawiercie - Łazy na skraju lasu w Zawierciu-Kalinówce,*
- *Kaplica cmentarna z 1934r. na cmentarzu katolickim przy ul. Cmentarnej w Zawierciu,*
- *Kaplica otwarta typu „grota” zbudowana z kamienia na cmentarzu katolickim przy ul. Skarżyckiej w Zawierciu-Skarżyce*

Ochroną należy objąć obszary cmentarzy:

- *Cmentarz katolicki założony w latach 1901-1903 przy ul. Cmentarnej w Zawierciu*
- *Cmentarze wyznaniowe z pocz. XX w. przy ul. Cmentarnej i Daszyńskiego w Zawierciu,*

- *Cmentarz ewangelicko-augsburski w Zawierciu (obecnie użytkowany przez parafię, NPM Królowej Polski),*
- *Cmentarz żydowski,*
- *Cmentarz prawosławny (przy cmentarzu katolickim),*
- *Cmentarz katolicki obok kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja przy ul. Karlińskiej w Zawierciu-Kromotowie,*
- *Cmentarz wojenny żołnierzy poległych w pierwszej wojnie światowej przy ul. Żniwnej w Zawierciu-Kromotowie,*
- *Cmentarz katolicki przy ul. Skarżyckiej w Zawierciu-Skarżyce,*

Ochroną należy objąć obiekty militarne:

- *Bunkry strzeleckie z lat 1938-39 w Żerkowicach (Góra Pańska).*
- *rowy przeciwczołgowe w okolicy zamku „Morsko”*

Powyższe obiekty należy ująć w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako obiekty objęte ochroną konserwatorską na podstawie zapisu w planie oraz ustalić zakres i sposób ich ochrony zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

6.4 Działania dotyczące środowiska przyrodniczego.

W zakresie środowiska przyrodniczego strategiczne kierunki działań dotyczą:

- przedsięwzięć, które powinny być podjęte przez miasto dla zapewnienia realizacji zadań polityki przestrzennej, wynikającej z przyjętych celów rozwoju, które stanowią podstawowe znaczenie dla spełnienia przez samorząd miasta wymogów stanowiących przede wszystkim wobec Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”
- realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zawiercie na lata 2004-2011” wraz z „Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Zawiercie na lata 2004-2011” opracowanego w ramach projektu „Program Ochrony Środowiska Powiatu Zawierciańskiego i Gmin Powiatu na lata 2004-2011” przez „ARCADIS Ekokonrem Sp. z o.o.” w 2004r.

Dla zapewnienia realizacji zadań polityki przestrzennej, niezbędne są przedsięwzięcia własne Prezydenta i Rady Miasta podejmowanej dla:

- ochrony najcenniejszych zasobów przyrody w postaci:
 - wyznaczenia obszaru krajobrazu chronionego,
 - uznania użytków ekologicznych, oraz
 - zespołów przyrodniczo - krajobrazowych,
 - pomników przyrody
 - rezerwatów.
- zapewnienie możliwości wypoczynku, poprzez dalsze urządzenie terenów parków, zieleńców, zieleni osiedlowej,
- zmniejszenia zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez usprawnienie systemu oczyszczania ścieków, zagospodarowanie strefy ochronnej ujęcia „Stary Rynek”

- ograniczenia zanieczyszczeń powietrza ze źródeł niskiej emisji, poprzez zmianę nośnika energii, likwidację małych kotłowni, usprawnienie organizacji ruchu,
- ograniczenie uciążliwości biosanitarnych od istniejących zakładów przemysłowych, zlikwidowanie terenów zwałowisk poprzemysłowych w obszarach miejskich,
- rozwiązanie problemu składowania odpadów komunalnych,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczności miasta,
- poszukiwanie niekonwencjonalnych sposobów zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, która to funkcja jest potencjalnym czynnikiem aktywizacji gospodarczej tego obszaru,

Ponadto niezbędna jest ścisła współpraca z:

- organami samorządu województwa oraz gminami sąsiednimi i wyspecjalizowanymi agendami w zakresie rozwoju turystyki i wypoczynku dla potrzeb ponadlokalnych i regionalnych (wykorzystanie możliwości tworzenia związków i porozumień komunalnych oraz doświadczeń krajowych i zagranicznych),
- Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Siewierz) w zakresie zwiększenia lesistości miasta na odłogowanych terenach rolnych, jako elementu Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości,
- podmiotami działającymi na terenie Zawiercia, mającymi wpływ na sytuację środowiska przyrodniczego w mieście, w tym: z przedsiębiorstwami likwidowanymi (w zakresie restrukturyzacji terenów przemysłowych oraz innymi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym.

6.5 Instrumenty realizacji polityki przestrzennej

6.5.1 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze względu na przepisy odrębne:

Wymaga się objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów które zgodnie z obowiązującymi decyzjami posiadają status terenów górniczych.

6.5.2 *Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.*

Na etapie sporządzania „Zmiany Studium...” zadania w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obszarów miasta są ustalone:

- *miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostały sporządzone dla;*
 - *zmiana planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie – Wyznaczenie obszaru na cele składowania odpadów komunalnych – wysypisko odpadów komunalnych „Kobylarz” w Zawierciu.*
 - *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie – Tereny przemysłowo składowe część wschodnia z otoczeniem i osiedlem „Łośnice-Wierczki – Uchwała nr XLIII/472/02 Rady Miasta w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*

- *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie – część południowo-zachodnia – Uchwała nr XLIII/473/02 Rady Miasta w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego perspektywicznego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru położonego w Zawierciu przy ul. Podmiejskiej - Uchwała Nr XLV/372/98 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 26 maja 1998 r.*
- *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego kopalni „Wiek” w Ogrodzieńcu - Uchwała Nr XVI/153/99 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 1999 r.*
- *zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru położonego w Zawierciu przy ul. Mrzygłodzkiej - Uchwała Nr XL/247/2002 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 23 kwietnia 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 2587/1 położoną w Zawierciu przy ul. Żniwnej - Uchwała Nr XLIII/474/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 2646/7 i 2647 położone w Zawierciu przy ul. Harcerskiej - Uchwała Nr XLIII/475/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 90/11 i 90/12 położone w Zawierciu przy ul. Okiennik - Uchwała Nr XLIII/476/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 90/9 i 90/10 położone w Zawierciu przy ul. Okiennik - Uchwała Nr XLIII/477/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 275/3 i 275/4 położone w Zawierciu przy ul. Jurajskiej - Uchwała Nr XLIII/478/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 2674 położoną w Zawierciu przy ul. Tetmajera - Uchwała Nr XLIII/479/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 786/1 położoną w Zawierciu przy ul. Przyjaźni - Uchwała Nr XLIII/480/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*
- *zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 66/7 położoną w Zawierciu przy ul. Rzemieślniczej - Uchwała Nr XLIII/481/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.*

- zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 28/14 położoną w Zawierciu przy ul. Rzemieślniczej - Uchwała Nr XLIII/482/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercie dla obszaru obejmującego dzielnicę Kosowska Niwa - Uchwała Nr XLIX/514/06 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 21 czerwca 2006 r.
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania:
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie – dla obszarów obejmujących dzielnice: Bzów, Karlin, Pomrożyce, Skarżyce i Żerkowice – zgodnie z uchwałą nr XLI/445/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 11 czerwca 2002 r. o przystąpieniu do opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz z Uchwałą nr VI/61/03 Rady Miejskiej w Zawierciu dnia 25 marca 2003 r. zmieniającą Uchwałę nr XLI/445/02
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie – dla obszarów obejmujących dzielnice: Blanowice, Borowe Pole, Kromołów, Warty – zgodnie z uchwałą nr III/22/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 17 grudnia 2002r. o przystąpieniu do opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla terenów rekreacyjno - turystycznych - rejon zamku „Morsko” – zgodnie z uchwałą Nr XII/141/03 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 29 października 2003 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszarów obejmujących rejon Osiedla „Argentyna” – zgodnie z uchwałą Nr XLIII/460/05 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 2005 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszarów obejmujących dzielnicę Śródmieście i Osiedle Centrum – zgodnie z uchwałą Nr XLIII/461/05 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 2005 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszarów obejmujących rejon ulicy Mostowej i Cmentarza – zgodnie z uchwałą Nr XLIII/462/05 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 2005 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszarów obejmujących rejon Osiedla Stawki i Tereny Przemysłowo – Składowe – zgodnie z uchwałą Nr XLIII/463/05 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 2005 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszarów obejmujących rejon Osiedla Raby – Zuzanka zgodnie z uchwałą Nr XLIII/464/05 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 2005 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszarów obejmujących rejon Osiedla Piłsudskiego – zgodnie z uchwałą Nr XLIII/465/05 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 2005 r.
 - Miejscowy plan zagospodarowania j przestrzennego miasta Zawiercia dla terenów obejmujących: Śródmieście z Otoczeń. (Centrum Usług Publicznych, Obwodnica i Infrastr. Techn.- Część Połudn. oraz Osiedle Marciszów) –

zgodnie z uchwałą Nr XII/140/03 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 29 października 2003 r. z późniejszymi zmianami.

- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia - teren rurociągu tlenu do CMC Zawiercie – zgodnie z uchwałą Nr LI/535/06 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 sierpnia 2006 r.
- miejscowe plany których sporządzenie jest obligatoryjne zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów oznaczonych symbolem UC/U na rysunku zmiany studium

Zgodnie z polityką przestrzenną miasta Zawiercie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego docelowo zostanie objęty cały obszar miasta.

6.5.3 Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne i gruntów leśnych na cele nieleśne.

Proponowane w „Zmianie Studium” nowe tereny inwestycyjne wymagać będą zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne.

- dla terenu oznaczonego numerem „1” na rysunku zmiany studium obszar wymagający zmiany przeznaczenia to około 43,91ha.
- dla terenu oznaczonego numerem „2” na rysunku zmiany studium obszar wymagający zmiany przeznaczenia to około 116,55ha.
- dla terenu oznaczonego numerem „3” na rysunku zmiany studium obszar wymagający zmiany przeznaczenia to około 13,90ha.
- dla pozostałych terenów zmiany studium obszar wymagający zmiany przeznaczenia to około 108,95ha.
 - łączna powierzchnia gruntów rolnych wymagających zmiany przeznaczenia na cele nierolne wskazanych do zmiany przeznaczenia w „Zmianie Studium” to około 283,21ha.
 - powyższe tereny to w 95% grunty klasy IVa i IVb w pozostałych 5% grunty klasy IIIb.

Proponowane w „Zmianie Studium” nowe tereny inwestycyjne wymagać będą zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

- dla terenu oznaczonego numerem „9” na rysunku zmiany studium obszar wymagający zmiany przeznaczenia to około 3,61ha.

Ponadto zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne oraz gruntów leśnych na cele nieleśne wymagać będzie realizacja obwodnicy. Na obecnym etapie nie można jednoznacznie stwierdzić jaka ilość gruntów chronionych wymagać będzie przeznaczenia ze względu na brak podstaw do precyzyjnego określenia przebiegu, parametrów drogi i co za tym idzie szerokości terenu niezbędnego do realizacji założeń technicznych.

6.6 Program inwestycji publicznych.

Wśród przedsięwzięć strategicznych za priorytetowe dla realizacji celów polityki przestrzennej uznaje się:

- uporządkowanie i modernizację śródmieścia Zawiercia, w tym rewaloryzację techniczną i funkcjonalną terenów historycznych, jako miejskiego centrum usługowego,
- rozwój sektora usług społecznych wspieranego ze szczebla powiatowego, w rejonie intensywnego zainwestowania miejskiego,
- budowę zaplecza i infrastruktury turystycznej oraz urządzeń turystycznych o zasięgu regionalnym (Morsko, Skarżyce, Żerkowice, Karlin),
- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, w tym sektora turystyczno - rekreacyjnego w całym obszarze miejskim,
- budowę „południowej” obwodnicy (jeśli taka decyzja zostanie przez władze rządowe podjęta), wraz z jej powiązaniem z układem miejskim,
- budowę „zachodniej” obwodnicy miejskiej (mała obwodnica) wraz z powiązaniem z układem miejskim,
- wykorzystanie rezerw w systemie energetycznym miasta w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, gaz i energię ciepłą,
- budowę zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a w pierwszym, etapie składowiska odpadów,
- rozszerzenie zasięgu ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego na rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody i użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe oraz układy, zespoły i obiekty o wartościach historycznych,
- przygotowanie terenów dla wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego o niskiej intensywności zabudowy w dzielnicach: Blanowice, Zawiercie - Zachód,
- tworzenie ofert dla zorganizowanego budownictwa jednorodzinnego na terenach uzbrojonych,
- modernizację ulic zbiorczych oraz rozbudowę układu ulic lokalnych obsługujących rozwojowe obszaru miasta oraz urządzenie ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej,
- dokończenie restrukturyzacji technologicznej i produkcyjnej wiodących przedsiębiorstw,
- organizację regionalnego dworca przesiadkowego dla integracji ruchu pasażerskiego w rejonie dworca PKP i PKS.

6.7 Program gospodarki gruntami.

Program gospodarki gruntami powinien być zorientowany na:

- utrzymanie równowagi na rynku nieruchomości,
- stworzenie korzystnych warunków do inwestowania,
- zapewnienie wpływów do budżetu miasta.

Realizacja powyższych może nastąpić poprzez:

- określenie zapotrzebowania na tereny budowlane uwzględniające dotychczas złożone w Urzędzie Miejskim wnioski o zmianę przeznaczenia terenów oraz szacunkową wielkość terenów możliwych do uzbrojenia w racjonalnym czasie i zakresie rzeczowym,
- określenie polityki dysponowania terenami mienia komunalnego, w kontekście w/w potrzeb, dla realizacji polityki mieszkaniowej, komunikacyjnej, gospodarczej i innych sektorów,
- określenie skutków finansowych związanych z realizacją programu gospodarki gruntami,
- określenie procesów organizacyjnych służących sprawnemu pozyskiwaniu gruntów dla inwestycji.

Szczególne znacznie w/w programu upatruje się w stosunku do obszarów na których przewiduje się zmiany w strukturze użytkowania i zagospodarowania gruntów.

Podstawowe ustalenia programów gospodarki gruntami będą wiążące przy formułowaniu ustaleń w planach miejscowych.

6.8 Instrumenty realizacji polityki ekologicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ukształtowanie Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych winno polegać na wdrożeniu szczególnych zasad zagospodarowania, uwzględniających specyficzne wartości zasobów przyrodniczych. Oznacza to konieczność uwzględnienia ich we wszystkich miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowywanych dla terenów znajdujących się w obszarze Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych.

Zagospodarowanie terenów wchodzących w skład ESOCh musi uwzględniać następujące wytyczne:

- tereny nie zabudowane oraz wolne od pokrycia substancją nieprzepuszczalną muszą stanowić co najmniej 45% na obszarach zabudowanych oraz co najmniej 75% na obszarach niezainwestowanych,
- tereny nie zabudowane muszą być zwarte przestrzennie i być powiązane z analogicznymi terenami w systemie, o długości pasa 700 - 100m. (najlepsze oddziaływania) - bowiem wielkość powierzchni odgrywa tu istotne znaczenie bioklimatyczne (efekt oddziaływania uwidacznia się na powierzchni trawnika od 3000m², lub w paśmie 9 - 12m.
- tereny nie zabudowane powinny być zagospodarowane roślinnością, dostosowaną do warunków siedliskowych, rzeźby itp. w paśmie o szerokości 100 - 300m., która skutecznie filtruje powietrze (najlepiej roślinnością drzewiastą),
- muszą być zachowane: istniejące zadrzewienia i łąki z roślinami chronionymi i rzadkimi, stanowiska lęgowe ptaków, gadów, płazów itp., przepusty pod drogami, naturalności koryt rzecznych (dotyczy to rzeki Warty i Czarnej Przemszy),
- niedopuszczanie do lokalizacji w pasmach ESOCh inwestycji szkodliwych dla środowiska lub mogących pogorszyć stan środowiska (za wyjątkiem tras komunikacyjnych i urządzeń infrastruktury technicznej)

Regulacje

Projektowanie i realizacja nowych inwestycji drogowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- Projektowanie i realizację nowych inwestycji drogowych należy prowadzić zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 430) w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Sporządzane plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego w ustaleniach swych szczegółowo określają parametry dróg i ulic przyjęte w „Studium...”,
- Zmniejszenie parametrów technicznych - szerokości pasa drogowego oraz jezdni można dopuścić w odniesieniu do dróg lokalnych modernizowanych w obszarze zabudowy istniejącej. Dla ulic publicznych w zabudowie mieszkaniowej lub mieszkaniowo - usługowej oraz w obszarach przeznaczonych do takiej zabudowy w przyszłości zabrania się zmniejszania szerokości jezdni poniżej 5,5m,
- Przy realizacji sieci dróg rowerowych zaleca się wykorzystanie dróg polnych, duktów leśnych, szlaków turystycznych, często łącząc tym samym funkcje ciągu pieszego ze ścieżką rowerową,
- Realizacja obiektów użyteczności publicznej, ruchotwórczych wymaga równoczesnej realizacji odpowiedniego programu parkingowego,
- W celu umożliwienia racjonalnej rozbudowy i modernizacji lokalnego układu ulicznego miasta należy sporządzić (w trybie określonym ustawą o drogach publicznych) nowy wykaz dróg gminnych proponując częściowe przekwalifikowanie dróg powiatowych na gminne z równoczesnym ustaleniem szczegółowego ich przebiegu.

6.9 Instrumenty organizacyjne.

Prezydent Miasta Zawiercia dostosuje w miarę potrzeb organizację Urzędu do zadań wynikających z realizacji polityki przestrzennego rozwoju. Szczegółowych działań organizacyjnych mogą wymagać:

- koordynacja planów miejscowych oraz działań rewaloryzacyjnych,
- monitoring terenów o nieutralnej strukturze, mogących potencjalnie stanowić obszary działań inwestycyjnych,
- budowa bazy danych o gospodarce przestrzennej (w tym propozycje ofertowe),
- przygotowanie listy zadań priorytetowych z określeniem czasu ich realizacji,
- określenie lokalizacji programu rzeczowego przedsięwzięć publicznych
- tworzenie zasobu gruntów komunalnych w obszarach objętych planowaniem przedsięwzięć publicznych,
- tworzenie programu prawno - ekonomicznego dla poszczególnych zadań z przygotowaniem zasad ich finansowania i współfinansowania,
- wybór formy organizacji realizacji zadania (developer),
- przygotowanie i realizacja zadań inwentaryzacyjnych,
- promocja terenów przez Miasto lub developera,
- aktywność Miasta w zakresie uczestnictwa w związkach komunalnych istniejących i powstających dla konkretnych zadań,

- aktywność Miasta w zakresie pozyskiwania środków z zewnątrz (fundusze pomocowe) na inwestycje i promocje,
- organizacja struktur Urzędu Miasta gwarantująca sprawnie i efektywnie przebiegający proces strategicznego zarządzania przestrzenią miasta (w tym utworzenie samodzielnego Wydziału Ekologii, Gospodarki Gruntami i Wydziału Komunikacji),
- utworzenie systemu monitoringu sieci wodociągowej i kanalizacji celem wykrywania wycieków,
- ustanowienie strefy ochrony sanitarnej ujęć wody,
- ustalenie szczegółowych warunków korzystania z terenów wysokiej i najwyższej ochrony zasobów wód podziemnych.

6.10 Instrumenty i działania prawne.

1) Przepisy gminne:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (*Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r., nr 80, poz. 717 z późn. zm.)*) jako podstawowe prawo kształtowania polityki przestrzennej. Regulują one gospodarkę przestrzenną, mając wpływ na wiele dziedzin. Jako istotny instrument polityki rozwoju, dają możliwość określenia zakresu ustaleń w zależności od potrzeb. Te zaś będą artykułowane w procesie prac przygotowawczych do sporządzania takich opracowań i wynikać będą z aktualnej oceny stanu obszaru jak i szczegółowych prognoz rozwojowych.

Niezbędny zakres ustaleń planów zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczy:

- *Przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania.*
- *Zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.*
- *Zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.*
- *Zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*
- *Wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.*
- *Parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linii zabudowy, gabarytów obiektów i wskaźników intensywności zabudowy.*
- *Granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.*
- *Szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości.*
- *Szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy.*
- *Zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.*
- *Sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.*

- *Stawek jednorazowych opłat za sprzedaż nieruchomości, których wartość wzrosła w związku z uchwaleniem planów.*

Ustanawianie form ochrony przyrody na obszarze gminy, jeżeli tych form nie wprowadziły organy ochrony przyrody, które zostały szczegółowo omówione w rozdziale dot. ochrony środowiska (*ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zmianami)*),

Referendum gminne (Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym) stwarzające możliwości wypowiedzi społeczności lokalnej w każdej ważnej sprawie, a więc i w sprawach związanych z m.in. samoopodatkowaniem na cele publiczne itp.

2) Gospodarka nieruchomościami gminy

(Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami Dz. U. nr 115 z późniejszymi zmianami) - stwarzająca warunki do kształtowania przestrzeni gminy poprzez wykonywanie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym za pomocą prowadzonej polityki gospodarki nieruchomościami, w tym komunalnymi.

Najistotniejszym elementem tej polityki jest wykonywanie, ograniczenie lub pozbawianie praw do nieruchomości, z których scalenie i podział gruntów należy uznać za element podstawowy. Ma to szczególne znaczenie dla jednego z warunków rozwoju gminy, jakim jest powstrzymanie procesów rozpraszania zabudowy indywidualnej.

Jedynie aktywnie prowadzona polityka gospodarki nieruchomościami gminy tj. tworzenie i odtwarzanie zasobu gruntów komunalnych daje możliwości wszczynania z urzędu postępowanie scaleniowe. Jest to decydujący instrument w ręku gminy dla prawidłowego systemu zarządzania przestrzenią, gdzie prawo obrotu nieruchomościami komunalnymi jest prawem podstawowym.

Polityka gminy w obrocie (sprzedaż, sprzedaż prawa wieczystego użytkowania pozwala na osiągnięcie pożądaných efektów przestrzennych i ekonomicznych.

W celu zyskania takich efektów zaleca się:

- określenie zasad i kryteriów zróżnicowania form oraz czasokresu użytkowania nieruchomościami i zobowiązań finansowych względem gminy:
 - ustalenie celu udostępnienia nieruchomości,
 - ustalenie oczekiwanych korzyści (poza finansowymi) dla interesu publicznego,
 - określenie możliwości czasowych udostępnienia nieruchomości w perspektywicznym ujęciu możliwości jej zagospodarowania,
 - stosowanie preferencyjnych stawek opłat sygnalizowanych w ograniczonych przetargach pisemnych organizowanych przez gminę.
- zarządzanie budżetem gminy, w którym poczesne miejsce winny zająć:
 - pozycje związane z gospodarką przestrzenną, w tym gospodarką nieruchomościami (np. stały udział procentowy w dochodach ze sprzedaży gruntów przeznaczonych na jego odtwarzanie),
 - pozycje związane ze sporządzeniem opracowań planistycznych różnego rodzaju, od projektów planów miejscowych do opracowań realizacyjnych związanych z poprawą estetyki terenów publicznych.

6.11 Instrumenty ekonomiczne.

Wpływają na podejmowanie działań zgodnych z celami rozwoju miasta przez osoby prawne i prywatne tj. na stymulowanie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym

Podatki od nieruchomości

pobierane od budynków oraz gruntów zasilają budżet gminy. Rada Gminy poprzez stosowanie polityki podatkowej w użytkowaniu gruntów niezabudowanych i innych nieruchomości ma wpływ na:

- utrzymanie i rozwój na swym obszarze pożądaných kierunków działalności gospodarczej i społecznej,
- utrzymanie obiektów budowlanych i innych budowli w należytym stanie technicznym,
- podejmowanie działań na rzecz racjonalnej gospodarki zasobami (promowanie budownictwa energooszczędnego, określonych źródeł energii czy określonych technologii spalania),
- działania na rzecz ochrony środowiska

Podatek leśny

związany z gospodarką leśną nie obciąża podatkiem dochodowym. Zwolnienia z podatku dotyczą m.in. lasów ochronnych, do których należą lasy w obrębie Zawiercia. Pozwala to na ograniczenie ekonomicznej konieczności ich eksploatacji.

Inne podatki

to podatki uchwalone w drodze referendum gminnego, w sprawie uznanej przez społeczność lokalną za ważną dla gminy (np. na rzecz realizacji parku, innego konkretnego obiektu jak i inwestycji proekologicznych czy kultury)
O potrzebie referendum decydują mieszkańcy.

Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska pobierane za:

- wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, naliczane od każdego emitora zlokalizowanego na terenie gminy. Opłaty wnoszone na podstawie decyzji administracyjnej wpływają do budżetu gminy w wysokości 10% wartości naliczonej.
- usuwanie drzew i krzewów zgodnie z aktualizowanym cennikiem. Opłaty wnoszone na podstawie decyzji administracyjnej, dla wydania której organem właściwym jest burmistrz, wpływają w wysokości 100% wysokości do budżetu gminy,
- inne formy korzystania ze środowiska, składowanie odpadów i opłaty za szczególne korzystanie z wód.

Opłaty eksploatacyjne za wydobycie kopalin

pobierane od podmiotu gospodarczego wydobywającego kopalinę. Opłatę tę można traktować jako instrument stymulujący racjonalną gospodarkę zasobami oraz podejmowania działań zmierzających do ograniczenia uciążliwości górniczych na środowisko. Gmina nie ma wpływu na ustalanie wysokości tej opłaty.

Opłaty za użytkowanie zasobów komunalnych

Czynsze za najem lokali użytkowych stanowią dla władz gminy ważny instrument ekonomiczny służący realizacji polityki przestrzennej. Określając minimalne stawki czynszu i różnicując je w zależności od użytkownika, gmina może promować podejmowane na jej obszarze określonej działalności. Ten sam efekt może osiągnąć gmina przyjmując zasadę ustalania stawek czynszu w drodze przetargu ograniczonego. Promowanie poprzez obniżanie czynszów za najem lokali związanych

z działalnością budowlaną czy obsługą budownictwa itp. oraz obsługą tranzytu i turystyki stanowiłyby przykład właściwego sterowania gospodarką gminy zgodnie ze Studium

Opłata adiacencka

czyli udział w kosztach infrastruktury technicznej wszystkich właścicieli nieruchomości z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w planie miejscowym na cele rolnicze i leśne, to źródło częściowego zwrotu nakładów finansowych poniesionych na zadania własne gminy. Konsekwencja w wykonywaniu przepisów dotyczących powyższej opłaty jest niezwyklej wagi narzędziem w ręku gminy, która korzystając z przysługującego jej prawa ma szansę na przyspieszenie poprawy obsługi w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. *Opłata adiacencka może również zostać ustalona dla czynności takich jak podział nieruchomości oraz scalenie i podział nieruchomości będące wynikiem uchwalenia planu, co związane będzie ze wzrostem wartości nieruchomości z którego gmina może skorzystać poprzez pobranie opłat.*

Renta planistyczna

będąca wynikiem ustaleń planu miejscowego, kształtujących sposób wykonywania prawa własności, winna stać się narzędziem decydującym o świadomych wyborach dokonywanych przez władze gminy i właścicieli nieruchomości.

Zgodnie z art.15 ust.12 i art. 36 ust.4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego określa się obowiązkowo wysokość jednorazowej opłaty w związku ze wzrostem wartości nieruchomości (od 0% do 30% zmiany wartości nieruchomości) co stanowi część przychodów do budżetu miasta szacowaną w prognozie skutków finansowych uchwalenia planów.

Dotacje

jako jeden z instrumentów polityki rozwoju znajdują się w dyspozycji gminy. Stanowią one bezzwrotne przekazanie środków z budżetu na rzecz określonego podmiotu, lub też na rzecz określonego celu. Z uwagi na ograniczone możliwości gminnego budżetu przeznaczone winny zostać na szczególnie starannie wybrane cele.

6.12 Instrumenty informacyjne i społeczne.

- Informacja środowiskowa o sposobie rozwiązania problemów funkcjonalno - przestrzennych w planach zagospodarowania przestrzennego,
- Edukacja społeczna,
- Zapewnienie udziału społeczności w przygotowywanych pracach i decyzjach związanych z zagospodarowaniem przestrzennym,
- Wprowadzenie negocjacji jako sposobu rozwiązywania konfliktów wynikających np. z korzystania ze środowiska

Przedstawione wyżej instrumenty - działania wskazują, że miasto nie posiada wprawdzie kompetencji rozwiązania wszystkich problemów, ale posiada wystarczająco dużo instrumentów realizacji polityki przestrzennej.

6.13 Instrumenty sterowania rozwojem miasta w gospodarce rynkowej.

Prowadzenie polityki rozwoju w gospodarce stwarza wiele nowych możliwości sterowania procesem rozwoju:

Promocja:

- świadomie prowadzona polityka cen terenów oferowanych dla nowych inwestycji, może skutecznie wpływać na promocję rozwoju określonych obszarów,
- promocyjne ceny terenów uznanych za priorytetowe dla rozwoju miasta mogą stymulować rozpoznanie zagospodarowania terenów, których wartość będzie wzrastać w miarę przekształcania ich w atrakcyjne rejony miasta,
- promocyjne kredyty banków dla inwestycji priorytetowych, z punktu widzenia celów rozwoju miasta,
- polityka podatków lokalnych mająca na celu inspirowanie rozwoju w wybranych rejonach,
- formowanie budżetu lokalnego, struktura wydatków warunkujących rozwój określonych terenów, i świadoma z punktu widzenia priorytetów terenowych alokacja środków własnych,

Stabilizowanie się gospodarki rynkowej, rozwijanie powszechnie obowiązującej legislacji i sprzyjającej i umożliwiającej prowadzenie polityki harmonijnego rozwoju, a także zdobywanie doświadczeń w gospodarce terenowej - winno prowadzić do sporządzania właściwych instrumentów lokalnych sterowania rozwojem miasta.

Bank podaży i popytu:

- wybór odpowiedniej polityki dla poszczególnych terenów wymaga stworzenia ogólnomiejskiego banku informacji o podaży i popycie.

Generalna klasyfikacja podaży, czyli terenów w przestrzeni miejskiej, z punktu widzenia programu najbardziej pożądanego w sensie osiągnięcia unikalnych wartości funkcjonalnych i programu minimalnego, będącego kompromisem pomiędzy znaczeniem funkcjonalnym i przestrzennym w strukturze miasta jest jednym z zadań polityki rozwoju miasta. Równocześnie niezbędne jest rozpoznanie popytu inwestycyjnego, klasyfikowanego z punktu widzenia maksymalnych i minimalnych programów nowych inwestycji, które należy wykorzystywać dla realizacji hierarchicznie pojmowanych celów rozwoju dla zagospodarowania terenów istotnych dla podniesienia jakości obszaru miasta.

Bank podaży i popytu jest niezbędnym instrumentem prowadzenia polityki harmonijnego rozwoju. Odpowiednio stworzony bank informacji z właściwą klasyfikacją typów terenów i typów inwestycji - pozwoli na różnorodność oferty terenowej, przełamanie wieloletniej rutyny w traktowaniu wyłącznie prestiżowego bogatego i dużego inwestora, jako partnera w kształtowaniu obrazu przestrzeni publicznej miasta. Każda inwestycja właściwie zlokalizowana i zbudowana według określonych regulacji może sprzyjać kształtowaniu ciągłości przestrzennej miasta nad Wartą i Czarną Przemszą.

Poruszone wyżej zagadnienia hierarchicznej polityki celów, dynamicznej równowagi przestrzeni, ogólnej przewagi podaży w stosunku do popytu inwestycyjnego, powinny być ujęte ofertą tworzoną w miejscach węzłowych dla miasta Zawiercia.

7. INWESTYCJE PUBLICZNE O ZNACZENIU PONADLOKALNYM - STOPIEŃ ICH SPRECYZOWANIA I ORIENTACYJNY ZAKRES.

W okresie sporządzania „Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia” możliwe było jedynie ogólne zorientowanie się w zamierzeniach organów rządowych, dotyczących realizacji przedsięwzięć publicznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, z uwagi na brak „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego” oraz brak programów zadań zgodnych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Przedstawione w niniejszym „Studium...” zestawienia zadań rządowych mają jedynie charakter postulatywny, dlatego też, w toku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy ponowić wystąpienie w tej sprawie do Wojewody, w celu ustalenia informacji, bądź uzyskania odpowiedniego wykazu zadań rządowych przewidzianych do realizacji na obszarze miasta, a także wykazu zadań realizowanych na terenach i obiektach chronionych, na podstawie ustaw szczególnych (art. 61 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym).

W „Zmianie Studium...” uwzględniono zadania rządowe wynikające z „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” – Uchwała nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r.

7.1 Inwestycje publiczne i proponowane do ujęcia w programach rządowych z zakresu komunikacji.

- budowa południowej obwodnicy miasta na parametrach drogi ekspresowej S2/2 jako odcinek drogi krajowej Tarnowskie Góry - Siewierz - Zawiercie - Jędrzejów - Kielce,
- przebudowa odcinka drogi krajowej nr 78 od Kromołowa w kierunku Kroczyca - Jędrzejowa do parametrów S2/2,
- budowa zachodniej obwodnicy miasta na parametrach drogi głównej G1/1 stanowiącej fragment ciągów dróg wojewódzkich nr 791 i 796, na kierunku Myszków - Zawiercie - Dąbrowa Górnicza,
- modernizacja i rozbudowa dróg powiatowych do parametrów dróg zbiorczych Z1/2 lub dróg lokalnych L1/2, które zapewniają powiązania z gminami sąsiadującymi,
- przebudowa skrzyżowań z ulicami poprzecznymi na głównym ciągu drogi krajowej nr 78, w Kromołowie, Żerkowicach, Wydra Zielona oraz w obszarze centrum. Celowe jest zastosowanie sygnalizacji świetlnej lub w miarę możliwości budowa rond kompaktowych spowalniających ruch drogowy np. na skrzyżowaniu ulic Sikorskiego - Dmowskiego, Leśna - Piłsudskiego,
- zmiany w organizacji ruchu w obszarze śródmieścia dające priorytet dla ruchu pieszego i komunikacji zbiorowej,
- budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie dworca PKP

7.2 Inwestycje publiczne i proponowane do ujęcia w programach rządowych z zakresu infrastruktury technicznej

- budowa wodociągu Ø 400 mm dla rozbudowy zasilania zbiornika w Łośnicach,
- budowa wodociągu Ø 400 mm w ul. Łośnickiej, Piłsudskiego i Stary Rynek łączącego zbiornik w Łośnicach z wieżą ciśnień w pobliżu centralnej stacji pomp,
- budowa połączeń magistrali Ø 350 mm :
 - rurociągiem Ø 100 mm w ul. Spacerowej,
 - rurociągiem Ø 100 mm w ul. Paderewskiego,
 - rurociągiem Ø 100 mm w ul. Sienkiewicza,
- wymiana wodociągów na większe średnice:
 - Ø 100 mm na Ø 200 mm w ul. Rolniczej,
 - Ø 100 mm na Ø 150 mm w ul. Mrzygłodzkiej i Włodarskiej,
 - Ø 150 mm na Ø 250 mm w ul. Marszałkowskiej,
 - Ø 100 mm na Ø 200 mm w ul. Wykładnej i Pszczelnej.
- realizacja projektu p.n. „Gospodarka Ściekowa Zawiercia” współfinansowanego z Funduszu spójności,
- przebudowa kanalizacji deszczowej w Kromoławie,
- modernizacja i przebudowa układu sieci niskich napięć, zwłaszcza w śródmieściu,
- budowa linii napowietrznej 110kW relacji GPZ „Łośnice” - Stomil Wolbrom (inwestycja wojewódzka)
- modernizacja układów technologicznych węzłów cieplnych i w centralnej ciepłowni,
- rozbudowa systemu sieci rozdzielczych,
- budowa lokalnych źródeł ciepła,
- gazyfikacja dzielnicy Pomrożyce, Skarżyce, Żerkowice i Karlin,
- rozbudowa sieci teletechnicznych,
- Rozbudowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych i składowiska odpadów.

7.3 Inwestycje publiczne i proponowane do ujęcia w programach rządowych z zakresu infrastruktury społecznej.

- kontynuacja rozbudowy szpitala (około 300 łóżek)
- wyposażenie istniejących szkół w brakujące obiekty,
- rozszerzenie zakresu działania Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania o inne placówki wyższe (np. o profilu turystyczno - hotelarskim),
- realizacja zespołu rekreacyjno - sportowego w dzielnicy Blanowice i Bzów,
- realizacja domu turystycznego w: dzielnicy Marciszów, Skarżyce, Żerkowice, Karlin, Kromołów, Warty, Obrońców Poczty Gdańskiej oraz ul. Wojska Polskiego,
- realizacja ośrodka informacji turystycznej,

- utrzymanie i sukcesywna modernizacja i poprawa wyposażenia obiektów użyteczności publicznej z zakresu edukacji, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji.

7.4 Pozostałe inwestycje:

7.4.1 Inwestycje z zakresu poprawy warunków ekologicznych.

Priorytetami inwestycyjnymi w tej grupie powinno być:

- wprowadzenie ochrony prawnej oraz przystosowanie terenów do tych form ochrony:
 - ustanowienie obszaru Krajobrazu Chronionego obejmującego doliny rzek: Warty i Czarnej Przemszy z jej dopływami,
 - uznanie za użytki ekologiczne, tych terenów, gdzie występuje największe nagromadzenie chronionych gatunków, lub których występowanie jest zagrożone: Dolina Czarnej Przemszy, „Brzezowiec”, „Markowizna”, staw ornitologiczny wraz z terenem otaczającym w Blanowicach, obszar bagnisk, z oczkiem wodnym w Blanowicach, łąki Borowe Pole, „Skrzepty - Rękawiec”, „Biały Kamień”, tereny łąkowe w Bzowie,
 - uznanie jako pomniki przyrody nieożywionej ostańce skalne: Pagór Skalny „Lisia Góra” - Bzów, „Skały Kopaniny” - Bzów, „Pieckowa Skała” - Kromołów, Skała „Góra Pańska” - Żerkowice, ostaniec „Kobylinka” - Żerkowice, ostaniec „Żerkowice” - Żerkowice - centrum, Skały „Dworski Las” - Żerkowice, ostaniec „Dąbrowa” - Żerkowice, Góra „Czubatka” - Skarżyce, Wzgórze „Grzbiety” - Skarżyce, „Baranie Skały” - Karlin,
- Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe:
 - Park Miejski im. Adama Mickiewicza i przyległy odcinek rzeki Warty,
 - Park Miejski im. Tadeusza Kościuszki wraz z przyległym odcinkiem rzeki Warty,
 - Park Huty „Zawiercie”
- Rezerваты:
 - rezerwat Karliński,
 - rezerwat Kroczycki (Morsko - Łężyki) - w obszarach (Z.P.K.W.Ś.) - po udokumentowaniu w stosownym opracowaniu specjalistycznym.

Ponadto zakłada się sukcesywne wprowadzanie zalesień na terenach porolnych nie przeznaczonych pod zainwestowanie.

7.4.2 Inwestycje z zakresu kształtowania atrakcyjnego krajobrazu miasta.

- zachowanie zespołów zabytkowych najstarszych części miasta (obszar śródmieścia), obszarów zabudowy przemysłowej z obiektami kubaturowymi oraz układów historycznych ruralistycznych w dzielnicach: Kromołów, Bzów, Skarżyce i Żerkowice - jako dziedzictwa kulturowego stanowiącego o tożsamości miasta,
- rewaloryzacja i modernizacja układów i zespołów urbanistycznych i poszczególnych wartościowych obiektów przy ulicy 3-go Maja, Zegadłowicza w rejonie „Starego Miasta” i placu Dąbrowskiego.

8. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

W związku z ewolucją potrzeb, rozwiązań i ogólnej sytuacji miasta Zawiercie na tle zmieniających się uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i gospodarczych, ale również zmiany obowiązujących przepisów prawa w zakresie planowania przestrzennego, „Studium...” wymaga częściowych zmian, korekt i uzupełnień szczególnie w zakresie przeznaczenia terenów. Rada Miasta podejmując uchwałę o przystąpieniu określając obszar dla którego zostanie sporządzona „Zmiana studium...” tj.: dzielnic: Borowe Pole, Blanowice, Kromolów, Warty, Śródmieście z otoczeniem, Marciszów - Kosowska Niwa, uznała że rozwiązania planistyczne obowiązującego „Studium...” dla dzielnic Skarżyce, Żerkowice, Karlin, Bzów oraz Morsko nie wymagają zmian oraz uzupełnień.

Podstawę formalną prac nad „Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia” stanowi uchwała Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 24 marca 2004 r. Nr XVIII/211/04 w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia.

Zgodnie z przepisami regulującymi zasady oraz zakres sporządzania „Zmiany Studium...” rozwiązania planistyczne określone w „Studium...” dla obszaru nie objętego „Zmianą studium...” zostały ujednoczone na rysunku zachowując pełnię ustaleń. Wynikiem końcowym prac związanych ze sporządzeniem „Zmiany Studium...” jest jednolity tekst studium z wyróżnieniem wprowadzonych zmian i uzupełnień, ujednoczone rysunki „Zmiany Studium...” oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag, które stanowią załączniki do uchwały Rady Miasta o uchwaleniu „Zmiany Studium...”.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercie jest dokumentem odzwierciedlającym istniejący stan zagospodarowania terenu oraz mającym na celu aktualizację kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem wniosków władz miasta, lokalnych organizacji społecznych, inwestorów oraz osób prywatnych i wprowadzenie tych zmian w odniesieniu do istniejącego studium.

Do najważniejszych rzeczowo i przedmiotowo zmian wprowadzonych w „Zmianie studium...” należą:

- utworzenie strefy aktywności gospodarczej w dzielnicy Marciszów z zapewnieniem strefie dogodnego połączenia z głównymi szlakami komunikacyjnymi z pominięciem szlaków komunikacyjnych strefy śródmiejskiej.
- zapewnienie terenów dla potencjalnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego poprzez:
 - wyznaczenie terenów w dzielnicy Blanowice – „Osiedle Ekologiczne”
 - zmianę dotychczas obowiązującego ustalenia budowy osiedla budownictwa wielorodzinnego w Blanowicach „Na Stoku” i umożliwienie właścicielom tych terenów wykorzystania ich dla celów mieszkaniowych i usługowych.
 - poszerzenia istniejących terenów mieszkaniowych w kierunku preferowanym przez właścicieli gruntów - co wynika z wniosków składanych do „Zmiany studium...” - po uwzględnieniu ograniczeń wynikających z istniejących uwarunkowań.
- porządkowanie funkcji terenów dotychczas zainwestowanych przemysłowo w centrum miasta Zawiercie oznaczonych na rysunku „Zmianie studium...” numerami 5, 6 i 10.

Ustalono dla nich nowe kierunki zagospodarowania tj.: tereny rozwoju funkcji miastotwórczych takich jak usługi, mieszkalnictwo wielorodzinne z dopuszczeniem zachowania produkcji wyłącznie istniejących podmiotów gospodarczych bez możliwości lokalizowania nowych funkcji przemysłowych.

- wyznaczenie na obrzeżu miasta przy ul. Wojska Polskiego terenów na których dopuszczona zostanie lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000m², ograniczając jednocześnie lokalizację obiektów handlowych na pozostałym terenie miasta poprzez wprowadzenie maksymalnej powierzchni zabudowy obiektu handlowego wynoszącej 600m². Rozwiązanie takie ma na celu ograniczenie możliwości lokalizowania parterowych obiektów handlowych o dużej powierzchni zabudowy pozostawiając jednocześnie możliwość realizacji wielokondygnacyjnych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000m², charakteryzujących się bardziej pożądaną formą architektoniczną.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego wskazane w przedmiotowej zmianie studium zostały opracowane przy uwzględnieniu: obowiązujących planów miejscowych, jak również w znacznej mierze uwzględniają lokalizację terenów przeznaczonych pod zabudowę z nieobowiązującego już planu miejscowego Miasta Zawiercie, które nie zostały ujęte w pierwotnej edycji „Studium...”. W przyjętych rozwiązaniach poszanowane zostały podstawowe zasady kształtowania ładu przestrzennego zmierzające do tworzenia zwartych terenów zabudowanych wzdłuż istniejących ulic, bez możliwości rozpraszania zabudowy.

Zaktualizowano również rozwiązania z zakresu rozwiązań komunikacyjnych na terenie miasta jak i w odniesieniu do gmin sąsiednich i regionu. Na podstawie aktualnych danych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach ustalono przebieg drogi krajowej DK78. Ustalono przebieg tzw. zachodniej obwodnicy miasta Zawiercie przez Marciszów, po korekcie wynikającej z przyjętych rozwiązań w obowiązującym planie miejscowym dla części południowo-zachodniej miasta Zawiercie.

W aspekcie odciążenia i usprawnienia komunikacji samochodowej w centrum miasta przyjęto dojazd z DK78 do CMC Huta Zawiercie poprzez ulicę Okólną, Paderewskiego i Olkuską do projektowanego węzła komunikacyjnego w części południowej obwodnicy. Zapewnia się również alternatywne połączenie poprzez projektowane przedłużenie ul. Olkuskiej do terenów przemysłowych i Huty CMC Zawiercie.

W celu komunikacyjnego powiązania części miasta obecnie przedzielonego przez linię kolejową PKP projektuje się tunel podziemny w bezpośrednim sąsiedztwie dworca PKP. Będzie on łączył ul. Sikorskiego i 3-go Maja z ulicą Brata Alberta.

Projektowany jest również dojazd do strefy aktywności gospodarczej w Marciszowie z ulicy Wojska Polskiego mogący tymczasowo, do czasu zrealizowania obwodnicy zachodniej, pełnić rolę bezpośredniego połączenia terenów strefy z obecnym przebiegiem drogi krajowej DK78.

Rozwiązania dla infrastruktury technicznej polegają przede wszystkim na aktualizacji zakresu zawartego na rysunku pierwotnym „Studium...” poprzez uwzględnienie rozwiązań projektowanych lub już zrealizowanych. Przyjęte w zmianie studium rozwiązania zostały opracowane na podstawie materiałów planistycznych i programów rozwoju udostępnionych przez Urząd Miejski oraz przez instytucje zarządzające poszczególnymi mediami.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono lokalizację i warunki użytkowania terenu wynikające z występujących na terenie opracowania udokumentowanych złóż kopalni.

W zakresie ochrony środowiska przyjęto wnioski płynące z posiadanych przez Urząd Miasta Zawiercie opracowań ekofizjograficznych planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego. I tak:

- tereny Markowizny przyjęto do ochrony prawnej jako użytek ekologiczny,
- tereny w sąsiedztwie potoku Rak przeznaczono do ochrony prawnej, jako użytek ekologiczny. Natomiast teren cieków wodnych, łąk i zadrzewień w jego sąsiedztwie jako ciąg powiązań przyrodniczych wskazanych do ochrony,

Kierunki rozwoju wskazują tereny powiązań przyrodniczych wzdłuż cieków wodnych oraz tereny chronionego krajobrazu rzek Warty i czarnej Przemszy, które kontynuują ustalenia wynikające z planu ochrony Parku krajobrazowego „Orlich Gniazd” oraz Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego.

Na terenie opracowania określone zostały zagrożenia wynikające z występującego wzdłuż rzeki Warty terenu zalewowego. Zasady kształtowania zabudowy dla tego terenu wynikają bezpośrednio z zapisów prawa wodnego, które m.in. ogranicza rozwój nowej zabudowy dla tych terenów, natomiast w odniesieniu do zabudowy istniejącej zabrania jej rozbudowy, umożliwiając jedynie bieżącą konserwację budynków. Dopuszczono jednocześnie korekty granic terenów zalewowych wskazanych na rysunku „Zmiany studium...: w m.p.z.p. jeśli zmiany dokonane zostaną przez uprawniony do tego organ oraz uzgodnione w ramach procedury planistycznej dla sporządzanych planów.

Sprecyzowaniu uległy również działania mające na celu ochronę Kromotowa przed powodzią poprzez projektowane suche zbiorniki retencyjne oraz kolektor kanalizacji deszczowej Ø1000.

1. Przy opracowaniu „Zmiany Studium” przeanalizowano i uwzględniono uwarunkowania wynikające z materiałów i opracowań sporządzanych po uchwaleniu Studium w 2000r. Materiały wykorzystywane przy sporządzaniu „Zmiany Studium” to:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004r.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004r.
- Uchwała nr XLIII/473/02 Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia – część południowo-zachodnia.
- Opracowanie Ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercie część południowo-zachodnia z 2002r.
- Uchwała nr XLIII/472/02 Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia – tereny przemysłowo-składowe część wschodnia z otoczeniem i osiedlem „Łośnice-Wierczki”.
- Opracowanie Ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercie tereny przemysłowo-składowe część wschodnia z otoczeniem i osiedlem „Łośnice-Wierczki” z 2002r.
- Opracowanie Ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Zawierciu dla dzielnic: Borowe Pole, Blanowice, Kromotów i Warty z 2003r.

- *Opracowanie Ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie dla obszarów obejmujących dzielnice: Bzów, Karlin, Pomrożyce, Skarżyce i Żerkowice z 2002r.*
- *Opracowanie Ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie dla terenu Śródmieścia z otoczeniem i dzielnicy Marciszów – Kosowska Niwa oraz dla terenu położonego w rejonie Zamku „Morsko” z 2005r.*
- *Uchwała Nr XLV/372/98 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 26 maja 1998 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego perspektywicznego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru położonego w Zawierciu przy ul. Podmiejskiej*
- *Uchwała Nr XVI/153/99 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego kopalni „Wiek” w Ogrodzieńcu*
- *Uchwała Nr XL/247/2002 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru położonego w Zawierciu przy ul. Mrzygłodzkiej*
- *Uchwała Nr XLIII/474/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 2587/1 położoną w Zawierciu przy ul. Żniwnej*
- *Uchwała Nr XLIII/475/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 2646/7 i 2647 położone w Zawierciu przy ul. Harcerskiej*
- *Uchwała Nr XLIII/476/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 90/11 i 90/12 położone w Zawierciu przy ul. Okiennik*
- *Uchwała Nr KLIII/477/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 90/9 i 90/10 położone w Zawierciu przy ul. Okiennik*
- *Uchwała Nr XLIII/478/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działki nr 275/3 i 275/4 położone w Zawierciu przy ul. Jurajskiej*
- *Uchwała Nr XLIII/479/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 2674 położoną w Zawierciu przy ul. Tetmajera*
- *Uchwała Nr XLIII/480/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 786/1 położoną w Zawierciu przy ul. Przyjaźni*

- Uchwała Nr XLIII/481/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 66/7 położoną w Zawierciu przy ul. Rzemieślniczej
- Uchwała Nr XLIII/482/02 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia dla obszaru obejmującego działkę nr 28/14 położoną w Zawierciu przy ul. Rzemieślniczej
- Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd Wraz z Otuliną – projekt.
- „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Zagłębia Dąbrowskiego” z 2004r.
- „Strategia Rozwoju Gminy Zawiercie” z 2000r.
- „Strategia Rozwoju Turystyki w Powiecie Zawierciańskim” z 2004r.
- „Strategia Rozwoju Powiatu Zawierciańskiego” z 2000r.
- Strategia Bezpieczeństwa Powiatu Zawierciańskiego „Bezpieczny Powiat 2001-2006” z 2002r.
- „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie” z 2002r.
- „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2003-2013” z 2003r.
- „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zawierciańskiego na lata 2004-2011” z 2003r.
- „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Zawiercie na lata 2004-2011” z 2004r.
- „Stan Środowiska Powiatu Zawierciańskiego w 2002r” z 2003r.
- „Program Rozwoju Gospodarki Wodno-Ściekowej dla Zawiercia na lata 2004-2007”
- „Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Zawiercie na lata 2004-2011” z 2004r.
- „Baza Główna Obsługi Ruchu Turystycznego” projekty szlaków turystycznych z 2003r.
- „Polityka Transportowa Gminy Zawiercie”. Druga edycja z 2005r.
- „Stan czystości rzek, potoków i cieków wodnych na terenie Miasta Zawiercie” z 2004r.
- „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Miasta Zawiercie na lata 2005-2013”

Analiza aktualności uwarunkowań wynikająca z analizy powyższych materiałów została zawarta w materiale sporządzonym na potrzeby „Zmiany studium ...” w opracowaniu zatytułowanym „Uwarunkowania rozwoju oraz zagospodarowania przestrzennego miasta Zawiercia.

2. Na potrzeby niniejszej „Zmiany Studium” sporządzono opracowanie ekofizjograficzne,
3. Przy opracowaniu „Zmiany Studium” przeanalizowano i uwzględniono decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o lokalizacji celu publicznego wydane po 1 stycznia 2004r.
4. Przy opracowaniu „Zmiany Studium” przeanalizowano i uwzględniono wnioski organów właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu „Zmiany Studium” otrzymane po zawiadomieniu o przystąpieniu do zmiany studium.

5. Przy opracowaniu „Zmiany Studium” przeanalizowano wnioski osób fizycznych i prawnych otrzymane po ogłoszeniu o przystąpieniu do zmiany studium.

	<i>Sposób rozpatrzenia wniosków</i>		
	<i>pozytywnie</i>	<i>negatywnie</i>	<i>częściowo pozytywnie</i>
<i>Wnioski złożone w terminie</i>	55	23	9
<i>Wnioski złożone po terminie</i>	29	0	1

6. Przy opracowaniu „Zmiany Studium” przeanalizowano uwagi osób fizycznych i prawnych które wpłynęły po okresie wyłożenia do publicznego wglądu projektu zmiany studium.

<i>Sposób rozpatrzenia uwag</i>		
<i>pozytywnie</i>	<i>negatywnie</i>	<i>częściowo pozytywnie</i>
44	34	23

9. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

- **Załącznik nr 2a**
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA ZAWIERCIE
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

skala 1:10 000
- **Załącznik nr 2b**
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA ZAWIERCIE
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – KOMUNIKACJA

skala 1:10 000
- **Załącznik nr 2c**
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA ZAWIERCIE
UWARUNKOWANIA

skala 1:10 000
- **Załącznik nr 2d**
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA ZAWIERCIE
UWARUNKOWANIA – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

skala 1:10 000